

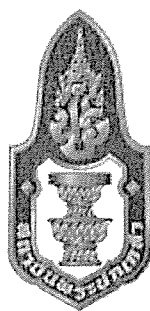
แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม
เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นักศึกษากลุ่มที่ 2

รายงานวิชาการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 9
สถาบันพระปกเกล้า

พ.ศ. 2559

ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้าน
ประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

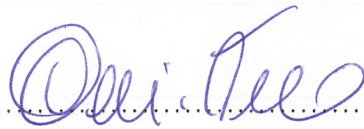
โดย

นางกชพร นาคฤทธิ	รหัสประจำตัว 59-09-01
นางสาวจิราพร ภู่งศรี	รหัสประจำตัว 59-09-05
นางสาวช่อผกา กิจเจริญทรัพย์	รหัสประจำตัว 59-09-08
นายณรงค์ศักดิ์ เพชรเรืองสุด	รหัสประจำตัว 59-09-10
นางณัฐณิชา โพธิ์ศัพท์สุข	รหัสประจำตัว 59-09-11
นายทิตวจน์ ณรงค์แสง	รหัสประจำตัว 59-09-14
นางสาวนันท์ปัทม เณตินสินหิรัญ	รหัสประจำตัว 59-09-18
นายประจักษ์ วรรณวงศ์	รหัสประจำตัว 59-09-22
นางสาวลัดดาวัลย์ วัฒนเสถียร	รหัสประจำตัว 59-09-35
นายวิโรจน์ เฟื่องสะและ	รหัสประจำตัว 59-09-40
นายอภิรักษ์ บัวทอง	รหัสประจำตัว 59-09-52

สถาบันพระปกเกล้า

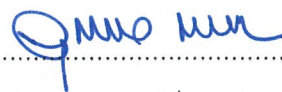
รายงานวิชาการกลุ่ม เรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมเผยแพร่
ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภา
ผู้แทนราษฎร

อาจารย์ที่ปรึกษา :

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรทัย ก๊กผล)

อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 9

(รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย)

เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

บทคัดย่อ

ชื่อผู้จัด : นักศึกษาด้านพระปกเกล้า หลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับ
ข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 9 กลุ่มที่ 2

ชื่อหัวข้อเอกสาร : แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้
ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรทัย กักพล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย และหาแนวทางส่งเสริมให้การดำเนินงานดังกล่าว ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตย และกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืนในลักษณะเครือข่ายที่เป็นพลังทวีคูณแล้วสามารถจัดทำเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนางาน และผลักดันให้เป็นกลยุทธ์ของสำนักประชาสัมพันธ์ต่อไป โดยผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการศึกษาเชิงคุณภาพ จากเอกสารสรุปและประเมินผลการจัดโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ประจำปีงบประมาณ 2559 การสัมภาษณ์บุคคลภายในและภายนอกองค์กร ตลอดจนการสนทนากลุ่มย่อย

ทั้งนี้จากการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรค สามารถวิเคราะห์และจำแนกสภาพปัญหา ตลอดจนศึกษาเพื่อหาแนวทางส่งเสริมการดำเนินงานให้มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่าและมีความยั่งยืน ดังนี้

- 1) แนวทางส่งเสริมการดำเนินงานด้านรูปแบบโครงการ/ กิจกรรม คือ ผู้บริหารสำนักงานฯ สร้างแรงจูงใจ ความมั่นใจในความคิดเชิงพัฒนาของบุคลากร และบุคลากรต้องเปิดใจยอมรับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ ส่วนโครงการที่ดำเนินงานตามมติคณะกรรมกร ฝ่ายเลขานุการจะต้องเป็นกรรมกรด้วย เพื่อให้มีสิทธิในการแสดงความคิดเห็น อีกทั้งจะต้องนำรูปแบบที่สามารถนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาสร้างงาน เช่น การจัดนิทรรศการมีชีวิต จัดวันการให้รางวัลเครือข่ายดีเด่นโดยการโหวตคะแนนผ่านเว็บไซต์ และการจัดกิจกรรม หรือเกมที่มีสาระความรู้และบันเทิงร่วมกัน เป็นต้น
- 2) แนวทางส่งเสริมการดำเนินงานด้านกระบวนการ โครงการ/ กิจกรรม คือ เสริมสร้างทักษะและสมรรถนะให้กับบุคลากร โดยการ Training หรือแบบ “พี่สอนน้อง” อีกทั้งผู้บริหารในสายการบังคับบัญชาจะต้อง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” กับบุคลากรทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ตลอดจนบุคลากร

จะต้องวิเคราะห์หาสาเหตุ โครงการ/ กิจกรรมที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลงในแต่ละปี และวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณเมื่อเปรียบเทียบกับการบริหารจัดการ และผลผลิต/ผลลัพธ์ที่ได้ โดยเฉพาะควรมีการจัดแผนพัฒนางานด้านการประชาสัมพันธ์แบบ Working Group

3) แนวทางส่งเสริมการดำเนินงานด้านกลุ่มเป้าหมายโครงการ/ กิจกรรม คือ ควรมีการพิจารณาและเข้าใจข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายก่อนที่จะกำหนดหลักสูตร รวมทั้งหาแนวทางปรับและพัฒนาางานเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มเป้าหมายเห็นความสำคัญ และเข้ามาร่วมกิจกรรมทั้งในด้านองค์ความรู้ ความทันสมัย และความคุ้มค่าด้านงบประมาณ ตลอดจนเร่งหาแนวทางการรักษา และสร้างเครือข่ายด้านประชาสัมพันธ์ในทุกโครงการ/ กิจกรรม

4) แนวทางส่งเสริมการดำเนินงานด้านความยั่งยืนโครงการ/ กิจกรรม คือ ปรับกลยุทธ์การทำงานระหว่างผู้บริหารสำนักงานฯ บุคลากร และผู้นำเครือข่ายในแต่ละภูมิภาค ให้มีลักษณะเป็นการบูรณาการงานร่วมกัน จนสามารถกำหนดเป็นคู่มือมาตรฐานการดำเนินงานเดียวกันได้ และให้ความสำคัญกับจัดกิจกรรมทบทวนและเสริมสร้างความรู้ซ้ำให้กับกลุ่มเครือข่ายที่มีอยู่เดิม อีกทั้งควรมีการจัดตั้งศูนย์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ในระบบสารสนเทศของสำนักงานฯ โดยการจัดทำในรูปแบบของดิจิทัล คือ การออกแบบเผยแพร่ความรู้ด้านประชาสัมพันธ์ผ่าน Facebook Line หรือ Instagram และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ สำนักงานฯ จะต้องเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่ระดับร่วมรับฟัง - ร่วมคิด - ร่วมตัดสินใจ - ร่วมดำเนินการ - ร่วมประโยชน์ - ร่วมตรวจสอบ

ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางส่งเสริมการดำเนินงานให้มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็งเกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืนเป็นพลังทวีคูณ คณะผู้ศึกษาวิจัยจึงได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาสัมพันธ์ และผลักดันให้เป็นกลยุทธ์ของสำนักประชาสัมพันธ์อย่างเป็นรูปธรรม จำนวน 3 กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างและพัฒนางานโครงการ/ กิจกรรมตามภารกิจ คือ การสร้างงานใหม่และพัฒนางานเดิมของแต่ละโครงการ/ กิจกรรมตามภารกิจ ทั้งในด้าน 1) รูปแบบ 2) กลุ่มเป้าหมาย และ 3) กระบวนการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 2 การรักษา การสร้าง และพัฒนาความยั่งยืนให้กับเครือข่ายประชาสัมพันธ์ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศให้มีลักษณะเป็นพลังทวีคูณ คือ 1) การรักษาและพัฒนาเครือข่ายที่มีอยู่เดิม และ 2) การสร้างและพัฒนาเครือข่ายใหม่ ให้เป็นเครือข่ายด้านประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลให้มีความเข้มแข็ง ยั่งยืน และเป็นพลังทวีคูณทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ

กลยุทธ์ที่ 3 การนำระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศ และนวัตกรรม มาสนับสนุนงานโครงการ/ กิจกรรม คือ บุคลากรจะต้องนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในปัจจุบันมาประยุกต์ใช้กับงานโครงการ/ กิจกรรม เพื่อให้เกิดการสร้างและพัฒนา รูปแบบ ขยายกลุ่มเป้าหมาย ส่งเสริมกระบวนการทำงาน และสนับสนุนงานพัฒนาเครือข่ายให้เกิดความยั่งยืนในลักษณะพลังทวีคูณ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิชาการฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ורתัย กักผล อาจารย์ที่ปรึกษา โดยสละเวลาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ผู้ศึกษาวิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ตลอดจน ขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ทุกท่านที่ศึกษาอบรมหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 9 กลุ่มที่ 2 ของสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. 2559 ซึ่งได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานและความเป็นมิตรที่ดีต่อกันเสมอมา

นักศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง

สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 9

สถาบันพระปกเกล้า

วันที่ 21 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.4 วิธีการศึกษา	5
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ	6
1.6 นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 แนวความคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ	9
2.2 แนวคิดการบริหารงานเชิงกลยุทธ์	11
2.3 หลักการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)	14
2.4 แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน	17
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม	20
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
2.7 กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์	27

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

**บทที่ 3 วิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางส่งเสริมให้การดำเนินงานกิจกรรม
เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืน**

3.1	ด้านรูปแบบโครงการ/ กิจกรรม	
3.1.1	สภาพปัญหาและอุปสรรคฯ	28
3.1.2	แนวทางส่งเสริมฯ	33
3.2	ด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม	
3.2.1	สภาพปัญหาและอุปสรรคฯ	36
3.2.2	แนวทางส่งเสริมฯ	42
3.3	ด้านกลุ่มเป้าหมายของโครงการ/ กิจกรรม	
3.3.1	สภาพปัญหาและอุปสรรคฯ	48
3.3.2	แนวทางส่งเสริมฯ	53
3.4	ด้านความยั่งยืนในการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม	
3.4.1	สภาพปัญหาและอุปสรรคฯ	54
3.4.2	แนวทางส่งเสริมฯ	56

บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ

4.1	สรุปผลการศึกษาวิจัย	58
4.2	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการ/กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้าน ประชาธิปไตย และผลักดันให้เป็นกลยุทธ์ของสำนักประชาสัมพันธ์ต่อไป	65

บรรณานุกรม	74
-------------------	----

ภาคผนวก

- แบบสัมภาษณ์	75
- สรุปข้อมูลการสัมภาษณ์บุคคลภายในและภายนอกสำนักงานฯ	79
- โครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย	96
- ข้อมูลประชากรกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย	105
ประวัติผู้ศึกษา	106

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรครูปแบบโครงการ/ กิจกรรม	29
ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน สำหรับรูปแบบกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย	33
ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคกระบวนการ โครงการ/ กิจกรรม	36
ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคกลุ่มเป้าหมายโครงการ/ กิจกรรม	50
ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคการสร้างความยั่งยืน โครงการ/ กิจกรรม	54

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 แสดงองค์ประกอบของ SWOT	12
แผนภาพที่ 2 กรอบวิเคราะห์การพัฒนางานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย	27
แผนภาพที่ 3 แสดงความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายโครงการรัฐสภาสัญจร เพื่อเด็กและเยาวชน	31
แผนภาพที่ 4 แสดงงบประมาณโครงการ/ กิจกรรมที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ลดลงในปีงบประมาณ 2560	43
แผนภาพที่ 5 เปรียบเทียบงบประมาณในการดำเนินงานกับผลงานที่ส่งเข้าประกวด โครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตย ประจำปีงบประมาณ 2559	44
แผนภาพที่ 6 หลักธรรมาภิบาลของ UNDP	47
แผนภาพที่ 7 แสดงประชากรกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ/ กิจกรรม ในปีงบประมาณ 2559 จำนวนทั้งสิ้น 6,085 คน	48
แผนภาพที่ 8 แสดงสัดส่วนบุคลากร ประชากรกลุ่มเป้าหมาย และประชากรทั้งประเทศ ในการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ในปีงบประมาณ 2559	49
แผนภาพที่ 9 แสดงจำนวนโครงการสร้างเครือข่ายเยาวชนฯ ระหว่างปี พ.ศ. 2550 - 2559	52
แผนภาพที่ 10 แสดงความไม่พึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายกิจกรรมรณรงค์เยาวชนประชาธิปไตย	55
แผนภาพที่ 11 แสดงสรุปผลการวิเคราะห์ด้านรูปแบบโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ฯ	59
แผนภาพที่ 12 แสดงสรุปผลการวิเคราะห์ด้านกระบวนการโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ฯ	60
แผนภาพที่ 13 แสดงสรุปผลการวิเคราะห์ด้านกลุ่มเป้าหมายโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ฯ	62
แผนภาพที่ 14 แสดงสรุปผลการวิเคราะห์ด้านความยั่งยืนโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ฯ	63
แผนภาพที่ 15 แสดงขั้นตอนการสร้างความยั่งยืนให้เครือข่ายด้านประชาธิปไตย	64

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐสภาแห่งราชอาณาจักรไทย เป็นองค์กรด้านนิติบัญญัติที่มีอำนาจและหน้าที่ในการตรากฎหมาย เพื่อความสงบสุขของประเทศไทยและประชาชน ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557¹ ที่ได้กำหนดให้มีสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นรูปแบบสภาเดี่ยว ทำหน้าที่ทั้งสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภาในการตรากฎหมาย การตรวจสอบ และการควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่อให้การบริหารประเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่องตามวิถีทางระบอบประชาธิปไตย หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ประกาศ คำสั่งที่ 34/2558 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2558 เรื่อง การอำนวยความสะดวกในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ โดยมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้กับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ โดยให้ดำเนินการจัดการเรื่องงบประมาณ สถานที่ เจ้าหน้าที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และการจัดทำร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2557 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบริบท ภารกิจ และหน้าที่หลักให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2558 โดยการปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ขององค์กรใหม่ว่า “เป็นองค์กรที่เป็นเลิศในการสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติ เพื่อประเทศไทยและประชาชน” แต่ยังคงปฏิบัติการกิจที่สำคัญที่สุดอีกประการหนึ่งที่สำนักงานฯ ดำเนินงานมาตลอดอย่างต่อเนื่องของรัฐสภาก็คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมทางการเมือง และพัฒนาประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้เกิดความเสถียรภาพและยั่งยืนควบคู่กันไป ซึ่งสำนักงานฯ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อการพัฒนาในทุกระดับอย่างสมดุล จึงได้ประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2557 - 2560 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2558) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

¹ งานศึกษาวิจัยฉบับนี้ ศึกษาในช่วงเดือนมกราคม – มิถุนายน 2560 ซึ่งคาบเกี่ยวระหว่าง (ร่าง) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช 2560 ที่ประกาศใช้ ณ วันที่ 6 เมษายน 2560

การให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ที่ 3 : ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีความเป็นพลเมืองในระบบอบประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมกับการปฏิรูปประเทศไทยให้ยั่งยืน² เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานได้เล็งเห็นถึงความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเน้นย้ำให้นายยุทธศาสตร์ที่ 3 มาเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุน เพื่อให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในระบบอบประชาธิปไตยอย่างทั่วถึง

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ดำเนินการจัดโครงการและกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ผ่านการดำเนินงานของกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นกลุ่มงานหนึ่งในสำนักประชาสัมพันธ์ ที่มีหน้าที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 ของสำนักงานฯ โดยตรง ซึ่งโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยฯ ประกอบด้วยรูปแบบการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย และกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมเยาวชนประชาธิปไตย มีกลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชนระดับผู้นำจากทั่วประเทศ ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ด้านการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภาอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข กิจกรรมการสร้างเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตย เพื่อขยายผลความรู้และสร้างเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในวงกว้าง และการจัดกิจกรรมรวมรุ่นเยาวชนประชาธิปไตย เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการสร้างเครือข่าย และทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ (CSR) เพื่อสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้แก่ชุมชนและสังคมร่วมกัน หรือโครงการประกวดวรรณกรรม การเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นประชาชนทั่วไป เพื่อเปิดพื้นที่ให้ประชาชนสามารถสะท้อนภาพการเมือง และแสดงออกทางความคิดอย่างสร้างสรรค์ผ่านผลงานเรื่องสั้น และบทกวีการเมือง โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบบอบประชาธิปไตย ที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้นำชุมชน เพื่อปลูกฝังความเป็นพลเมือง และกระตุ้นความตระหนักถึงความสำคัญของการเมือง รวมถึงโครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตยเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยเชิงคุณภาพ ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยนักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป เพื่อปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยผ่านกระบวนการ วิชิต วิถีชีวิต ที่สามารถนำไปเป็นแบบอย่างให้กับผู้อื่นได้ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า กลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยฯ มีรูปแบบกิจกรรม และกลุ่มเป้าหมายที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 ของสำนักงานฯ ซึ่งผลการดำเนินงานในด้านความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายอยู่ในระดับดี ผลสัมฤทธิ์การจัดกิจกรรมก็อยู่ในระดับดี และผ่านเกณฑ์ตามตัวชี้วัดทุกประการ หากแต่เมื่อสอบถามผู้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กลับพบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

²เป็นข้อที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ที่ 3 ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2557 – 2560

จำนวนมากเพิ่งรู้จักกิจกรรมเป็นครั้งแรก และยังไม่ทราบถึงกิจกรรมอื่น ๆ ของกลุ่มงานเผยแพร่ ประชาธิปไตยฯ มาก่อน สิ่งเหล่านี้ทำให้สามารถมองได้ว่า การดำเนินการจัดโครงการและกิจกรรม เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยกลุ่มงานเผยแพร่ ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร น่าจะมีปัญหาที่ถูกมองข้ามและฝังรากลึก ซึ่งเป็น ข้อจำกัดที่ทำให้โครงการ และกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ยังไม่เป็นที่รู้จักเท่าที่ควร โดยสาเหตุของ ปัญหานี้ในอนาคตจะเป็นผลสืบเนื่องจากองค์ประกอบและปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการเผยแพร่ ความรู้ด้านประชาธิปไตย ซึ่งอาจสามารถจัดให้มีความหลากหลายในรูปแบบการจัดกิจกรรมได้ มากกว่านี้ หรือการนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อปรับปรุงรูปแบบให้มีประสิทธิภาพ และมีความน่าสนใจ มากยิ่งขึ้น รวมถึงกระบวนการดำเนินงานการเผยแพร่ความรู้ ตั้งแต่การวางแผน การกำหนด โครงสร้างการบริหารงาน และการจัดระบบการจัดการองค์ความรู้ให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนวิสัยทัศน์ ทักษะความสามารถของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้อาจต้องพิจารณาในเรื่องกลุ่มเป้าหมายว่าที่ผ่านมา กลุ่มเป้าหมายมีความหลากหลายจริงหรือไม่ และสามารถที่จะขยายกลุ่มเป้าหมายให้กว้างขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ได้เพียงใด และสุดท้ายคือความยั่งยืนในการดำเนินงานโดยการสร้าง รักษา และใช้เครือข่ายที่มีอยู่ให้ เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้เกิดเป็นพลังการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยที่ทวีคูณยิ่งขึ้น

เพื่อให้การดำเนินการจัดโครงการและกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยของ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นที่รับรู้จากประชาชนทั่วประเทศอย่างแท้จริง การศึกษา โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร จะทำให้สามารถวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมเผยแพร่ ความรู้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม การศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ของการดำเนินงาน และนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อสนับสนุนให้งานมีประสิทธิภาพนั้น จะทำให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อทั้งสำนักงานฯ และประชาชน ผู้ศึกษาได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการวิเคราะห์ เพื่อหาสาเหตุของปัญหาดังที่กล่าวมา แล้วนำมาสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ ของกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยฯ ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น จึงได้จัดทำ ผลงานเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการ / กิจกรรม เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” ขึ้นในครั้งนี โดยการวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรม เผยแพร่ความรู้ กระบวนการดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมาย และความยั่งยืนในการดำเนินงาน อันจะนำมาซึ่ง ความสามารถในการเข้าถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมายของกิจกรรมของกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยฯ และบรรลุตามยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายองค์กรที่ว่า “เป็นองค์กรที่เป็นเลิศในการ สนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติเพื่อประเทศชาติและประชาชน” ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย
2. เพื่อหาแนวทางส่งเสริมให้การดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืน
3. เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการ/ กิจกรรม เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย และผลักดันให้เป็นกลยุทธ์ของสำนักประชาสัมพันธ์

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหาการศึกษา

1. ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย คือ รูปแบบโครงการ/ กิจกรรม กระบวนการดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมาย และความยั่งยืนในการดำเนินงาน
2. ศึกษาแนวทางที่จะส่งเสริมให้การดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืนในการดำเนินงานลักษณะเครือข่าย โดยจะเป็นพลังส่งผลทวีคูณ
3. นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาแนวทางเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย และผลักดันให้เป็นกลยุทธ์ของสำนักประชาสัมพันธ์

ประชากรในการศึกษา ผู้บริหาร หรือบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม เผยแพร่ความรู้ฯ และผู้บริหารสำนักงานฯ ที่ควบคุม กำกับดูแลงานด้านการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนนักวิชาการ หรือบุคคลภายนอก ที่เคยร่วมมางานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยกับสำนักงานฯ

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

- ผู้บริหารระดับที่ปรึกษา ผู้อำนวยการสำนัก และผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน ประกอบด้วย ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ผู้อำนวยการสำนักสารสนเทศ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานวิทยาการคอมพิวเตอร์ และผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยฯ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน 6 คน

- นักวิชาการ และสื่อมวลชน ที่เคยมาร่วมกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ในโครงการรัฐสภาสัญจรเพื่อเด็กและเยาวชน โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ และกิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย จำนวน 2 คน
- ประธานรณรงค์ยุวชนประชาธิปไตยภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ จำนวน 4 คน

ระยะเวลาในการศึกษา มกราคม – มิถุนายน 2560

1.4 วิธีการศึกษา

1. ศึกษาจากเอกสาร สรุปและประเมินผลการจัดโครงการ/กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณปี 2559 จำนวน 7 โครงการ/ กิจกรรม ประกอบด้วย

- 1) กิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย สัมมนาเชิงปฏิบัติการ
- 2) กิจกรรมสร้างเครือข่ายยุวชนประชาธิปไตย
- 3) กิจกรรมรณรงค์ยุวชนประชาธิปไตย
- 4) โครงการรัฐสภาสัญจรเพื่อเด็กและเยาวชน
- 5) โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ
- 6) โครงการประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า
- 7) โครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตย เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยเชิงคุณภาพ

2. สัมภาษณ์บุคคลภายในและภายนอกองค์กร

บุคคลภายในองค์กร คือ ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน โครงการ/ กิจกรรม เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานฯ ตลอดจนบุคคลภายนอกที่เป็นนักวิชาการ สื่อมวลชน และประธานยุวชนประชาธิปไตยทั้ง 4 ภูมิภาค ดังนี้

ผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

- 1) นายประวิช ตั้งใจมั่น ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ
- 2) นางพรพรรณ ไทยวัฒนากุล ผู้อำนวยการสำนักสารสนเทศ
- 3) นางสาวโสมอุษา บุรณะเหตุ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
- 4) นางสาวขวัญเรือน สังข์ประไพ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตย และกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์
- 5) นายไชยยศ สันต์สังวร ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานวิทยาการคอมพิวเตอร์ สำนักสารสนเทศ

ผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- 6) นายวิเชียร บัวบาน ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตย และกิจกรรม วุฒิสภาภูมิภาค สำนักประชาสัมพันธ์

บุคคลภายนอกองค์กร คือ บุคคลที่ร่วมเป็นเครือข่ายการทำงานกับสำนักงานฯ

- 1) ดร. ปรัชย์ ดาวอุดม อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 2) นายสุวิษ สุทธิประภา บรรณาธิการข่าว ช่อง 9 MCOT
- 3) นายสมชาย เชียงพันธุ์ ประธานยุวชนประชาธิปไตย ภาคเหนือ ปี 2560
- 4) นายธนา อัครกุล ประธานยุวชนประชาธิปไตย ภาคกลาง ปี 2560
- 5) นายพิทักษ์ คิดโสภา ประธานยุวชนประชาธิปไตย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2560
- 6) นายสันติ มากชู ประธานยุวชนประชาธิปไตย ภาคใต้ ปี 2560

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา : แบบสัมภาษณ์

3. การสนทนากลุ่มย่อย คือ การสนทนากลุ่มของผู้ศึกษาวิจัยกลุ่มที่ 2 จำนวน 11 คน

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย คือ รูปแบบโครงการ/ กิจกรรม กระบวนการดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมาย และความยั่งยืนในการดำเนินงาน
2. ทำให้ทราบถึงแนวทางการส่งเสริมให้การดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืนในการดำเนินงานลักษณะเครือข่าย ที่เป็นพลังส่งผลทวีคูณ
3. สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาแนวทางเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย และผลักดันให้เป็นกลยุทธ์ของสำนักประชาสัมพันธ์ต่อไป

1.6 นิยามศัพท์

การพัฒนาการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย หมายถึง การพัฒนาโครงการ/ กิจกรรม ใน 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านรูปแบบ
- 2) ด้านกระบวนการ
- 3) ด้านกลุ่มเป้าหมาย
- 4) ด้านความยั่งยืน

โครงการ/ กิจกรรมการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย หมายถึง โครงการ/กิจกรรมของสำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ 2559 - 2560 จำนวน 7 โครงการ/กิจกรรม คือ

- 1) กิจกรรมเยาวชนประชาธิปไตย สัมมนาเชิงปฏิบัติการ
- 2) กิจกรรมสร้างเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตย
- 3) กิจกรรมร่วมนุ่นเยาวชนประชาธิปไตย
- 4) โครงการรัฐสภาสัญจรเพื่อเด็กและเยาวชน
- 5) โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ
- 6) โครงการประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า
- 7) โครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตย เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยเชิงคุณภาพ

รูปแบบ หมายถึง รูปแบบในการจัดโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ในปัจจุบันของกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กระบวนการ หมายถึง การดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยของ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในปัจจุบัน ทั้งที่เป็นปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกองค์กร

กลุ่มเป้าหมาย หมายถึง กลุ่มเป้าหมายของโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ในปัจจุบันของกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ความยั่งยืน หมายถึง การรักษาและสร้างความยั่งยืนให้เครือข่ายด้านประชาธิปไตยทั้งกลุ่ม เยาวชนและประชาชน ในแต่ละโครงการ/ กิจกรรม ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง เครือข่ายเยาวชน เครือข่ายประชาชน และ เครือข่ายองค์กรภายในและภายนอกสำนักงานฯ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ที่สำคัญของสำนักงานฯ ในการเผยแพร่ความรู้เรื่องการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบ รัฐสภา และประเด็นที่สำคัญอื่น ๆ ตลอดจนเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่ใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ ทิศทาง แผนการดำเนินงาน และแนวทางในการพัฒนาองค์กร

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” ผู้ศึกษาได้นำแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนากิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย และผลักดันให้เป็นกลยุทธ์ของสำนักประชาสัมพันธ์ต่อไป ซึ่งประกอบด้วย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

2.1.1 ความหมายการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

2.1.2 ปัจจัยที่ทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ

2.2 แนวคิดการบริหารงานเชิงกลยุทธ์

2.2.1 ความหมาย และความสำคัญของการบริหารงานเชิงกลยุทธ์

2.2.2 เครื่องมือวิเคราะห์กระบวนการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ SWOT และ 4M

2.3 หลักการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)

2.3.1 PMQA หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.3.2 เครื่องมือการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย 6M1h

2.4 แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.4.1 ความหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.4.2 แนวทางการสร้างเครือข่ายแบบพลังทวีคูณ

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม

2.5.1 ความหมาย และหลักการสำคัญของนวัตกรรม

2.5.2 การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในองค์กร

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7 กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

2.1.1 ความหมายการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

วิรัช สงวนวงษ์วาน (2531, น. 86) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงานจะเป็นเครื่องชี้วัดถึงความเจริญก้าวหน้าหรือความล้มเหลวขององค์กร งานที่สำคัญของผู้บริหารองค์การก็คืองานในหน้าที่ของการบริหาร ซึ่งจะเหมือนกันเป็นสากล ไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดใดมีจุดประสงค์ใด จะเป็นเครื่องมือช่วยให้การบริหารงานหรือการจัดการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารที่ชาญฉลาดจะต้องเลือกการบริหารที่เหมาะสมกับองค์การของตนในสถานการณ์ต่าง ๆ และนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรมากที่สุด

เฮอเบิร์ต เอ. ไชมอน (Herbert A. Simon, 1960) อ้างใน พันศักดิ์ ชำนุรักษ์ (2546, น. 25) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพไว้คล้ายคลึงกับ Miller คือ ถ้าพิจารณาว่าสิ่งใดมีประสิทธิภาพสูงสุดนั้นให้ดูจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลผลิต (Output) ที่ได้รับออกมา เพราะฉะนั้นตามทัศนะนี้ ประสิทธิภาพจึงเท่ากับผลผลิตลบด้วยปัจจัยนำเข้า และถ้าเป็นการบริหารราชการหรือองค์กรของรัฐ ก็ควรบวกกับความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Satisfaction) เข้าไปด้วย สามารถเขียนเป็นสูตรได้ ดังนี้

$$E = (O - I) + S$$

E = Efficiency คือ ประสิทธิภาพของงาน

O = Output คือ ผลผลิตของงานที่ได้รับออกมา

I = Input คือ ปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรทางการบริหารที่ใช้ไป

S = Satisfaction คือ ความพึงพอใจในผลงานที่ออกมา

ความพึงพอใจในผลงานที่ออกมา = ความสัมฤทธิ์ผล + ความมุ่งปรารถนา

$$Satisfaction = Achievement + Aspiration$$

อุทัย หิรัญโต (2525, น. 123) กล่าวว่า คำว่า ประสิทธิภาพ ในวงการธุรกิจ หมายถึง การจัดการที่ได้รับผลกำไรหรือขาดทุน สำหรับในการบริหารราชการในทางปฏิบัติวัดประสิทธิภาพได้ยากมากวิธีวัดประสิทธิภาพที่ใช้ในวงราชการจึงหมายถึงผลรวมถึงผลการปฏิบัติงานที่ยังให้เกิดความพึงพอใจและประโยชน์แก่มวลมนุษย์ (Human Satisfaction and Benefit Produced) ดังนั้น ประสิทธิภาพในทางราชการจะต้องพิจารณาถึงคุณค่าทางสังคม จึงไม่จำเป็นต้องประหยัดหรือมีกำไร เพราะงานบางอย่างถ้าจะทำอย่างประหยัดอาจไม่มีประสิทธิภาพก็ได้ นอกจากนี้การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพจะต้องพิจารณาว่า “ประสิทธิผล” ประกอบด้วยคำว่าประสิทธิผล (Effectives) หมายถึง ผลสำเร็จของการบริหารที่บรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพก็ได้ เพราะประสิทธิผลเพียงแต่พิจารณาถึงผลงานที่ได้รับเท่านั้น ลักษณะการบริหารที่มีประสิทธิผล คือ การบรรลุเป้าหมาย แต่การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพคือการใช้ทรัพยากรการบริหารอย่างประหยัดเกิดผลรวดเร็ว โดยการนำเวลา (Time) เข้ามาพิจารณาด้วย

2.1.2 ปัจจัยที่ทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดของ Peterson และ Plowman (อ้างถึงใน ถิลา สีนานุเคราะห์, 2530, น. 27) กล่าวว่า ประสิทธิภาพประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ 5 ประการ คือ

1. คุณภาพของงาน (Quality) จะต้องมีความสูง คือ ผู้ผลิตและผู้ใช้ได้ประโยชน์คุ้มค่าและมีความพึงพอใจ
2. ปริมาณงาน (Quantity) งานที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงาน
3. เวลา (Time) คือ เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานจะต้องเหมาะสมกับคุณภาพ และปริมาณของงานรวมทั้งจะต้องเป็นไปตามกำหนดและสถานการณ์ด้วย
4. วิธีการ (Method) ในการดำเนินงานจะต้องอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องตามหลักการ เหมาะสมกับงาน และทันสมัย
5. ค่าใช้จ่าย (Cost) ในการดำเนินงานทั้งหมดจะต้องเหมาะสมกับงานและวิธีการ คือจะต้องลงทุนน้อยและได้ผลกำไรมากที่สุด

ธงชัย สันติวงษ์ (2533, น. 4) ได้กล่าวถึงลักษณะของกลยุทธ์การบริหารที่มีประสิทธิภาพ

1. เป็นการบริหารเชิงรวมที่กระทำอย่างเป็นระบบ ที่มีการบริหารครบถ้วน สมบูรณ์ทุกด้าน
2. เป็นการบริหารที่พร้อมสมบูรณ์ด้วย “แผนงาน” ที่มีประสิทธิภาพ
3. เป็นการบริหารที่พร้อมสมบูรณ์ด้วย “ระบบปฏิบัติการในการบริหารงาน” คือ เทคนิคการจัดทำแผนการวัดผล การจูงใจ การควบคุม การพัฒนานักบริหาร และการแสวงหาประโยชน์จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อีกด้วย

สรุปตามลักษณะดังกล่าว ระบบการบริหารงานที่เน้นความมีประสิทธิภาพจะเริ่มพิจารณาการบริหารตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหาร ผลที่ได้จากการบริหารและประสิทธิผลที่ได้รับ ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ทรัพยากรทางการบริหาร ซึ่งมีคน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ ผู้บริหารต้องใช้ให้เหมาะสมกับสถานะแวดล้อมและตรงตามเป้าหมาย ได้ผลตอบแทนมากที่สุด
2. กระบวนการบริหาร (Process) ได้แก่การวางแผน การจัดองค์กร การบริหารบุคคล ฯลฯ ผู้บริหารต้องจัดระบบกระบวนการบริหารที่เน้นถึงคุณภาพงานทั้งปริมาณและคุณภาพ ที่สอดคล้องกับภาวะแวดล้อมขององค์กรด้วย
3. ผลที่ได้ออกมาจากการบริหาร (Output) คือ ประสิทธิภาพขององค์กร และของผู้บริหารว่าสามารถบริหารงานได้บรรลุเป้าหมายได้มากน้อยเพียงใด
4. ประสิทธิภาพที่ได้รับจะทำให้ทราบว่า การบริหารงานมีประสิทธิภาพ และสามารถบริหารงาน ให้บรรลุเป้าหมายโดยประหยัดเพียงไร

2.2 แนวคิดการบริหารงานเชิงกลยุทธ์

วิโรจน์ ก่อสกุล (2559, น. 41 - 48) ได้ให้แนวคิดเครื่องมือ และการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Administration Process) ไว้ดังนี้

2.2.1 ความหมาย และความสำคัญของการบริหารงานเชิงกลยุทธ์

ปัจจุบันปัจจัยและเงื่อนไขต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ได้เข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้นทุกขณะ ทั้งในภาคธุรกิจที่พยายามทุกวิถีทางในการได้มาซึ่งความสามารถและความได้เปรียบทางการแข่งขัน ส่วนในภาครัฐก็ต้องพยายามปรับปรุงการทำงานและเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้องตามเป้าหมายการดำเนินงานให้ได้มากที่สุด ทั้งนี้ เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าการบริหารองค์กรต้องประสบปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาประสิทธิภาพทางการบริหาร โดยเฉพาะในด้านเกี่ยวกับผลผลิต (Productivity) ที่ต่ำกว่าเดิม ดังนั้นหากผู้บริหารจะกำหนดกิจกรรมการบริหารตามกระบวนการบริหารแบบเดิมที่อยู่บนสมมติฐานที่ว่า อนาคตจะเหมือนกับอดีตที่ผ่านมา หลักคิดดังกล่าวจะไม่สามารถทำให้องค์กรดำรงอยู่ได้ เนื่องจากในสภาพการณ์ปัจจุบัน สภาพแวดล้อมในการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความสลับซับซ้อนและมีทิศทางที่ไม่แน่นอน ดังนั้นผู้บริหารในฐานะผู้นำขององค์กรต้องมีข้อมูลและทำความเข้าใจต่อพลวัตที่เกิดขึ้น สามารถประเมินผลกระทบเพื่อกำหนดเป้าหมายและนำองค์กรไปสู่จุดหมายที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

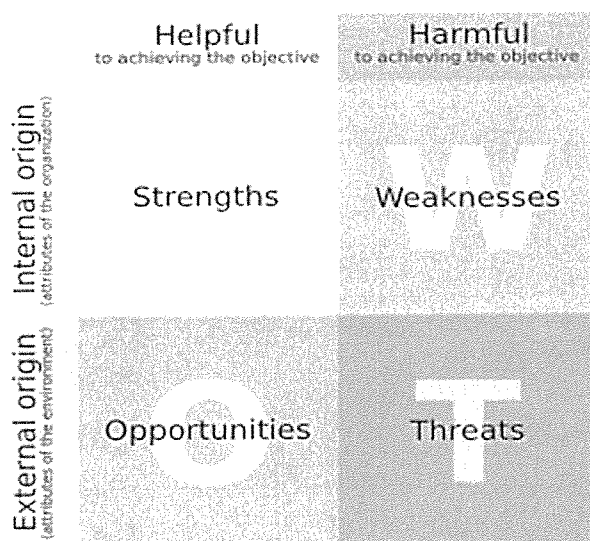
ความสำคัญของการจัดการเชิงกลยุทธ์ในการบริหารองค์กรในปัจจุบัน เป็นที่ตระหนักดีว่าการดำเนินธุรกิจมีการแข่งขันค่อนข้างสูง แนวคิดหรือวิธีการในการบริหารแบบเดิม ๆ ไม่สามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้เหมือนในอดีต จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องมีชั้นเชิงในการบริหารที่เหนือกว่าคู่แข่ง หรืออาศัยความว่องไวในการปรับตัวให้ทันต่อภาวะการแข่งขันที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การจัดการเชิงกลยุทธ์จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารกำหนดทิศทางขององค์กรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร ช่วยกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับองค์กร เพื่อที่จะนำกลยุทธ์เหล่านั้นไปประยุกต์ ปฏิบัติ และควบคุมประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรได้ กลยุทธ์การบริหารที่ทรงประสิทธิภาพนั้นจะต้องดีพร้อมสมบูรณ์ตามความหมายของการบริหารทั้งสองอย่าง คือ การมีประสิทธิภาพ (effectiveness) ที่สามารถกำหนดเป้าหมายที่ดี และสามารถบรรลุผลสำเร็จในเป้าหมายนั้น ๆ ได้ และการมีประสิทธิภาพ (efficiency) ที่สามารถทำสำเร็จในเป้าหมายเหล่านั้น โดยมีต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ต่ำที่สุดด้วย หรือถ้ากล่าวอย่างสรุป กลยุทธ์การบริหารที่ทรงประสิทธิภาพนั้นจะต้องสร้างประสิทธิผลและประสิทธิภาพให้เกิดขึ้นได้ทุกแง่มุม

2.2.3 เครื่องมือวิเคราะห์กระบวนการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ SWOT และ 4M

เครื่องมือในการประเมินสถานการณ์สำหรับองค์กร หรือโครงการ (SWOT) ผู้คิดค้น SWOT เทคนิคนี้ อัลเบิร์ต ฮัมฟรีย์ (Albert Humphrey) ได้ชื่อว่าเป็นผู้เริ่มแนวคิดนี้โดยนำเทคนิคนี้มาแสดงในงานสัมมนาที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด สำหรับหลักการสำคัญของ SWOT ก็คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้นการวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกได้ว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (situation analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จักสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกองค์กร ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อองค์กรธุรกิจ และจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถด้านต่าง ๆ ที่องค์กรมีอยู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตามกลยุทธ์ขององค์กรระดับองค์กรที่เหมาะสมต่อไป

แผนภาพที่ 1 : แสดงองค์ประกอบของ SWOT

SWOT ANALYSIS

S = STRENGTH

หมายถึง จุดแข็ง

W= WEAKNESS

หมายถึง จุดอ่อน

O= OPPORTUNITY

หมายถึง โอกาส

T= THREAT

หมายถึง อุปสรรค

S มาจาก Strengths หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในบริษัท เช่น จุดแข็งด้านการเงิน จุดแข็งด้านการผลิต จุดแข็งด้านทรัพยากรบุคคล บริษัทจะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งในการกำหนดกลยุทธ์การตลาด

W มาจาก Weaknesses หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ ที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่าง ๆ ของบริษัท ซึ่งบริษัทจะต้องหาวิธีในการแก้ปัญหานั้นสถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็น

O มาจาก Opportunities หมายถึง โอกาส การที่สภาพแวดล้อมภายนอกของบริษัทเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร โอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายใน นักการตลาดที่ดีจะต้องเสาะแสวงหาโอกาสอยู่เสมอและใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้นเช่น การเมือง การปกครอง กฎหมาย ราคาน้ำมัน ค่าเงินบาท คู่แข่ง เป็นต้น

T มาจาก Threats หมายถึง อุปสรรค ข้อจำกัด ซึ่งเกิด จากสภาพแวดล้อมภายนอก บางครั้งการจำแนกโอกาสและอุปสรรคเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เพราะทั้งสองสิ่งนี้สามารถเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอาจทำให้สถานการณ์ที่เคยเป็นโอกาสกลับกลายเป็นอุปสรรคได้ เช่น คู่แข่ง เป็นต้น

SWOT จึงเป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ สำหรับองค์กร หรือโครงการ ซึ่งช่วยผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก สำหรับกำหนดแผนงาน โครงการจะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์และการกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้อุตสาหกรรมพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (Internal Environment) ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและประสิทธิภาพขององค์กร คือ 4M ที่มาจากทฤษฎีทางด้านเศรษฐศาสตร์ร่วมกับทฤษฎีทางการบริหาร ได้แก่

Man หมายถึง บุคลากร ทรัพยากรบุคคลในองค์กร หรือประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด

Money หมายถึง ทรัพย์สิน งบประมาณขององค์กร หน่วยงานต่าง ๆ หรือเงินทุนที่ใช้เพื่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

Material หมายถึง เครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุสิ่งของ อาคารสถานที่ และทรัพยากรอื่น ๆ นอกเหนือจากบุคคลและเงิน

Management Method หมายถึง วิธีการบริหาร รูปแบบการจัดการภายในองค์กร หน่วยงานนั้น ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (External Environment) เป็นการวิเคราะห์โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค / ภัยคุกคาม / ข้อจำกัด (Threat) สภาพแวดล้อมภายนอกต้องให้ความสำคัญแก่ PESTDF

การเมือง (Politics – P) สภาพแวดล้อมทางการเมืองมีปัจจัยต่าง ๆ ในขณะนั้นที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายป้องกันการผูกขาด กฎหมายรักษาส่งแวดล้อม กฎหมายภาษี กฎเกณฑ์การค้าระหว่างประเทศ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน เสถียรภาพของรัฐบาล เป็นต้น

เศรษฐกิจ (Economics – E) สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ระดับรายได้ประชาชาติ อัตราดอกเบี้ย ดุลการชำระเงิน อัตราการออม สภาพคล่องในประเทศ อัตราเงินเฟ้อ อัตราการว่างงาน ระดับรายได้ของประชากร ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น

สังคมและวัฒนธรรม (Social – S) ปัจจัยทางสังคม เช่น แรงงานสตรี ความแข็งแรงและสุขภาพร่างกาย มาตรฐานการศึกษา การแพร่ระบาดของยาเสพติด การเคลื่อนย้ายทางสังคม รูปแบบการดำเนินชีวิต ทำที่ต่อการทำงานและการพักผ่อน ลัทธิบริโภคนิยม เป็นต้น

เทคโนโลยี (Technology – T) ปัจจัยทางเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เช่น งบประมาณด้านวิจัยของประเทศ นโยบายภาครัฐต่อการพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ ๆ ระดับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ระดับความทันสมัยของเทคโนโลยี เป็นต้น

ประชากร (Demographic – D) ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น อายุของประชากร ส่วนประกอบของชาติพันธุ์ การเติบโตของกลุ่มประชากรขนาดใหญ่ การเปลี่ยนแปลงอัตราการเพิ่มประชากรในท้องถิ่น เป็นต้น

นานาชาติ (International – I) ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น การเปิดการค้าเสรี การรวมกลุ่มพันธมิตรทางเศรษฐกิจ การสร้างความร่วมมือในภูมิภาค การเพิ่มขีดความสามารถในการเจรจาการค้า เป็นต้น

2.3 หลักการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)

วิพุธ อ่องสกุล (2551) สำนักคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ไว้ดังนี้

2.3.1 PMQA หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จทางการบริหาร เพราะเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับ “ผู้เล่น” (Knowledge about actors) ที่เกี่ยวข้องปฏิสัมพันธ์กับองค์กรและอาจมีอำนาจอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง การส่งเสริมการพัฒนารับปรุง การสนับสนุนปฏิบัติการให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายวิสัยทัศน์ (หรือสร้างความล้มเหลวแก่องค์กร) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียครอบคลุมถึงบุคคล กลุ่มบุคคล กลุ่มกดดัน หรือองค์กร (Individual, groups, organization) ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ที่มีอิทธิพลต่อแผนงาน โครงการในแผนกลยุทธ์ (ผู้มีอิทธิพลทางความคิด กลุ่มสิทธิเด็ก สตรี คนชรา กลุ่มอิทธิพลทางการเงิน ความรู้ ต้นทุนทางสังคม การเมืองในองค์กร การส่งเสริมการตลาดและสื่อสารองค์กร)

นิยามของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง บุคคล ชุมชน หรือองค์การที่ให้ความสนใจต่อผลการดำเนินการและกิจกรรมขององค์การ แผนงาน ซึ่งผลการดำเนินงานขององค์การและแผนงานนั้นสามารถส่งผลกระทบและผลตอบผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยตัวอย่างของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ลูกค้า ผู้ส่งมอบ ผู้ถือหุ้น ผู้แทนจำหน่าย ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ตัวแทนผู้บริโภค สื่อสารมวลชน หรือองค์การมูลนิธิที่ไม่แสวงหาผลกำไร (NGOs) เราสามารถแบ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็น 3 กลุ่มได้ดังนี้ คือ

1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก (key stakeholders) คือ ผู้ซึ่งสามารถมีอิทธิพลที่สำคัญหรือมีความสำคัญต่อความสำเร็จของกิจกรรม เช่น ลูกค้า ผู้ส่งมอบ มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญต่อการผลิต และ/หรือการบริการตลอดจนการปรับปรุง

2) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขั้นพื้นฐาน (primary stakeholders) คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากกิจกรรม ซึ่งอาจจะได้รับผลกระทบทางบวกหรือทางลบได้ โดยทั่วไปจะเป็นองค์การที่เป็นส่วนหนึ่งในห่วงโซ่อุปทาน (supply chain) เช่น ผู้บริโภค (consumer) ตัวแทนทางการค้า (dealer) ผู้ผลิตในขั้นต้น (primary production) จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงราคาขาย การปรับเปลี่ยนนโยบายทางการค้าทั้งการจัดซื้อและการขาย เป็นต้น

3) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขั้นรอง (secondary stakeholders) คือ ทุกหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากการดำเนินงานขององค์การ ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อองค์การโดยตรง เช่น กิจกรรมบางประเภทที่เป็นที่เฝ้าติดตามจากหน่วยงานภายนอก เช่น กิจกรรมโรงพยาบาล องค์การสื่อสารมวลชนจะให้ความสนใจต่อคุณภาพการรักษาพยาบาล การบริการตามระบบที่เป็นมาตรฐาน การป้องกันความเสี่ยง เป็นต้น หรือกิจกรรมการค้าสินค้าโภคภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ เช่น อาหาร น้ำมัน ยารักษาโรค องค์การภายนอกยอมให้ความสนใจต่อการกำกับดูแลกิจกรรมขององค์การ เช่น การโฆษณาเกินจริง คุณภาพและความปลอดภัยของการใช้ผลิตภัณฑ์ การควบคุมด้านกลไกราคาที่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค กิจกรรมขององค์การเหล่านี้จึงจำเป็นต้องมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี (good governance)

2.3.2 เครื่องมือการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย 6M1h

การวิเคราะห์ลูกค้า (Customer Analysis) พฤติกรรมผู้บริโภค หรือ Consumer Behavior หมายถึง การตัดสินใจและการกระทำของผู้บริโภคเกี่ยวกับการซื้อ และใช้สินค้าบริการ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและความพึงพอใจของตน ดังนั้นการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคจึงเป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อคุณจะได้นำไปใช้ในการพัฒนาสินค้าและบริการให้ตรงใจกลุ่มเป้าหมายและสร้างความพึงพอใจเช่นกัน การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค นักการตลาดจะเรียกว่า 6W1h ซึ่งประกอบไปด้วยดังนี้ (สืบค้นจาก : <http://drwarat.blogspot.com/2010/11/04-advertisng-campaign.html>)

1) ลูกค้ายี่ห้อใครหรือใครคือลูกค้า (Who) เป็นการกำหนดหากลุ่มลูกค้าเป้าหมาย หรือเราต้องการนำเสนอขายสินค้าและบริการให้ลูกค้ากลุ่มไหน ซึ่งการวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย (Occupants) ช่วยให้ทราบถึงพฤติกรรมในการซื้อและการใช้ของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่แท้จริง นักขายจะต้องกำหนดกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่ชัดเจน และต้องวิเคราะห์ถึงลักษณะความเป็นไปได้ของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายดังกล่าว ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในธุรกิจ โดยในการวิเคราะห์และกำหนดกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ที่สามารถวัดเชิงปริมาณได้ และง่ายต่อการเข้าถึง เพราะผู้บริโภคทั้งหมดอาจจะไม่ใช่ลูกค้าเป้าหมายเสมอไป และถ้าหากไม่มีการแบ่งส่วนตลาดจะทำให้ยากต่อการวิเคราะห์ถึงความต้องการของลูกค้าที่แท้จริง จนทำให้ไม่สามารถนำเสนอในรูปแบบที่สร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้

2) ลูกค้าต้องการซื้ออะไร (What) เป็นการวิเคราะห์ถึงสิ่งที่ลูกค้าซื้อ (Objects) เพื่อให้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงซึ่งลูกค้าต้องการจากผลิตภัณฑ์หรือธุรกิจ เมื่อมีการแบ่งส่วนตลาดที่ดีและเลือกกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม ชัดเจน ก็จะทำให้ง่ายต่อการศึกษาถึงความต้องการของลูกค้าจากสิ่งที่เขาซื้อ เช่น ลูกค้าบางคนซื้อสินค้าของธุรกิจเพราะคุณภาพของสินค้าและบริการ หรือบางคนซื้อสินค้าเพราะความเกรงใจเนื่องจากเป็นญาติกัน หรือบางคนซื้อเพราะความสะดวกในด้านช่องทางการจำหน่าย ซึ่งการวิเคราะห์ถึงสิ่งที่ลูกค้าต้องการต่าง ๆ เหล่านี้ จะทำให้เราเข้าใจลูกค้าได้มากขึ้น

3) ทำไมลูกค้าถึงซื้อ (Why) เป็นการวิเคราะห์ถึงวัตถุประสงค์ของการซื้อ (Objectives) จะช่วยให้ทราบว่าทำไมลูกค้าตัดสินใจซื้อสินค้า เพื่อสามารถนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนนำเสนอและจุดใจกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ให้สามารถตอบสนองเหตุผลที่ทำให้ลูกค้าตัดสินใจซื้อ ซึ่งวัตถุประสงค์การซื้อของลูกค้าสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเด็นหลัก ๆ คือ ประเด็นแรก ซื้อสินค้าเพื่อใช้เองหรือใช้ในครอบครัว และประเด็นที่ 2 คือ ซื้อสินค้าเพื่อทำธุรกิจ อาชีพหลัก หรืออาชีพเสริม ดังนั้นจะต้องนำเสนอในรูปแบบที่แตกต่างกัน และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับลูกค้าทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อเป็นการบริหารทีมงานที่มีประสิทธิภาพ

4) ลูกค้าซื้อสินค้าเมื่อไร (When) เป็นการวิเคราะห์โอกาสที่จะซื้อของลูกค้า (Occasions) ซึ่งลูกค้าจะมีพฤติกรรมในการบริโภค หรือตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการในแต่ละประเภทแตกต่างกันตามโอกาสที่จะใช้หรือซื้อ และปัจจัยเรื่องช่วงเวลาก็มีผลให้ความต้องการของลูกค้า ต่างออกไป ดังนั้น การวิเคราะห์โอกาสในการซื้อของลูกค้าจะช่วยให้สามารถวางแผนการนำเสนอในรูปแบบและในช่วงเวลาที่เหมาะสม ซึ่งบางครั้งการกำหนดช่วงเวลาในการนำเสนอรูปแบบ และผลิตภัณฑ์สำหรับลูกค้าที่ทำงานประจำก็จะต้องเป็นช่วงของเวลา หลังเลิกงานหรือวันหยุด โดยจะขึ้นอยู่กับความพอใจของลูกค้าดังกล่าวเป็นหลัก

5) ลูกค้าซื้อที่ไหน (Where) เป็นการทำความเข้าใจกับพฤติกรรมการซื้อของลูกค้าว่า นิยมซื้อสินค้าชนิดนั้น ๆ ที่ไหน (Outlets) หรือสะดวกในการรับรู้ถึงการนำเสนอรูปแบบที่ไหน อาจจะเป็นที่บ้าน ที่ทำงาน ร้านอาหาร หรือสถานที่อื่น ๆ ซึ่งต้องเป็นการบริหารช่องทางการนำเสนอที่เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้าแต่ละกลุ่ม นอกจากนี้ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการรับรู้ข้อมูลสารสนเทศที่รวดเร็ว ก็อาจทำให้นักขายตรงต้องอาศัยเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ ติดต่อหรือเสนอขายผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและสามารถอำนวยความสะดวก จนสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าได้มากยิ่งขึ้น

6) ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อ (Who) เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับผู้มีบทบาทในการซื้อ (Organizations) ซึ่งการตัดสินใจซื้ออาจมีบุคคลอื่นที่มีส่วนร่วมหรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ เพราะผู้ที่ทำหน้าที่ซื้ออาจไม่ใช่ผู้ใช้สินค้าโดยตรง หรือบางครั้งคนตัดสินใจซื้อไม่ได้มีแค่คนเดียว อาจใช้ร่วมกันหลายคน ผู้ซื้ออาจไม่มีความรู้หรือความเชื่อมั่นเกี่ยวกับสินค้ามากนัก จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญ หรือใช้กลุ่มลูกค้าที่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับสินค้านั้น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การศึกษาและวิเคราะห์ถึงผู้มีส่วนร่วมก็เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำโปรแกรมการนำเสนอขายให้สามารถช่วยกระตุ้นการตัดสินใจของลูกค้าได้อย่างรวดเร็วและง่ายขึ้น ดังนั้น ต้องพิจารณาว่าจะใช้กลุ่มอ้างอิงใดในการเข้าถึงกลุ่มผู้ใช้แต่ละประเภท หรือสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้มีส่วนร่วมที่แตกต่างกันได้อย่างไร

7) ลูกค้าซื้ออย่างไร (How) เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ถึงวิธีการซื้อ (Operations) ซึ่งลูกค้าแต่ละคนอาจจะมีกระบวนการตัดสินใจซื้อที่แตกต่างกันออกไป โดยนักขายตรงจะต้องทราบถึงขั้นตอนการซื้อของลูกค้าว่ามีการรับรู้ปัญหาอย่างไรเกี่ยวกับการตอบสนองของสินค้าหรือบริการ แล้วลูกค้าทำการค้นหาข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร เพื่อที่จะประเมินทางเลือกที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา และนำไปสู่การตัดสินใจซื้อได้อย่างไร ข้อมูลทั้งหมดเหล่านี้จะช่วยให้สามารถวางแผนในการนำเสนอและจงใจให้ลูกค้ารับรู้ได้ในทุกขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้ามากที่สุด นอกจากนี้ถ้าหากทราบความรู้สึกของลูกค้าหลังจากซื้อสินค้าหรือบริการ ก็จะช่วยให้อาจปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอและพัฒนาสินค้าหรือบริการให้ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น

2.4 แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.4.1 ความหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (งานส่งเสริมเครือข่าย, 2550)

นับเป็นเวลากว่าสองทศวรรษแล้วที่คำว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)” ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวาง เพื่ออธิบายความหมายเกี่ยวกับอนาคตของสังคมมนุษย์และโลกที่มนุษย์

อาศัยอยู่ แต่ก็ไม่ใช่เป็นที่กระจ่างชัดนักว่าความหมายของคำว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน” นั้นคืออะไร และจะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมได้อย่างไร สาเหตุสำคัญประการหนึ่งอาจเป็นเพราะผู้นำหรือผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจในสังคมไม่สามารถผลักดันแนวคิดดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติให้ได้ผล หรือกำหนดดัชนีชี้วัดผลการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างชัดเจน ทำให้ไม่สามารถติดตามตรวจสอบได้ว่ากิจกรรมใดเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน และมีผู้ให้ความหมายของ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” ไว้หลายนิยาม แต่ที่มีชื่อเสียงมากที่สุดก็คือคำนิยามของ World Commission on Environment and Development หรือ Brundtland (2526) ที่ได้ให้ไว้ในรายงาน “Our Common Future” ซึ่งได้เสนอแนะว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ รูปแบบของการพัฒนาที่ตอบสนองต่อความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบัน และไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอมยอม ลดทอนความสามารถในการที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง (Sustainable Development is development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs)” กล่าวคือ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ของคนรุ่นปัจจุบันจะต้องไม่ใช่ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง แต่ควรเป็นการใช้ทรัพยากรในเชิงอนุรักษ์และพัฒนาให้เต็มศักยภาพอยู่ตลอดเวลา

แนวคิดของพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต, 2541) ได้อธิบายการพัฒนาที่ยั่งยืนว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืนมีลักษณะที่เป็นบูรณาการ (Integrated) คือทำให้เกิดเป็นองค์รวม (Holistic) หมายความว่าองค์ประกอบทั้งหลายที่เกี่ยวข้องจะต้องมาประสานกันครบองค์ และมีลักษณะอีกอย่างหนึ่ง คือ มีดุลยภาพ (Balance) หรือการทำให้กิจกรรมของมนุษย์สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ” นั่นก็คือการกำหนดแนวทางการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านมนุษย์ โดยให้คุณค่าทางวัฒนธรรมรวมอยู่ในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม

สรุปได้ว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน” เป็นการพัฒนาที่ครอบคลุมการพัฒนาในทุกมิติ กล่าวคือทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จิตใจ วัฒนธรรม ฯลฯ โดยมีคนเป็นศูนย์กลาง หรือเป้าหมายของการพัฒนา เพื่อให้คนอยู่ดีกินดี มีความสุขทั้งในรุ่นนี้และรุ่นต่อไป

2.4.2 แนวทางการสร้างเครือข่ายแบบพลังทวีคูณ

เครือข่าย (Network) คือ การเชื่อมโยงของกลุ่มของคนหรือกลุ่มองค์กรที่สมัครใจที่จะแลกเปลี่ยนข่าวสารร่วมกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีการจัดระเบียบโครงสร้างของคนในเครือข่ายด้วยความเป็นอิสระเท่าเทียมกันภายใต้พื้นฐานของความเคารพสิทธิ เชื่อถือ เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ประเด็นสำคัญของนิยามข้างต้น คือ

- 1) ความสัมพันธ์ของสมาชิกในเครือข่ายต้องเป็นไปโดยสมัครใจ
- 2) กิจกรรมที่ทำในเครือข่ายต้องมีลักษณะเท่าเทียมหรือแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน
- 3) การเป็นสมาชิก เครือข่ายต้องไม่มีผลกระทบต่อความเป็นอิสระหรือความเป็นตัวของตัวเองของคนหรือองค์กรนั้น ๆ

การเชื่อมโยงในลักษณะของเครือข่ายไม่ได้หมายถึงการจัดการให้คนมานั่ง “รวมกัน” เพื่อพูดคุยสนทนากันเฉย ๆ โดยไม่ได้ “รวมกัน” ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด เปรียบเหมือนการเอาก้อนอิฐมา กองรวมกันย่อมไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด การเชื่อมโยงเข้าหากันจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเอาอิฐแต่ละ ก้อนมาต่อกันเป็นกำแพงโดยการประสานอิฐแต่ละก้อนเข้ากันอย่างเป็นระบบ และก็ไม่ใช่เป็นแค่ การรวมกลุ่มของสมาชิกที่มีความสนใจร่วมกันเพียงเพื่อพบปะสังสรรค์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เท่านั้น แต่จะต้องพัฒนาไปสู่ระดับของการลงมือทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันด้วย และไม่ใช่ว่าการรวบรวมรายชื่อบุคคลที่มีความสนใจเหมือนกันไว้ในมือเพื่อสะดวกแก่การติดต่อ การมอบหมายให้สมาชิกแต่ละคนหาสมาชิกเพิ่มขึ้น ยิ่งได้รายชื่อมากก็ยิ่งทำให้เครือข่ายใหญ่ขึ้น การกระทำเช่นนี้เปรียบเสมือนการขยายวงใส่อิฐให้โตขึ้นเพื่อจะได้บรรจุอิฐได้มากขึ้น แต่กองอิฐใน ฤกษ์ก็ยังวางระเกะระกะขาดการเชื่อมโยงประสานกันอย่างเป็นระบบ

ดังนั้น เครือข่ายต้องมีการจัดระบบให้กลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่เป็นสมาชิกดำเนิน กิจกรรมบางอย่างร่วมกัน เพื่อนำไปสู่จุดหมายที่เห็นพ้องต้องกัน ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมเฉพาะกิจตาม ความจำเป็น เมื่อภารกิจบรรลุเป้าหมายแล้วเครือข่ายก็อาจยุบสลายไป แต่ถ้ามีความจำเป็นหรือมี ภารกิจใหม่อาจกลับมารวมตัวกันได้ใหม่ หรือจะเป็นเครือข่ายที่ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องระยะ ยาวก็ได้

การรวมตัวเป็นเครือข่ายในลักษณะการแลกเปลี่ยน ต้องสกัดเอาส่วนดี หรือจุดแข็ง ของแต่ละฝ่ายมาเรียนรู้และสนับสนุนกันและกัน เป็นการผนึกกำลัง (synergy) ในลักษณะที่มากกว่า $1+1=2$ แต่ต้องเป็น $1+1 > 2$ เรียกว่าเป็น “พลังทวีคูณ” ผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงานเป็นเครือข่าย ต้องดีกว่าผลรวมที่เกิดจากการปล่อยให้ต่างคนต่างทำแล้วนำผลลัพธ์ของแต่ละคนมารวมกัน

การสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน จึงเป็นการสร้างเสริมสังคมเข้มแข็งและ เป็นหน้าที่ของสังคมทุกภาคส่วนที่มาทำงานร่วมกันแบบประชาสังคม ซึ่งประกอบด้วยองค์กรภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชนทำงานร่วมกันเพื่อให้สังคมยืนหยัดได้ด้วยตนเอง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สมานสามัคคี ยึดเหนี่ยวกันนำพาประเทศชาติสู่ความอยู่ดีมีสุข ซึ่งการจัดการเครือข่ายทางสังคมเป็น แนวทางหนึ่งสร้างเสริมสังคมเข้มแข็งและนำสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน การจัดการเป็นส่วนสำคัญของ หน่วยงานหรือองค์กร การที่หน่วยงานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้นั้น จำเป็นต้องมี กระบวนการจัดการที่ดี เช่น มีการวางแผนตัดสินใจ โดยผ่านการกลั่นกรองจากฝ่ายจัดการที่ได้ พิจารณาข้อมูลต่าง ๆ อย่างใช้ดุลยพินิจ มีวิธีการที่ทำให้สมาชิกในองค์กรเกิดจิตสำนึกร่วมกันใน การปฏิบัติงาน มีความตั้งใจเต็มใจช่วยเหลือให้หน่วยงานประสบความสำเร็จ เพราะมีกระบวนการ สร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน มีการกำหนดขอบเขตในการทำงานของสมาชิกในหน่วยงานไม่ให้ ซ้ำซ้อนกัน ทำให้งานราบรื่น รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ มีการแสวงหาวิธีการที่ดีที่สุดให้การ ปฏิบัติงานในหน่วยงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การสร้างเครือข่าย ด้วยความสนใจร่วมกัน
2. การวางแผน เพื่อกำหนดเป้าหมายร่วมกัน
3. การควบคุมแบบไม่มีอำนาจลำดับชั้น
4. การสร้างแรงจูงใจเพื่อสร้างแบ่งปันความรู้และเกิดจิตสำนึกร่วมกัน
5. การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและต่อเนื่อง
6. การจัดการด้านการเงินที่โปร่งใสและตรวจสอบได้
7. การจัดระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อการสื่อสารที่ดี
8. การทำงานเป็นทีมเพื่อก่อให้เกิดการประสานพลัง
9. กำหนดพันธะสัญญาร่วมกัน
10. การแลกเปลี่ยนทรัพยากรซึ่งกันและกัน

ตราบใดที่ภารกิจเครือข่ายยังไม่สำเร็จ ย่อมมีความจำเป็นที่จะต้องรักษาเครือข่ายไว้ให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งหลักการรักษาความสำเร็จของเครือข่าย มีดังนี้ (กองส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย, 2550)

1. มีการจัดกิจกรรมร่วมที่ดำเนินอย่างต่อเนื่อง
2. มีการรักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกเครือข่าย
3. กำหนดกลไกสร้างระบบจูงใจ
4. จัดหาทรัพยากรสนับสนุนเพียงพอ
5. ให้ความช่วยเหลือและช่วยแก้ไขปัญหา
6. มีการสร้างผู้นำรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม

2.5.1 ความหมาย และหลักการสำคัญของนวัตกรรม

(สืบค้นจาก : <https://kminbusiness.wordpress.com/2010/05/29/>)

นวัตกรรม (Innovation) มีรากศัพท์มาจาก innovare ในภาษาละตินแปลว่า ทำสิ่งใหม่ขึ้นมา ความหมายของนวัตกรรมในเชิงเศรษฐศาสตร์คือ การนำแนวความคิดใหม่หรือการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้วมาใช้ในรูปแบบใหม่ หรือก็คือ “การทำในสิ่งที่แตกต่างจากคนอื่นโดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวเราให้กลายมาเป็นโอกาส และถ่ายทอดไปสู่แนวความคิดใหม่ที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม” แนวความคิดนี้ได้ถูกพัฒนาขึ้นมาในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 โดยจะเห็นได้จากแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม เช่น ผลงานของ Joseph Schumpeter ใน The Theory of Economic Development, 1934 โดยจะเน้นไปที่การสร้างสรรคการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อันจะนำไปสู่ได้มาซึ่งนวัตกรรมทางเทคโนโลยี (Innovation Technology)

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ ได้ให้ความหมายของคำว่านวัตกรรม (innovation) คือ “สิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม” และหมายรวมถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจากความสามารถในการใช้ความรู้ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ และประสบการณ์ทางเทคโนโลยี หรือการจัดการให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือกระบวนการผลิต หรือบริการใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด ตลอดจนการปรับปรุงเทคโนโลยี การแพร่กระจายเทคโนโลยี การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการฝึกอบรม มาใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะในรูปแบบของการเกิดธุรกิจการลงทุน ผู้ประกอบการ หรือตลาดใหม่ หรือรายได้แหล่งใหม่ นวัตกรรมจึงเป็นกระบวนการที่เกิดจากการนำความรู้และความคิดสร้างสรรค์ มาผนวกกับความสามารถในการบริหารจัดการ เพื่อสร้างให้เกิดเป็นธุรกิจนวัตกรรม หรือธุรกิจใหม่ อันจะนำไปสู่การลงทุนใหม่ที่ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

สรุปแล้ว “นวัตกรรม” หมายถึง ความคิดและกระบวนการใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อน หรือการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากของเดิมให้ดีขึ้น และเมื่อนำมาใช้ก็ทำให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

หลักสำคัญในการนำนวัตกรรมเข้ามาใช้ในสถานที่ใดสถานที่หนึ่งนั้น จำเป็นที่จะต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบถึงประโยชน์ที่จะได้รับ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ตลอดจนความคุ้มค่าของการนำมาใช้โดยคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) นวัตกรรมที่จะนำมาใช้นั้นมีจุดเด่นที่เห็นได้ชัดเจน เช่น วัสดุ หรือวิธีการที่ใช้
- 2) นวัตกรรมนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่กับระบบหรือสภาพที่เป็นอยู่
- 3) มีการวิจัย หรือการศึกษาที่ยืนยันแน่นอนแล้วว่า สามารถนำมาใช้ได้ดีในสภาวะการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

- 4) นวัตกรรมนั้นมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้ใช้อย่างจริงจัง

สถานะของนวัตกรรม

- 1) ความคิดหรือการปฏิบัติใหม่นั้นอาจเก่ามาจากที่อื่น และเหมาะที่จะนำมาปฏิบัติกับสถานที่นี้ในสถานการณ์ปัจจุบัน
- 2) ความคิดหรือการปฏิบัติใหม่นั้น ครั้งหนึ่งเคยนำมาใช้แต่ไม่ได้ผลและล้มเลิกไปเนื่องจากเกิดปัญหาต่าง ๆ และความไม่พร้อมในระยะนั้น แต่ในสภาพปัจจุบันความคิดหรือการปฏิบัติใหม่นั้นเหมาะสมที่จะนำมาใช้อีกครั้งหนึ่ง
- 3) ความคิดหรือการปฏิบัติใหม่นั้น มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาบางอย่าง และจะช่วยให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) ความคิดหรือการปฏิบัติใหม่นั้น ถูกปฏิเสธมาครั้งหนึ่งแล้ว อาจเนื่องมาจากผู้บริหารไม่สนับสนุน หรือมีเจตคติที่ไม่ดีต่อความคิดหรือการปฏิบัติใหม่นั้น ต่อมาผู้บริหารได้เปลี่ยนเจตคติไปในทางที่ดี หรือมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารใหม่ทำให้ความคิดหรือการปฏิบัติใหม่นั้นได้รับการสนับสนุน

5) ความคิดหรือการปฏิบัติใหม่ที่ไม่เคยมีใครคิดหรือปฏิบัติมาก่อน เป็นสิ่งที่ได้รับการคิดค้นได้เป็นคนแรก

ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลอันมีผลทำให้เกิดนวัตกรรม

1) แนวความคิดพื้นฐานในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) นวัตกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อสนองแนวคิดพื้นฐาน เช่น การเรียนแบบไม่แบ่งชั้น (Non-Graded School) แบบเรียนสำเร็จรูป (Programmed Text Book) เครื่องสอน (Teaching Machine) การสอนเป็นคณะ (Team Teaching) การจัดโรงเรียนในโรงเรียน (School within School) เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction)

2) แนวความคิดพื้นฐานในเรื่องความพร้อม (Readiness) นวัตกรรมที่สนองแนวคิดพื้นฐานนั้น เช่น ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) การจัดโรงเรียนในโรงเรียน (School within School) และการปรับปรุงการสอนสามขั้น (Instructional Development in 3 Phases)

3) แนวความคิดพื้นฐานเรื่องการใช้เวลาเพื่อการศึกษา นวัตกรรมที่สนองแนวคิด เช่น การจัดตารางสอนแบบยืดหยุ่น (Flexible Scheduling) มหาวิทยาลัยเปิด (Open University) แบบเรียนสำเร็จรูป (Programmed Text Book) และการเรียนทางไปรษณีย์

4) แนวความคิดพื้นฐานในเรื่องการขยายตัวทางวิชาการและอัตราการเพิ่มประชากร นวัตกรรมในด้านนี้ที่เกิดขึ้น เช่น มหาวิทยาลัยเปิด การเรียนทางวิทยุ การเรียนทางโทรทัศน์ การเรียนทางไปรษณีย์ แบบเรียนสำเร็จรูป และชุดการเรียน

2.5.2 การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในองค์กร

เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ได้ถูกนำมาประยุกต์ให้สามารถทำงานร่วมกันได้ เพื่อนำไปใช้ประมวลผลข้อมูลในงานด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ ก็เพื่อต้องการให้การทำงานมีความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น อีกทั้งสารสนเทศหรือผลลัพธ์ที่ได้นั้นยังมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ สามารถแลกเปลี่ยนหรือค้นหาได้ รวดเร็วยิ่งขึ้นด้วย เทคโนโลยีที่นำมาใช้ประมวลผลหรือจัดการกับข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการนั้น เรียกว่า “เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology)” ซึ่งปัจจุบัน ถูกนำไปใช้งานในด้านต่าง ๆ มากมาย เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ ระบบการจัดเก็บข้อมูลของคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารข้อมูลในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ทั้งหมดที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น คือ องค์ประกอบของ “เทคโนโลยีสารสนเทศ” ซึ่งที่ช่วยให้การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูลให้เป็นสารสนเทศที่ต้องการนั้น มีความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น อีกทั้งสารสนเทศที่ได้ก็มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ ดังจะเห็นได้จากการให้บริการแก่ลูกค้าของบริษัทต่าง ๆ ที่มีรูปแบบหลากหลายขึ้น ทั้งการบริการโดยตรงจากบริษัทเอง การบริการผ่านเครื่องทำรายการอัตโนมัติ หรือบริการผ่านเว็บไซต์ล้วนแล้วแต่เป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ทั้งสิ้น

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับระบบงานในองค์กร

สามารถนำมาประยุกต์เพื่อสร้างเป็นระบบสารสนเทศสำหรับงานด้านต่าง ๆ ภายในองค์กรได้อย่างมากมาย ระบบงานภายในองค์กรซึ่งอยู่ในที่นี้จะกล่าวถึง คือ ระบบงานทางธุรกิจทั่วไปที่องค์กรธุรกิจส่วนใหญ่ต้องดำเนินการ ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินธุรกิจของแต่ละองค์กร เช่น ระบบบัญชีเงินเดือน ระบบสินค้าคงคลัง และระบบบัญชี เป็นต้น ทั้งนี้ ก็เพื่อให้การดำเนินงานในแต่ละวันขององค์กรมีประสิทธิภาพและมีศักยภาพมากขึ้น

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับงานด้านบริหาร

สำหรับงานด้านบริหารซึ่งเป็นงานที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ต้องอาศัยสารสนเทศเป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจ การกำหนดนโยบายต่าง ๆ ซึ่งนับว่าเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อองค์กรธุรกิจเป็นอย่างมาก จึงได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาสนับสนุนการทำงานของผู้บริหารในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1) ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System : DSS) เป็นระบบที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อเตรียมสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ให้แก่ผู้ใช้ระบบที่เป็นผู้บริหาร โดยสารสนเทศนี้ มักเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจแบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Decision) หรือแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Decision) ที่เป็นการตัดสินใจต่อเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าหรือคาดการณ์ได้ยาก ระบบสนับสนุนการตัดสินใจเป็นระบบที่ส่งเสริมให้ผู้ใช้สามารถกระทำการตัดสินใจได้ด้วยความชาญฉลาด แต่ทั้งนี้ไม่ได้ใช้ระบบสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อการตัดสินใจแทน ดังนั้น เมื่อผู้ใช้ระบบต้องการตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ผู้ใช้จะทำการป้อนข้อมูลที่เป็นตัวแปรต่าง ๆ ของเหตุการณ์นั้นเข้าสู่ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ จากนั้นระบบจะประมวลผลลัพธ์ต่าง ๆ แล้วรายงานออกมาเป็นทางเลือกให้ผู้ใช้ระบบได้เห็นและรับทราบถึงข้อเปรียบเทียบ โดยผลลัพธ์ที่ได้นั้นขึ้นอยู่กับตัวแปรที่แตกต่างกันของสถานการณ์นั้น ๆ และสุดท้ายจึงเป็นหน้าที่ของผู้ตัดสินใจว่าจะปฏิบัติตามแนวทางหรือไม่อย่างไรจึงจะดีที่สุด ในกรณีที่ระบบสนับสนุนการตัดสินใจถูกนำไปใช้โดยผู้บริหารระดับสูง (Executive Manager) ระบบนี้จะถูกเรียกว่า “ระบบสารสนเทศเพื่อผู้บริหารระดับสูง (Executive Information Systems : EIS)”

2) ระบบสนับสนุนการทำงานแบบกลุ่ม (Group Support System : GSS) คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น การประชุมทางไกล การถ่ายโอนข้อมูลจากคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งไปยังอีกเครื่องหนึ่ง เป็นต้น ระบบสนับสนุนการทำงานแบบกลุ่มเป็นระบบที่มีความสำคัญต่อระบบสนับสนุนการตัดสินใจมาก ทั้งนี้ ก็เพื่อช่วยให้เกิดการตัดสินใจแบบกลุ่มได้ ดังนั้น โดยทั่วไปจึงมักเรียกระบบสนับสนุนการทำงานแบบกลุ่มว่า “ระบบสนับสนุนการตัดสินใจแบบกลุ่ม (Group Decision Support System)” หรือ “ระบบการประชุมอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Meeting System)”

การทำงานเป็นกลุ่มหรือการตัดสินใจแบบกลุ่มนั้น จะพบในองค์กรขนาดใหญ่ เนื่องจากงานบางอย่างไม่สามารถตัดสินใจเพียงลำพังได้ และวิธีการร่วมกันตัดสินใจก็คือ “การประชุม” ซึ่งถึงแม้ว่าการตัดสินใจแบบกลุ่มจะเป็นงานที่ซับซ้อนและใช้เวลามาก แต่เมื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยแล้ว จะช่วยให้ทุกอย่างเป็นเรื่องง่ายขึ้น ลดข้อจำกัดในเรื่องของการเดินทางมาประชุมได้ หรือสามารถร่วมประชุมโดยสมาชิกอยู่ต่างสถานที่กันได้

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุพัตรา พรหมศร (2553) ได้ศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพการณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุรัฐสภา ผลการศึกษาพบว่าการผลิตและการดำเนินรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา ถึงแม้ว่าจะมีผู้รับฟังข่าวสารการเมืองเรื่องของประชาธิปไตยในระบบรัฐสภามากก็ตาม ผู้รับฟังก็ยังไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายทุกกลุ่มของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเยาวชนที่สามารถใช้สิทธิเลือกตั้งได้ เนื่องจากกลุ่มนี้ส่วนหนึ่งจะเป็นอนาคตของชาติ ดังนั้นการรณรงค์ส่งเสริมประชาธิปไตยผ่านรายการต่าง ๆ ของสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภาจึงควรที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการนำเสนอรายการที่จะต้องปรับปรุงให้มีสีสันและเพิ่มเนื้อหาสาระที่น่าสนใจเพิ่มมากขึ้น และผู้ดำเนินรายการต้องสามารถนำข้อมูลกระบวนการเสริมสร้างประชาธิปไตยให้เข้มแข็งได้ โดยเนื้อหาการดำเนินรายการผู้รับฟังรายการต้องฟังแล้วสามารถเข้าใจได้ง่ายและน่าติดตามอย่างต่อเนื่องรวมทั้งการเพิ่มเนื้อหาสาระด้านประชาธิปไตยให้มากขึ้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในการสร้างประชาธิปไตยร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับประชาชนได้ทันเหตุการณ์และมีความน่าเชื่อถือเนื่องจากเป็นข่าวสารที่มาจากศูนย์กลางทางการเมืองโดยตรง

นอกจากนี้ รัฐบาลทุกสมัยควรให้ความสำคัญและส่งเสริมให้เกิดช่องทางในการนำเสนอข้อมูลการรณรงค์ให้ประชาชนเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยจากสื่อวิทยุรัฐสภามากขึ้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นการนำเสนอข่าวสารผ่านสื่อของนิติบัญญัติ ซึ่งเป็นสถาบันหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในด้านกระบวนการทำงานของสมาชิกรัฐสภาและบุคคลอื่น ๆ ในวงงานรัฐสภา และยังเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา การมีส่วนร่วมทางการเมือง และสร้างความใกล้ชิดระหว่างสมาชิกรัฐสภากับประชาชนผู้รับฟังรายการของวิทยุรัฐสภาด้วย รวมทั้งควรมีการพัฒนาวิทยุรัฐสภาในด้านอื่น ๆ ไปพร้อม ๆ กัน เช่นการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการเพิ่มบุคลากรของสถานีฯ ให้มีเพิ่มมากขึ้น ขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมทุกภูมิภาค และพื้นที่ทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาบุคลากรของกลุ่มงานผลิตรายการให้เป็นบุคลากรมืออาชีพเทียบเท่าเอกชน

คัมภีร์ ดิษฐากรณ์ (2549) ได้ศึกษาการพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารของโทรทัศน์รัฐสภา เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำท้องถิ่น ได้แก่ ผู้นำสตรี ผู้นำเยาวชน และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน ทั้ง 4 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง

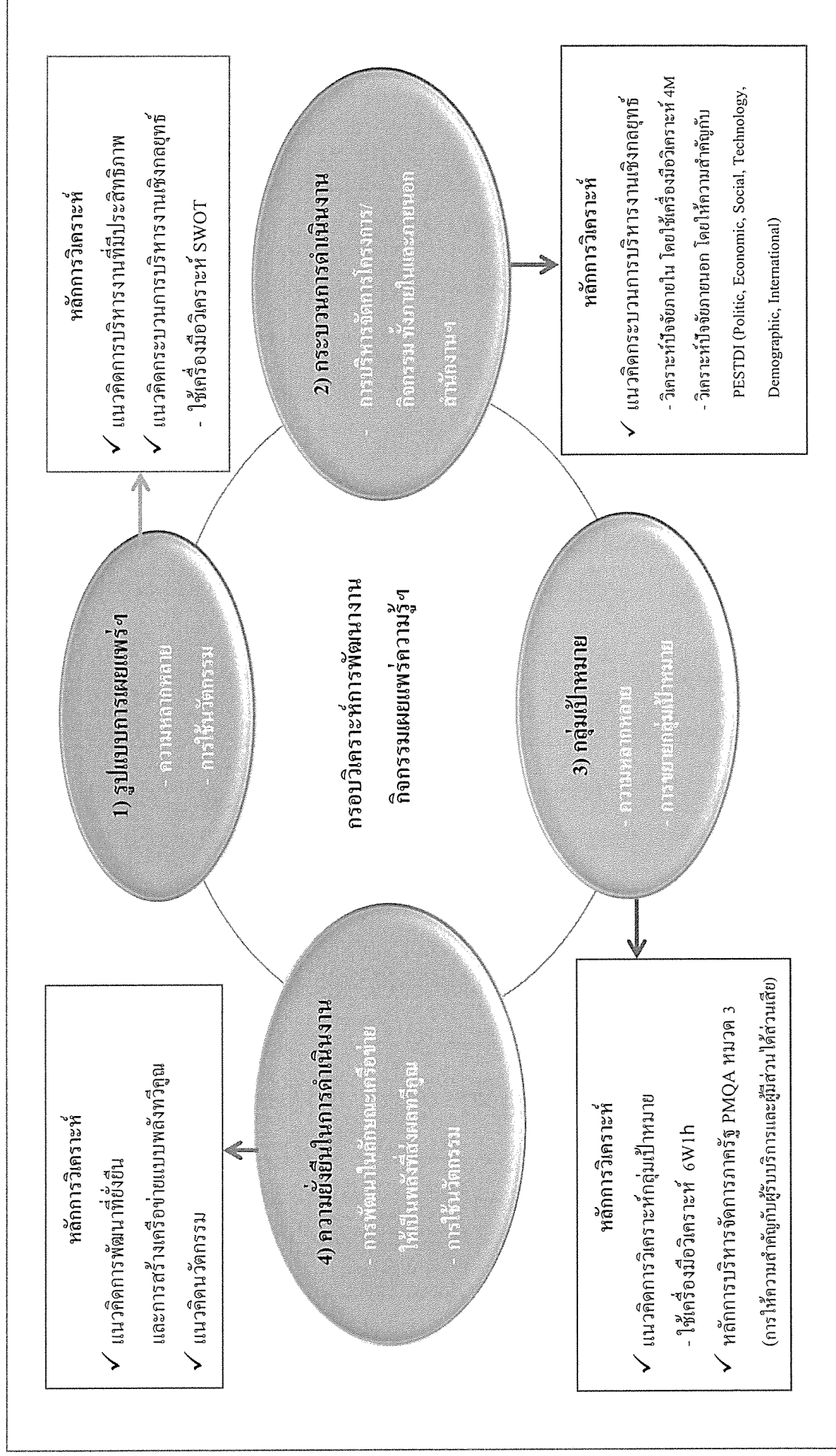
ภาคตะวันออก เชียงเหนือ และภาคใต้ มีส่วนร่วมทางการเมืองสูง โดยเห็นคุณค่า ให้ความสำคัญ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา พร้อมทั้งเป็นกลไกสร้างความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้รัฐบาลควรให้ความสำคัญและส่งเสริมให้เกิดช่องทางในการนำเสนอข่าวสารทางการเมืองเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะช่องทางในการนำเสนอข่าวสารจากสื่อวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา ควรมีการผลักดันและพัฒนากฎหมายต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาสื่อ พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนาเทคโนโลยี เพิ่มบุคลากรให้เพียงพอต่อการบริการขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาค และพัฒนาบุคลากรทางด้านวิทยุโทรทัศน์ ให้เป็นบุคลากรมืออาชีพ

กัลยพัชร ชากร (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารภายในองค์กรของสำนักงานเลขาธิการ ศึกษากรณีช่องทางสื่อสารภายในองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงช่องทางการสื่อสารในองค์กรในปัจจุบัน ซึ่งหมายถึง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของความเร็วในการรับทราบข้อมูลข่าวสารและความเข้าใจในข่าวสารที่ได้รับ ผ่านช่องทางการสื่อสารในองค์กร จำนวน 6 ช่องทาง ได้แก่ ระบบสารสนเทศภายในองค์กร หนังสือเวียน การประชุม จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) โทรศัพท์ และสื่อสังคมออนไลน์ ขอบเขตของการศึกษา คือ ศึกษาการสื่อสารภายในองค์กรในทิศทางจากบนลงล่างหรือจากผู้บริหารมายังผู้ปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในสังกัดสำนักงานเลขาธิการ จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ สถิติร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสื่อสารภายในสำนักงานเลขาธิการ พบว่า ช่องทางการสื่อสารที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้ข้อมูลได้รวดเร็วที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1. โทรศัพท์ (ร้อยละ 72) 2. สื่อสังคมออนไลน์ (ร้อยละ 58) 3. E-mail (ร้อยละ 28) สำหรับช่องทางที่กลุ่มตัวอย่างเข้าใจมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1. โทรศัพท์ (ร้อยละ 38) 2. หนังสือเวียน (ร้อยละ 32) 3. สื่อสังคมออนไลน์ (ร้อยละ 30) ส่วนเรื่องความพึงพอใจต่อช่องทางการสื่อสาร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ช่องทางการสื่อสารที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1. สื่อสังคมออนไลน์ (ร้อยละ 44) 2. โทรศัพท์ (ร้อยละ 42) 3. e-mail (ร้อยละ 18) อนึ่ง ช่องทางการสื่อสารที่กลุ่มตัวอย่าง ไม่รับรู้ ไม่เข้าใจ และไม่พึงพอใจในการรับข้อมูลข่าวสารเลย คือ E-mail (ร้อยละ 2) ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อการสื่อสารภายในสำนักงานเลขาธิการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างในแต่ละช่วงอายุ (Generation) มีมุมมองต่อการสื่อสารและการเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารที่แตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป (กลุ่ม Baby Boomer) เน้นการติดต่อสื่อสารด้วยวาจาและเห็นว่าสื่อแบบดั้งเดิม เช่น โทรศัพท์ โทรสาร การประชุม หรือเอกสารลายลักษณ์อักษร เป็นช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมกับองค์กร ในขณะที่กลุ่มช่วงอายุ 31 - 50 ปี (กลุ่ม Generation X) สามารถปรับตัวให้เข้ากับช่องทางการสื่อสารได้อย่างหลากหลายทั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อใหม่ ไม่ว่าจะเป็น Intranet E-mail หรือสื่อสังคมออนไลน์ สำหรับกลุ่มช่วงอายุที่น้อยกว่า 31 ปี (กลุ่ม Generation Y) มีความชื่นชอบและมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้เป็นอย่างดี และมองว่าสื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทาง

ที่ตนเองพึงพอใจมากที่สุด ประเด็นดังกล่าวนี้ทำให้พยากรณ์ได้ว่าสิ่งที่สำนักราชเลขาธิการต้องเผชิญในอนาคต อาจไม่ใช่เรื่องของช่องทางการสื่อสารกับการบริหารคนต่างรุ่นในองค์กรแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังมีเรื่องของสื่อสารในยุคดิจิทัล (Digital) ที่เครื่องมือสื่อสาร ข้อมูลข่าวสาร และผู้รับ - ส่งสาร จะมีความเชื่อมโยงถึงกันมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อมุ่งไปสู่สัมฤทธิ์ผลของการสื่อสาร และเพื่อให้องค์กรสามารถปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย แนวทางการบริหาร การสื่อสารกับคนต่างรุ่นในองค์กร การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร และการพัฒนาระบบการสื่อสารองค์กรแบบบูรณาการ (Integrated Organizational Communication) เน้นรูปแบบการสื่อสารแบบสองทางควบคู่ไปกับจัดระบบการสื่อสารองค์กรแบบเครือข่าย รวมถึงการนำเทคนิคการบริหารองค์กรแบบ Management by walking around - MBWA เพื่อลดช่องว่างการสื่อสารระหว่างผู้บริหารและปฏิบัติงาน ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะของการเป็นผู้สื่อสารที่ดี เพื่อให้การสื่อสารในองค์กรเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

2.7 กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์

แผนภาพที่ 2 : กรอบวิเคราะห์การพัฒนางานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย

บทที่ 3

วิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางส่งเสริมให้การดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืน

การวิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางส่งเสริมให้การดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืน เป็นการพัฒนาคุณภาพงาน หรือการปรับปรุงกระบวนการตามภารกิจของสำนักงานฯ ประการหนึ่ง ซึ่งในที่นี้หมายถึง “ความพยายามพัฒนางานอย่างมีระเบียบแบบแผน เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงทั้งรูปแบบ กระบวนการทำงาน กลุ่มเป้าหมาย และการพัฒนาที่มีความยั่งยืน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย” ทั้งนี้ ผลงานศึกษาดังกล่าวจะเป็นข้อมูลเพื่อสนับสนุนให้ผู้บริหารของสำนักงานฯ ในทุกระดับเห็นความสำคัญ และผลักดันให้เป็นกลยุทธ์การดำเนินงานต่อไป

3.1 ด้านรูปแบบโครงการ/ กิจกรรม

3.1.1 สภาพปัญหาและอุปสรรคของรูปแบบโครงการ/ กิจกรรม

ปัจจุบันรูปแบบการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักประชาสัมพันธ์ กลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยฯ มีจำนวน 7 โครงการ/ กิจกรรม แยกเป็น 2 รูปแบบ คือ

1) รูปแบบการฝึกอบรม

- กิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย สัมมนาเชิงปฏิบัติการ
- กิจกรรมสร้างเครือข่ายยุวชนประชาธิปไตย
- กิจกรรมรวมรุ่นยุวชนประชาธิปไตย
- โครงการรัฐสภาสัญจรเพื่อเด็กและเยาวชน
- โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

ตามวิธีรัฐธรรมนูญ

2) รูปแบบการประกวดแข่งขัน

- โครงการประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า
- โครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตย เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยเชิงคุณภาพ

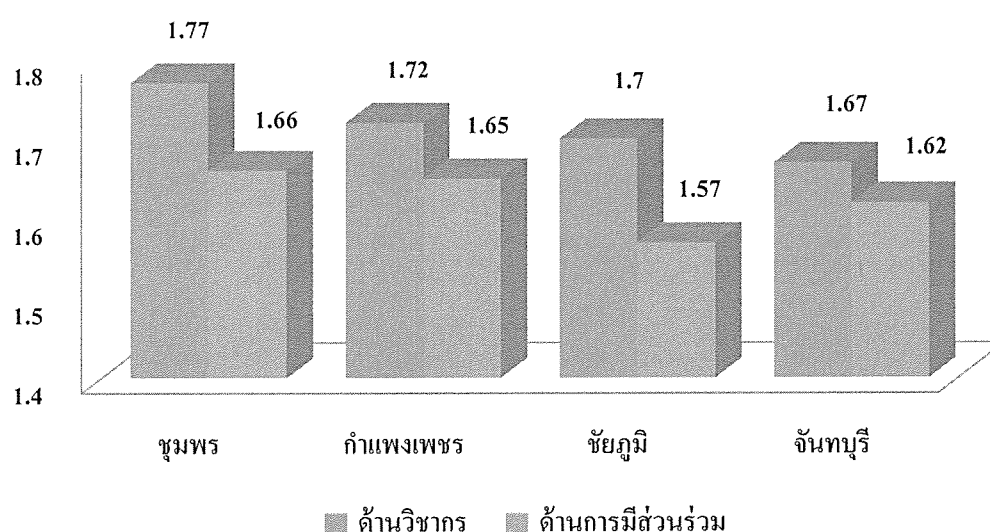
ตารางที่ 1 : แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรครูปแบบโครงการ/ กิจกรรม

สภาพปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ
1. รูปแบบไม่หลากหลายในการดำเนินงาน ปัจจุบันมีรูปแบบในการจัดโครงการ/ กิจกรรม เพียง 2 แบบ คือ 1.1 <u>การฝึกอบรม</u> ทุกกิจกรรมจะมีลักษณะสัมมนาเชิงปฏิบัติการ จำนวน 2 วัน 1 คืน ประกอบด้วย การบรรยาย เสวนา กิจกรรมแบ่งกลุ่มระดมสมอง กิจกรรมเรียนรู้ตามฐาน และกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ยกเว้นกิจกรรมเยาวชนประชาธิปไตยที่เป็นลักษณะสัมมนาเชิงปฏิบัติการ จำนวน 9 คืน 10 วัน ประกอบด้วยกิจกรรมอื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น เช่น กิจกรรมบทบาทสมมติ กิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Socratic Dialog) และการศึกษาดูงาน เป็นต้น 1.2 <u>การประกวดแข่งขัน</u> มีเพียง 2 โครงการเท่านั้น ซึ่งในช่วง 2 ปี ที่ผ่านมา ยังไม่มีการเสนอของบประมาณจัดโครงการประกวดแข่งขันในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การประกวดภาพถ่ายที่สื่อถึงความเป็นประชาธิปไตย และการจัดงานวันเครือข่ายประชาธิปไตย เพื่อให้รางวัลกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นเครือข่ายด้านประชาธิปไตยของสำนักงานฯ ซึ่งจะเป็นการสร้างขวัญกำลังใจและส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กร เป็นต้น	- ความเคยชินของบุคลากรในการทำงานประจำ ที่ทำให้สำเร็จตามตัวชี้วัดโครงการ/ กิจกรรม แต่ยังขาดความคิดสร้างสรรค์เชิงพัฒนา - มีข้อมูลในการประเมินผลด้านความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม ที่เป็นเพียงเอกสารหลักฐาน แต่ยังขาดการนำมาวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนการพัฒนางานในครั้งต่อไป
2. ยังไม่สามารถนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการสร้างรูปแบบการดำเนินงานให้ทันสมัย และเข้าถึงแต่ละกลุ่มเป้าหมายในทุกโครงการ/ กิจกรรม	

สภาพปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ
2.1 ในปัจจุบันการคิดค้นรูปแบบงานใหม่ ที่ให้ข้อมูลความรู้ด้านประชาธิปไตยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สารสนเทศ หรือนวัตกรรมใหม่ๆ มีเพียงกิจกรรมเยาวชนฯ และกิจกรรมสร้างเครือข่ายเยาวชนฯ โดยใช้เว็บไซต์ (www.d-youth.com) และ Facebook (เยาวชนฯ รัฐสภา) ตลอดจนนำมาสร้างสรรค์เกมในกิจกรรมแบ่งกลุ่มระดมสมอง โดยใช้โปรแกรมอื่นๆ เช่น โปรแกรม Kahoot เป็นสื่อในการระดมสมอง เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ด้านประชาธิปไตยที่น่าสนใจให้กับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น อีกทั้งจากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารด้านสารสนเทศ พบว่าจากสถิติมีผู้เข้าชมเว็บไซต์ประมาณ 0.2 % เมื่อเปรียบเทียบกับเว็บไซต์ของสำนักงานฯ ในด้านอื่น ๆ	- ผู้รับผิดชอบงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรม จะปรับเปลี่ยนในทุกปี เพราะฉะนั้นรูปแบบงานจึงขึ้นอยู่กับผู้รับผิดชอบงานนั้น ๆ ว่าจะให้ความสนใจในการนำสื่อต่าง ๆ เหล่านี้มาปรับใช้ในงานมากน้อยเพียงใด เช่น โครงการรัฐสภาสัญจรเพื่อเด็กและเยาวชน ในปีงบประมาณ 2559 มีการสร้างสรรค์เกมโดยใช้ Facebook เป็นสื่อในการระดมสมอง แต่ในปีงบประมาณ 2560 ก็มีการปรับเปลี่ยนไป
2.2 โครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตยฯ เป็นโครงการใหม่ที่เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2559 เน้นรูปแบบการประกวดที่เป็นลักษณะโครงการ ทั้ง ๆ ที่รูปแบบการประกวดสื่อนวัตกรรม เช่น สื่อการ์ตูน และเรื่องสั้น น่าจะสามารถนำมาต่อยอดขยายผลได้ดีกว่า ดังนั้นในปัจจุบันจึงยังไม่เห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจน ตลอดจนผลงานที่ได้รับรางวัลก็ยังไม่ได้นำไปต่อยอดขยายผลในวงกว้าง	- โครงการที่เป็นรูปแบบการประกวดจะประกอบด้วยคณะกรรมการทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณารูปแบบ เนื้อหา และวิธีการของการจัดประกวด โดยใช้เสียงส่วนใหญ่เป็นมติเพื่อดำเนินงาน คือ โครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตยฯ และโครงการประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า

ทั้งนี้ จากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมที่มีรูปแบบฝึกอบรม ยกตัวอย่างเช่น โครงการรัฐสภาสัญจรเพื่อเด็กและเยาวชน กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในด้านวิชาการ (การบรรยาย/ เสวนา ความเหมาะสมของเวลา และวิทยากร) และด้านการมีส่วนร่วมในแต่ละช่วงกิจกรรม (ช่วงบรรยาย/เสวนา กิจกรรมกลุ่ม และสนทนาการ) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ – ปานกลาง³

แผนภาพที่ 3 : แสดงความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายโครงการรัฐสภาสัญจรเพื่อเด็กและเยาวชน

ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริหารสำนักงานฯ และประธานเครือข่ายเยาวชนฯ ภาคใต้ ที่เห็นว่า รูปแบบการดำเนินงานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยในปัจจุบันยังดำเนินการในรูปแบบเดิม ๆ ไม่ทันสมัย เช่น การอบรมที่อยู่ในเฉพาะห้องอบรม อาจมีบ้างที่มีการประชาสัมพันธ์โดยมีการแถลงข่าวเปิดตัว และการมอบรางวัล คือ โครงการประกวดวรรณกรรม การเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า และโครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตยฯ แต่ในภาพรวมรูปแบบของงานก็ยังไม่มีการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน อีกทั้งวิธีการนำเสนอเนื้อหาสาระ (Content) ของแต่ละกิจกรรมยังไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง และยังขาดการบูรณาการเชื่อมฐานข้อมูลร่วมกันกับระบบสารสนเทศของสำนักงานฯ เพื่อเป็นตัวผลักดันนำไปสู่กลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ จึงเห็นว่าควรมีการจัดทำรูปแบบการดำเนินการใหม่ ๆ ให้ทันยุคสมัย ทั้งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ วิธีการจัดโครงการ/ กิจกรรม เช่น นิทรรศการเคลื่อนไหวยุคใหม่ ได้ โดยการจัดทำเป็นชุดนิทรรศการที่ดึงดูดความสนใจ จัดแสดงในที่สาธารณะให้ประชาชนส่วนใหญ่ได้ศึกษาเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

³เกณฑ์วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) สำหรับแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามรายชื่อ ซึ่งใช้เกณฑ์ดังนี้ ระดับต่ำ 1.00 – 1.66 ระดับปานกลาง 1.67 – 3.33 ระดับสูง 3.34 – 5.00

ส่วนในความเห็นของสื่อมวลชน กับนักวิชาการที่เคยร่วมงานโครงการ/กิจกรรมกับสำนักงานฯ มาโดยตลอด เห็นว่ารูปแบบของกิจกรรมต่าง ๆ ที่กลุ่มงานเผยแพร่ฯ ดำเนินการอยู่นั้นมีความหลากหลาย ที่มากเพียงพออยู่แล้ว โดยรูปแบบต่าง ๆ ที่มีอยู่สามารถนำความรู้กระจายไปสู่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างดี อย่างเช่น กิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย ซึ่งมีความหลากหลายโดยเป็นเยาวชนจากทั่วประเทศ ให้เด็กได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน ฝึกความเป็นผู้นำ กล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผล ซึ่งปัจจุบันมองว่า เรื่องการรวมกลุ่ม หรือการทำงานเป็นทีม (Teamwork) คนไทยยังด้อย ทำอย่างไรให้เด็กเหล่านี้ได้ฝึกฝนการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อให้งานสำเร็จ ซึ่งคงต้องถามตัวเองดูว่าพึงพอใจกับรูปแบบที่ดำเนินการอยู่นี้หรือยัง ถ้ายัง ยังมีกลุ่มเป้าหมายไหนที่น่าสนใจที่จะจัดกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เช่น กลุ่มกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น

อีกทั้งนักวิชาการที่ได้ร่วมเป็นวิทยากรบรรยาย และวิทยากรแบ่งกลุ่มระดมสมองกับโครงการ/ กิจกรรมของสำนักงานฯ ยังให้ข้อเสนอแนะเรื่องค่านิยมของกลุ่มเยาวชน ว่าเป็นคนกลุ่มเจนเนอเรชั่น (G) ซึ่งมีแนวความคิดต่างจากผู้ร่างหลักสูตร และห่างจากวิทยากรอย่างมาก ภาษาดนตรี หรือศิลปะ หรือวรรณกรรม เรียกว่า genre อ่านว่า ฉอง คนไทยเรียกขนบ คือ การร่างหลักสูตร และการปฏิบัติการอบรมตามหลักสูตรควรคำนึงถึง ขนบ ของการรับรู้ของเด็กยุคนี้ ภายใต้นี้เนื้อหาเดียวกัน ถ้าขนบการอบรมผิดพลาดจะเกิดการไม่รับรู้/ ไม่ยอมรับรู้ทันที ตัวอย่าง เพลงนมัสการของศาสนาคริสต์ ใช้ได้ดีในหมู่เด็กวัยรุ่น แต่เมื่อจะเผยแพร่ศาสนาไปทางอิสลาม เพลงนมัสการยังต้องเปลี่ยนเป็นเพลงหมอลำ การอบรมก็ควรคำนึงถึงขนบตรงนี้เช่นกัน ตลอดจนการเข้ากลุ่มของเยาวชนจำนวน 200 คน หากมีการเข้ากลุ่ม มักแบ่งกลุ่มละ 20 คน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมและความสนิทสนมอย่างทั่วถึง ผมเห็นว่าในกิจกรรมกลุ่มทุกอย่างไม่ควรเกิน 12 คนต่อกลุ่ม เนื่องจากเป็นจำนวนที่ได้รับการพิสูจน์มาแล้วว่าสามารถมีส่วนร่วมแสดงความเห็นได้อย่างทั่วถึง

ทั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์เพื่อประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน สำหรับรูปแบบกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย โดยใช้การ SWOT

ตารางที่ 2: แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อประเมินสถานการณ์ปัจจุบันสำหรับรูปแบบกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย

จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	อุปสรรค
- ผู้บริหารองค์กรให้การสนับสนุนด้านการพัฒนางานที่ส่งเสริมภารกิจขององค์กร - ผู้บริหารองค์กรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านประชาธิปไตยในรูปแบบอื่น ๆ นอกเหนือจากการฝึกอบรม และจัดประกวด - มีเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่ดูแลรับผิดชอบงานด้านเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย โดยเฉพาะ	- การเปิดใจยอมรับข้อมูลใหม่เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางานให้รองรับกับความต้องการความเหมาะสมของกลุ่มเป้าหมาย - ขาดการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาปรับใช้กับการพัฒนารูปแบบ รวมไปถึงหลักสูตรโครงการ/ กิจกรรม	- กลุ่มเป้าหมายมีศักยภาพ ใฝ่รู้และให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน - กลุ่มเป้าหมายให้ข้อมูลความต้องการที่ชัดเจนด้านการพัฒนารูปแบบเพื่อให้การดำเนินงานมีความหลากหลาย	- บางโครงการดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการที่มีทั้งบุคลากรภายในและภายนอกองค์กร โดยใช้เสียงส่วนใหญ่เป็นมติเพื่อดำเนินงาน

3.1.2 แนวทางส่งเสริมให้รูปแบบการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืน

หากต้องการให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสำนักงานฯ และบุคลากรที่รับผิดชอบงาน จะต้องคำนึงถึงคุณภาพของงาน (Quality) ที่สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์ คุ้มค่าในการเดินทางมาร่วมงานโครงการ/ กิจกรรมในแต่ละครั้ง และมีความพึงพอใจ คือ ต้องมีวิธีการหรือรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อให้น่าสนใจ ทันสมัย และเหมาะสมสำหรับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1) ผู้บริหารสำนักงานฯ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างแรงจูงใจในการทำงาน โดยลงมาควบคุม ดูแล ตรวจสอบ และสร้างความมั่นใจว่าจะได้รับการสนับสนุนในเชิงนโยบายแน่นอน หากต้องการให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินงาน ทั้งนี้ บุคลากรก็จะต้องมีข้อมูลที่อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และมีความน่าเชื่อถือเพียงพอมาสนับสนุนเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนางานนี้ต่อผู้บริหารฯ ตลอดจนบุคลากรจะต้องเปิดใจยอมรับงานในรูปแบบใหม่ ๆ สร้างความเข้าใจร่วมกัน ไม่กลัวที่จะเรียนรู้ ก้าวให้ทันเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อนำมาเสริมสร้างความหลากหลายให้กับรูปแบบ รวมไปถึงรายละเอียดย่อยในหลักสูตรโครงการ/ กิจกรรม เช่น

- จัดกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการรูปแบบเดิม แต่สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกสำนักงานฯ แล้วหาหรือการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าทั้งในด้านของบุคลากร งบประมาณ ข้อมูลองค์ความรู้ เวลา และการบริหารจัดการ เช่น โครงการสถานิติบัญญัติแห่งชาติพบประชาชน ซึ่งเป็นโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา หากสำนักประชาสัมพันธ์ขอร่วมมือเพื่อเป็นพลังในการผลักดันงานด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ด้านประชาธิปไตย ซึ่งจะเป็นลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) ที่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากภายหลังจากที่จัดโครงการอบรมแล้ว จะมีการสร้าง Facebook และทำ Line เครือข่ายกรู๊ปขึ้นมา โดย Line กรู๊ป จะมีข้อมูลเครือข่ายส่งให้ทั่วประเทศทุกวัน เช่น ในกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยฯ จะมีประมาณ 15 Line กรู๊ป เป็นต้น ซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้ทราบว่าในแต่ละวันสถานิติบัญญัติแห่งชาติทำอะไรบ้าง อันเป็นการเสริมสร้างและขยายผลเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยของฝ่ายนิติบัญญัติให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนได้

- การจัดการแข่งขัน (Competition) เช่น การแข่งขันเรียงความ แข่งขันวาดภาพ และแข่งขันภาพถ่าย ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศ

- การจัดรายการบันเทิงร่วมหรือเกม กับสาระความรู้ด้านประชาธิปไตย (Entertainment) โดยทำงานร่วมกับสื่อวิทยุโทรทัศน์ของรัฐสภาในรายการต่าง ๆ สามารถที่เปิดโอกาสให้เข้าไปมีส่วนร่วม เช่น จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารฯ ที่เห็นควรให้นำองค์ความรู้ด้านประชาธิปไตยจากโครงการประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า หรือโครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตย มาจัดทำเป็นละครวิทยุ หรือละครโทรทัศน์ แล้วเชิญนักการเมืองที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก หรือดารา นักแสดง มาช่วยส่งเสริมงานด้านประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น ทั้งนี้ จะต้องมีการหาหรือในรายละเอียดถึงความเป็นไปได้ และทำความเข้าใจตั้งแต่วิธีการดำเนินงานในการอนุมัติและจัดสรรงบประมาณจนถึงระดับปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานมีผู้รับผิดชอบชัดเจน มีความต่อเนื่อง และสามารถวัดผลการทำงานได้

- การจัดแสดงนิทรรศการที่มีชีวิต (Exhibition) ในที่สาธารณะ หรือในแต่ละโครงการ/กิจกรรมที่ลงพื้นที่ไปจัดงาน เพื่อเปิดกว้างให้กับประชาชนทั่วไปได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านประชาธิปไตย และมีความน่าสนใจ ทั้งนี้ข้อมูลองค์ความรู้ บุคลากรจะต้องเป็นผู้ค้นคว้า วิเคราะห์ และสังเคราะห์ให้ได้เนื้อหาสาระที่ครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน แล้วอาจต้องจัดจ้างบริษัทเอกชนภายนอกที่มีความชำนาญมาช่วยสนับสนุนการจัดทำนิทรรศการ เนื่องจากมีเครื่องมือในการดำเนินงานที่พร้อม และมีประสิทธิภาพมากกว่า

- การบริการสังคม หรือการจัดกิจกรรมสาธารณะ (Public Service) เพราะถึงแม้ว่ากิจกรรมรณรงค์ชวนประชาชนไปลงพื้นที่ จะมีการดำเนินงานกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ เช่น ปลูกต้นไม้ ทำฝายชะลอน้ำ ทาสีสวนสาธารณะ แต่ก็ยังเป็นภาพของกลุ่มเยาวชนเท่านั้น แต่ยังไม่ครอบคลุมถึงกลุ่มผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป ควรจะขยายการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายอื่นๆ เช่น หน่วยงานภาครัฐ และภาคประชาสังคม เป็นต้น โดยผู้บริหารสำนักงานฯ ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรขอความร่วมมือสถานีวิจัยกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา รวมทั้งสำนักข่าวที่อยู่ในแต่ละพื้นที่ ออกกิจกรรมภาคสนาม เพื่อให้การประชาสัมพันธ์เข้าถึงประชาชนในวงกว้างมากขึ้น

- การจัดวันให้รางวัล (Awards Day) โดยโหวตคะแนนให้กับผู้ที่สร้างเครือข่ายขยายผลด้านประชาธิปไตยดีเด่นผ่านเว็บไซต์ และสำนักงานฯ เป็นผู้มอบรางวัล ซึ่งอาจจะเป็นโล่รางวัล เกียรติบัตร หรือเงินรางวัล เพื่อเป็นขวัญกำลังใจ และรักษาเครือข่ายให้มีความยั่งยืนได้ อีกทั้งยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรอีกทางหนึ่งด้วย

- การออกพบปะกลุ่มเป้าหมาย (Road Show) ควรจะมีการจัดกิจกรรมในรูปแบบคาราวาน เช่น ชื่อว่า “คาราวานประชาธิปไตย” เป็นขบวนรถตู้ หรือรถบัส ติดสติ๊กเกอร์ที่เป็น Motto รอบรถแล้วเดินทางลงไปในพื้นที่ของกลุ่มเป้าหมายแต่ละโรงเรียน อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ซึ่งเป็นการดำเนินงานกิจกรรมเชิงรุกที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างแท้จริง

2) ก่อนเขียนโครงการ/ กิจกรรม เพื่อของบประมาณในปีต่อไป ผู้บริหารจะต้องมีนโยบายให้บุคลากรเสนอข้อมูลการวิเคราะห์ประเมินผลโครงการ/ กิจกรรม ทั้งที่เป็นเชิงพรรณนา และเชิงสถิติ ต่อผู้บริหารฯ เพื่อให้เป็นกรอบแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้ถูกต้อง ชัดเจน หรือเพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์สำหรับการวางแผนโครงการ/ กิจกรรมอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้าย ๆ กัน

3) โครงการ/ กิจกรรมที่อยู่ในรูปของคณะกรรมการ เช่น โครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตยฯ ที่เน้นรูปแบบการประกวดนวัตกรรมลักษณะโครงการ ทั้ง ๆ ที่รูปแบบการประกวดสื่อนวัตกรรมอื่น ๆ เช่น สื่อการ์ตูน และเรื่องสั้น น่าจะสามารถนำมาต่อยอดขยายผลได้ดีกว่า หรือโครงการประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า ที่ควรมีการต่อยอดขยายผลผลงานที่ได้รับ

รางวัล ในกรณีนี้ ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญในการเปิดโอกาส และให้อำนาจหน้าที่บุคลากร ไม่เพียงแต่เป็นเลขานุการเท่านั้น แต่ต้องเป็นเลขานุการและกรรมการ เพื่อให้สามารถมีสิทธินำเสนอ ชี้แจง และโน้มน้าวใจให้กรรมการเห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเปลี่ยนรูปแบบการประกวด หรือคุณค่าที่กลุ่มเป้าหมายจะได้รับ

3.2 ด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม

3.2.1 สภาพปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินงาน

จากการศึกษากระบวนการดำเนินงาน และรูปแบบโครงการ/ กิจกรรมของกลุ่มงาน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ฯ ตลอดจนขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นรูปแบบการฝึกอบรม ทำให้ทราบถึง ปัญหาและอุปสรรค ต่อการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความยุ่งยาก ไม่ราบรื่น หรือบางทีเกิดความล่าช้า โดยได้จำแนกและวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กรรายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 3 : แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคกระบวนการโครงการ/ กิจกรรม

ปัญหา และอุปสรรค	สาเหตุ
ปัจจัยภายใน (Internal Environment)	
1. ทักษะ ความสามารถของบุคลากร (Man)	
1.1 ขาดการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ และปัญหาในด้านการประสานงานในทีมงาน บางครั้งเกิดสภาพต่างคนต่างทำ แต่ละคนรู้เรื่องเฉพาะงานที่ตนเองทำ	- เนื่องจากในการดำเนินจะแบ่งทีมงานรับผิดชอบ ทีมละประมาณ 3 – 5 คน ขึ้นอยู่กับขนาดโครงการ/ กิจกรรม ประกอบกับข้อจำกัดทางด้านบุคลากรในกลุ่มงานฯ ที่มีความรู้ความสามารถไม่เท่ากัน ทำให้มีความแตกต่างทางด้านความสามารถโดยรวมของทีมงาน และความเข้าใจกันระหว่างสมาชิกในทีม - การมอบหมายงานให้กับบุคลากรที่ไม่เหมาะสมกับงาน อาจเกิดปัญหาขึ้นได้ และขาดการวางแผนการดำเนินงานที่ดี - ขาดความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย โดยคิดเพียงว่าถ้าไม่ทำก็มีคนอื่นทำแทน และคอยแก้ปัญหาลให้อยู่แล้ว เนื่องจาก

ปัญหา และอุปสรรค	สาเหตุ
	ในหลายครั้ง เมื่อผู้บริหารฯ เห็นว่างานมีปัญหาและเร่งด่วน ซึ่งไม่สามารถได้งานจากคนเดิม ก็จะเปลี่ยนไปมอบหมายงานคนที่ไว้วางใจได้ทำแทนเสมอ
1.2 การขาดองค์ความรู้ของบุคลากรในการดำเนินโครงการ/ กิจกรรม - ขาดองค์ความรู้เรื่องกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง บุคลากรที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ยังไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน - การคำนวณค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมไม่ตรงตามระเบียบ	- การดำเนินโครงการฝึกอบรมนั้นต้องใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ และกฎหมายหลายฉบับ ซึ่งไม่มีการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา และไม่ค่อยจะมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับข้อกฎหมายและระเบียบเหล่านี้ - ไม่มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างกันที่เป็นระบบ บุคลากรที่มาใหม่ต้องศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง หากมีปัญหาจึงถามหรือปรึกษารุ่นพี่ที่จบการศึกษาทางด้านรัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ หรือนิเทศศาสตร์ แต่ต้องมารับผิดชอบในค่าใช้จ่ายการฝึกอบรม
2. การเบิกจ่ายงบประมาณ (Money)	
2.1 การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายบางรายการไม่มีระเบียบรองรับ เช่น เสือสูท หมวก เข็มยุวนฯ ยาสามัญประจำบ้าน การรักษาพยาบาล และค่าระวางการส่งเอกสารไปให้กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งต้องขออนุมัติจากคณะกรรมการบริหารเกี่ยวกับการงบประมาณการเงินและการทรัพย์สินของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา (คบง.รส.) ที่ต้องใช้เวลาเนิ่นนานมากกว่า 4 เดือน	- เกิดจากการที่สำนักงานฯ ไม่มีระเบียบด้านการฝึกอบรมที่ใช้กับหน่วยงานของรัฐสภาเอง เหมือนกับระเบียบอื่น ๆ เช่น ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการพัสดุ ทำให้การเบิกจ่ายบางรายการต้องส่งเรื่องเข้า คบง.รส. ทำให้เกิดความล่าช้าและขึ้นอยู่กับพิจารณาของคณะกรรมการทั้ง ๆ ที่เรื่องการเบิกจ่ายรายการที่ไม่มีระเบียบรองรับนี้เป็นปัญหาและเสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาทุกปี ตั้งแต่ปี 2557 จนถึงปัจจุบัน
2.2 ปัญหาข้อผิดพลาดในด้านเอกสาร หลักฐานการจ่ายเงินที่ไม่ตรงตามระเบียบ หลักเกณฑ์หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เช่น รายการเบิกจ่ายใดที่ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไปก่อนได้ และรายการใดที่ไม่ต้องทำ หรือการเบิกจ่ายคราวก่อนต้องจัดจ้าง พอครั้งต่อไปไม่ต้อง	- บุคลากรดำรงตำแหน่งวิทยากร และนักประชาสัมพันธ์ บางครั้งขาดความชัดเจนด้านกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความผิดพลาดในรายละเอียดของเอกสาร หลักฐานการจ่ายเงิน

ปัญหา และอุปสรรค	สาเหตุ
จัดจ้าง จึงทำให้เกิดความสับสนในการดำเนินงาน เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าธรรมเนียมผ่านทางพิเศษ และค่าอาหาร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ใบเสร็จแทนกัน	- เกิดความผิดพลาดได้ง่ายในการตรวจสอบ เอกสารหลักฐานการจ่ายเงิน เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว
2.3 งบประมาณบางโครงการ/ กิจกรรมได้รับการจัดสรรลดลง ทำให้ต้องปรับลดพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย เช่น โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง จากปีงบประมาณ 2559 ได้รับจัดสรร 4,000,000.- บาท ปีงบประมาณ 2560 ได้รับจัดสรร 2,000,000.- บาท เป็นต้น	- มีงบประมาณเหลือจ่ายในปีงบประมาณก่อนหน้า จึงทำให้โดนตัดงบประมาณในปีถัดไป ทั้งนี้ในแต่ละปีมีเงื่อนไขและปัจจัยแวดล้อมแตกต่างกัน เช่น จังหวัดที่จัดสถานการณ์การเมือง สถานที่จัด การเดินทาง และหลักสูตร เป็นต้น
3. เครื่องมือ/อุปกรณ์/สถานที่ (Material)	
3.1 เอกสารที่แจกในระหว่างการเข้าร่วมฝึกอบรม ไม่เพียงพอ เช่น ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ซึ่งจะต้องนำไปแจกให้กับกลุ่มเป้าหมายโครงการ/ กิจกรรม ก่อนลงประชามติ ในวันที่ 7 สิงหาคม 2559	- ขาดการประสานงานกับหน่วยงานที่จัดทำเอกสาร เช่น สำนักประธาน กลุ่มงาน กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ว่ามีร่างรัฐธรรมนูญฯ เพียงพอสำหรับการนำไปแจกกลุ่มเป้าหมายตามจำนวนหรือไม่ - ไม่มีการเช็คลิสต์เอกสารที่ต้องแจกให้กับกลุ่มเป้าหมายก่อนเดินทาง
3.2 การไม่ได้รับความร่วมมือในการจัดส่งวัสดุ/ อุปกรณ์ และเอกสารให้กับกลุ่มเป้าหมาย เข้าร่วมโครงการ/ กิจกรรม หรือการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ/ กิจกรรม	- การติดต่อประสานงานกระชั้นชิด ทำให้หน่วยงานที่ประสานของกลุ่มเป้าหมาย ไม่อยากให้ความร่วมมือ - ขาดการสร้างความสัมพันธ์ของเครือข่ายองค์กรต่าง ๆ ที่เคยขอความร่วมมือ - เนื้อหาของโครงการ/ กิจกรรมไม่ดึงดูด และไม่น่าสนใจพอ
3.3 เกิดความไม่พร้อมด้านสถานที่ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดฝึกอบรม	- ขาดการประสานงานที่ต่อเนื่อง และชัดเจนกับผู้จัดสถานที่ - ไม่มีการทำแบบแผนผังการจัดสถานที่ อุปกรณ์ในการฝึกอบรม และการเช็ครายละเอียดการจัดสถานที่และอุปกรณ์

ปัญหา และอุปสรรค	สาเหตุ
4. วิธีการบริหารจัดการ (Management Method)	
4.1 ปัญหาความไม่เข้าใจระหว่างผู้บริหารและ ผู้ปฏิบัติ ในการดำเนินโครงการฝึกอบรม ให้บรรลุวัตถุประสงค์	- ไม่มีการสื่อสารพูดคุยกันระหว่างผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติ ส่วนมากระบบราชการจะเป็นการ สื่อสารทางเดียว จากบนลงล่าง
4.2 ปัญหาด้านอัตรากำลังคนและบุคลากร ที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งส่วนหนึ่งไปช่วย ราชการ และส่วนหนึ่งเป็นบุคลากรที่สับเปลี่ยน เข้ามาใหม่	- ภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบบุคลากรที่ปฏิบัติ หน้าที่อยู่เดิมมีมากขึ้น 1-2 เท่า แต่ค่าตอบแทน เฉลี่ยใกล้เคียงกัน และบุคลากรที่สับเปลี่ยน เข้ามาใหม่ ต้องใช้เวลาในการเรียนรู้งาน ทำให้ งานหนักสำหรับบางคน เพราะไม่เพียงแต่งาน โครงการ/ กิจกรรม ที่รับผิดชอบเท่านั้น ยังมี งานนโยบาย งานชี้แจง งานประชุม และงาน พิธีการต่าง ๆ อีกจำนวนมาก จึงทำให้เกิด ความเบื่อหน่ายในงานที่ทำ
4.3 ความล่าช้าในการติดต่อประสานงาน ระหว่างหน่วยงานทั้งหน่วยงานภายนอก และหน่วยงานภายใน	- ขั้นตอนในการดำเนินงานที่มีหลายขั้นตอน เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน และระเบียบ วิธีการปฏิบัติที่ต้องให้ถูกตามกฎระเบียบ ซึ่งบางคนก็ใช้การสื่อสารแบบเครือข่าย เพื่อให้งานดำเนินไปก่อนที่จะมีหนังสือเป็น ทางการ แต่บางคนก็ยังขาดศักยภาพด้านนี้ - บางคนขาดการประสานงาน ติดตามงาน อย่างต่อเนื่อง หากผู้บริหารฯ ไม่กระตุ้น หรือเป็นกรณีเร่งด่วน ก็จะไม่กระตือรือร้น
4.4 การประชาสัมพันธ์ทั้งก่อน - ระหว่าง - หลัง การจัดโครงการ/ กิจกรรมยังไม่เข้าถึง กลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ ให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร	- การประชาสัมพันธ์ก่อนจัดกิจกรรมมีเพียง การอ่านข่าวในรายการวิทยุ และเสียงตามสาย - การประชาสัมพันธ์ระหว่างจัดกิจกรรมมีเพียง เชิญสื่อมวลชนในพื้นที่มาทำข่าวช่วง พิธีเปิด และไลน์ของสำนักงานฯ - การประชาสัมพันธ์หลังจัดกิจกรรมมีเพียง จัดทำเป็น โปสเตอร์ติดในบอร์ดข่าว สำนักงานฯ ซึ่งเป็นข่าวแห้ง และขาด ความรวดเร็ว จับใจ

ปัญหา และอุปสรรค	สาเหตุ
ปัจจัยภายนอก (External Environment)	
1. การเมือง (Politic) ปัญหาและข้อจำกัดด้านนโยบายที่มีการเปลี่ยนแปลง ตามนโยบายทางการเมือง	- สภาพทางการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลง และอยู่ในช่วงเวลาที่ต้องคำนึงถึงสภาพทางการเมืองที่มีข้อจำกัดในการแสดงออกของประชาชน
2. เศรษฐกิจ (Economic) กลุ่มเป้าหมายบางคนมีความสนใจอยากมาร่วมงาน แต่ไม่สามารถเดินทางมาร่วมโครงการ/ กิจกรรม หรือบางคนมาแต่อยู่ไม่ครบตามหลักสูตร เนื่องจากปัญหาด้านการเงิน	- กลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชาชนทั่วไปบางคนต้องทำงานรับจ้างรายวัน ส่วนเยาวชนที่ครอบครัวมีรายได้น้อยจะหารายได้พิเศษช่วงปิดภาคการศึกษา หรือช่วงว่างที่ไม่มีเรียน ดังนั้นถึงแม้จะมีความสนใจในการเข้าร่วมงาน แต่ถ้ามาอบรมก็จะขาดรายได้
3. สังคมและวัฒนธรรม (Social)	
3.1 ระดับความสนใจกิจกรรมให้ความรู้ด้านประชาธิปไตยของกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกัน	- การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ/ กิจกรรมที่เป็นรูปแบบการฝึกอบรม จะใช้วิธีการขอความร่วมมือหน่วยงานภายนอก เช่น กรมการพัฒนาชุมชน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมตามจำนวนที่กำหนด ซึ่งทำให้การดำเนินงานในแต่ละครั้ง ถึงแม้จะได้กลุ่มเป้าหมายครบ แต่การเข้ามามีส่วนร่วมในแต่ละกิจกรรมย่อยตลอดทั้งงานไม่เท่ากัน เช่น การแลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นร่วมกับวิทยากร และการเข้ากลุ่มระดมสมอง ยกเว้นกิจกรรมเยาวชนประชาธิปไตย ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ
3.2 รูปแบบการดำเนินชีวิตของกลุ่มเป้าหมายในแต่ละภูมิภาคแตกต่างกัน ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยน และชี้แจงความจำเป็น ในกรณีที่รัฐบาลเร่งรัดการใช้งบประมาณ	- การดำเนินงานแต่ละครั้งจะมีข้อจำกัดด้านความเชื่อ ค่านิยม อาชีพ และวิถีการดำเนินชีวิต ของกลุ่มเป้าหมายในแต่ละภูมิภาค เช่น เป็นช่วงฤดูทำนา-เกี่ยวข้าว ช่วงพิธีรอมฎอน ของศาสนาอิสลาม และการเปิด-ปิดภาคเรียน

ปัญหา และอุปสรรค	สาเหตุ
4. เทคโนโลยี (Technology) กลุ่มเป้าหมายให้ความสำคัญกับข้อมูลความรู้ที่เป็นเอกสารเผยแพร่ค่อนข้างมาก โดยจะให้ความสนใจกับการสื่อสารข้อมูลในมือถือหรือสื่ออื่น ๆ ที่เรียกว่าสังคมก้มหน้า	- ปัจจุบันความทันสมัย และการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งทำให้การเผยแพร่ความรู้แต่เพียงในเอกสารแบบเดิมไม่เป็นที่นิยมสำหรับกลุ่มเป้าหมาย
5. ประชากร (Demographic) อายุของประชากรกลุ่มเป้าหมายมีคละกัน ในหนึ่งกิจกรรม ทำให้การสื่อสารข้อมูลมีความยุ่งยากมากขึ้น โดยเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตราต่าง ๆ ของกฎหมาย	- มีหลายโครงการ/ กิจกรรมที่มีอายุของกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกัน เช่น โครงการส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยฯ ที่มีทั้งผู้นำชุมชน ผู้นำสตรี ผู้นำเยาวชน และครู/อาจารย์ ซึ่งแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันทางความคิด และระดับการศึกษา
6. นานาชาติ (International) ปัจจุบันพันธมิตรความร่วมมือเพื่อสนับสนุนเงินดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมของสำนักงานฯ คือ มูลนิธิคอนราด อเดนาวด์ ในกิจกรรมสร้างเครือข่ายชุมชนประชาธิปไตย และโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย แต่ยังไม่มีความร่วมมือเพื่อศึกษาวิจัยและพัฒนาโครงการ/ กิจกรรม หรือการขยายกลุ่มเป้าหมายสู่สังคมอาเซียน	- ในแต่ละโครงการ/ กิจกรรม มีการสรุปประเมินผล แต่ยังไม่เคยมีการตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อศึกษาวิจัยและยกระดับงานให้เป็นมาตรฐานสากล - การขยายกลุ่มเป้าหมายสู่สังคมอาเซียน จะต้องเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยเฉพาะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งต้องยอมรับว่าทักษะและสมรรถนะของบุคลากรที่รับผิดชอบงานยังไม่สามารถทำได้ ตลอดจนต้องผ่านความเห็นชอบของผู้บริหารสำนักงานฯ ในระดับนโยบายด้วย

สรุปภาพรวมจากผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย และการสัมภาษณ์ผู้บริหารสำนักงานฯ พบว่า กระบวนการดำเนินงานจัดโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยในปัจจุบันมีประสิทธิภาพเป็นไปตามกระบวนการฝึกอบรม (Input Process Output

Feedback) เพราะบุคลากรมีความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ในการดำเนินการให้กระบวนการดำเนินงาน รวมถึงการมีแหล่งข้อมูลด้านประชาธิปไตยของหน่วยงานเองที่ใช้ในการทำหลักสูตร ทั้งนี้ โครงการ/กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานมีความชำนาญ แต่จะเกิดปัญหาขึ้นเมื่อมีการโยกย้าย ปรับโอน ช่วยราชการ หรือปรับเปลี่ยนบุคลากรในการดำเนินงาน โดยเฉพาะการย้ายบุคลากรเข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่ ที่ยังไม่เรียนรู้ในกระบวนการดำเนินงาน จะเกิดปัญหาความเชื่อมโยงในการประสานงาน นอกจากนี้ ผู้บริหารฯ มีความคิดเห็นว่า จุดอ่อนของกระบวนการดำเนินงานจัดโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย คือ กระบวนการประเมินผลการจัดโครงการ/กิจกรรมแต่ละครั้ง ทั้งจากในแบบสอบถาม Facebook และ Line ก็ยังไม่ได้นำกลับมาเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนางานในครั้งต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ บางครั้งเป็นเพียงข้อมูลในเอกสารเพื่อรายงานผลให้ผู้บริหารทราบเท่านั้น

ทั้งนี้ จากมุมมองของนักวิชาการและสื่อมวลชนภายนอก ได้มองกระบวนการทำงานโครงการ/ กิจกรรมของบุคลากรด้านการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยว่า ต้องใช้ความอดทนเป็นอย่างสูง ต้องมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม รวมถึงมีความเป็นทีมงานในการทำงานร่วมกัน ได้อย่างดีมาพอสมควร สิ่งที่ยากเห็น คือ อยากให้มีกระบวนการทำงานที่เน้นให้เกิดการซึมซับความเป็นระเบียบ วินัย ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เพิ่มมากขึ้นอีกเยอะ ๆ เนื่องจากนิสิตคนไทยชอบทำอะไรตามใจ ไม่มีระเบียบวินัย อยากให้สร้างหลักสูตรให้ประชาชนได้ตรงจุดนี้มากยิ่งขึ้น ซึ่งก็คงเหมือนปัจจุบันที่เน้นเรื่องความเป็นพลเมือง แค่ออกให้เน้นให้ชัดเจน อาจต้องรวมพลังกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการทั้งใน และต่างประเทศ ที่เชี่ยวชาญด้านนี้ รวบรวมองค์ความรู้และช่วยกันพัฒนาคิดค้นหลักสูตรที่เหมาะสม

3.2.2 แนวทางส่งเสริมให้กระบวนการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืน

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคที่เป็นปัจจัยทั้งภายในและภายนอกองค์กร และการสัมภาษณ์บุคคลภายในและภายนอกสำนักงานฯ สามารถสรุปเป็นแนวทางส่งเสริมกระบวนการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยฯ ดังนี้

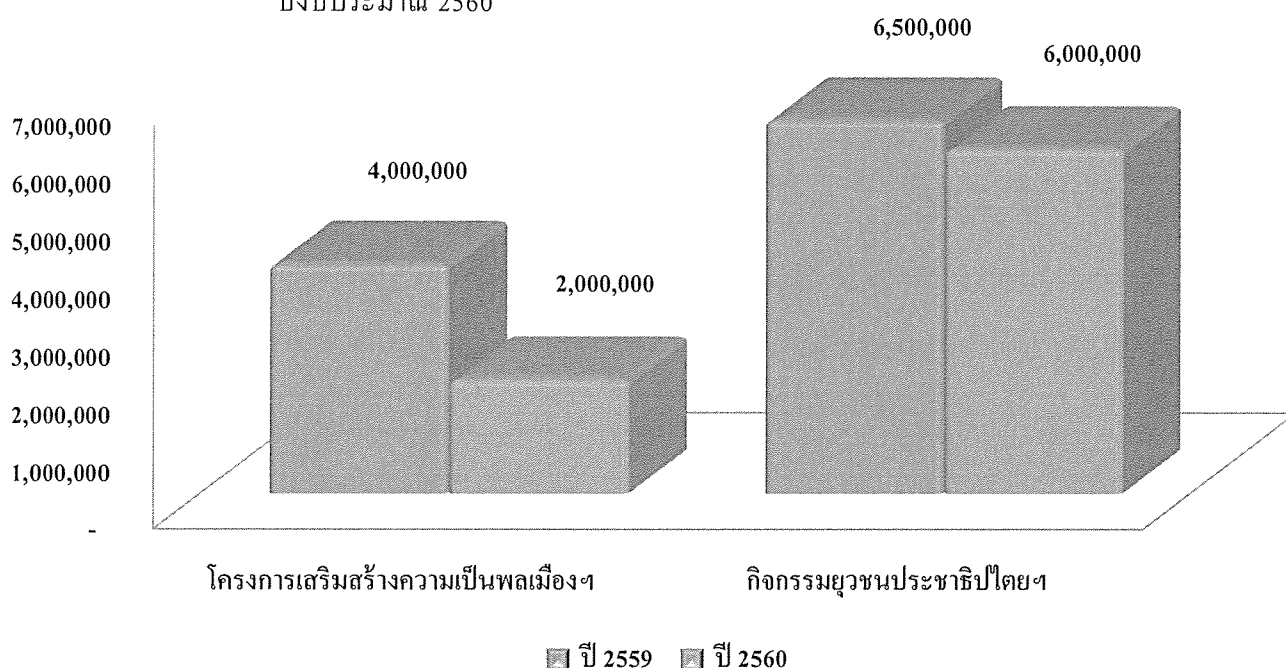
- 1) เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะ และสมรรถนะให้กับบุคลากรด้านการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ควรมีการส่งเสริมการอบรมแบบ Training หรือแบบ “พี่สอนน้อง” ในแต่ละตำแหน่ง คือ วิทยากร นักประชาสัมพันธ์ นักวิชาการ โสตทัศนูปกรณ์ ธุรการ บันทึกข้อมูล และช่างภาพ/วิดีโอ ที่มุ่งเน้นในเรื่องของการทำงานเป็นทีม ความสามัคคี และระเบียบกระทรวงการคลังฯ ที่เกี่ยวข้องกับงาน และสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริง เป็นต้น ส่วนในกรณีการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารฯ และบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้เกิด

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานที่มีลักษณะร่วมกันและใกล้เคียงกันนั้น เป็นเรื่องสำคัญยิ่ง โดยในเบื้องต้นผู้บริหารฯ จะต้องปรึกษาหารือกันในเรื่องนโยบาย และความเป็นไปได้ในแนวทางการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้ได้แนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

2) ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานฯ นั้นคือเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะต้องทราบและเร่งผลักดันระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการพัสดุ จากคณะกรรมการบริหารเกี่ยวกับการงบประมาณการเงินและการทรัพย์สินของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา (คบง.รส.) เนื่องจากประเด็นปัญหาดังกล่าวได้นำเรียนเพื่อทราบแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถผลักดันให้เกิดขึ้นได้ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2557

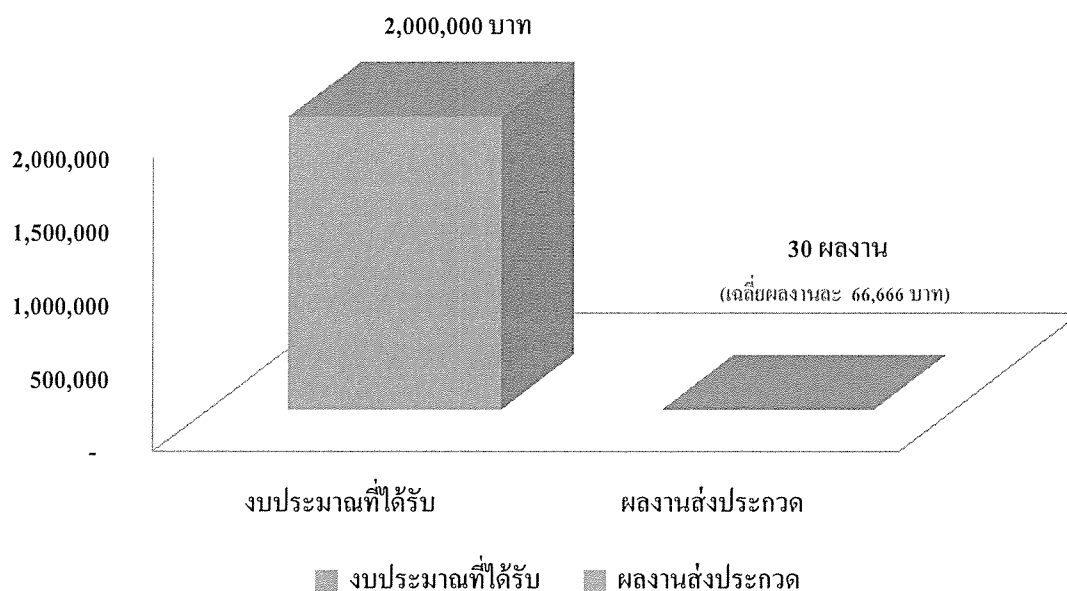
3) จะต้องให้ความสำคัญในการนำโครงการ/ กิจกรรมที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลงในแต่ละปีมาวิเคราะห์หาสาเหตุ เพื่อให้การดำเนินงานในปีต่อไปมีการวางแผนงานบริหารจัดการให้ดีขึ้น ซึ่งในปีงบประมาณ 2560 คือ โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยฯ และกิจกรรมเยาวชนประชาธิปไตย สัมมนาเชิงปฏิบัติการ

แผนภาพที่ 4 : แสดงงบประมาณโครงการ/ กิจกรรมที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลงในปีงบประมาณ 2560

ตลอดจนจะต้องพิจารณางบประมาณในการเผยแพร่ประชาธิปไตยในแต่ละโครงการ/ กิจกรรมว่ามีความคุ้มค่าหรือไม่เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณในการบริหารจัดการ เช่น โครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตยฯ ได้รับการจัดสรรงบประมาณปี 2559 จำนวน 2,000,000 บาท ใช้สำหรับบริหารจัดการ จำนวน 1,580,000 บาท และสำหรับรางวัลการประกวด 9 รางวัล จำนวน 420,000 บาท ซึ่งมีผลงานที่ส่งเข้าประกวด 30 ผลงาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยผลงานละ $2,000,000/30 = 66,666.66$ บาท อีกทั้งในปัจจุบันก็ยังไม่มีการต่อยอดขยายผลผลงานที่ได้รับรางวัลอย่างเป็นรูปธรรม

แผนภาพที่ 5 : เปรียบเทียบการใช้งบประมาณในดำเนินงานกับผลงานที่ส่งเข้าประกวดโครงการ
ประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตย ประจำปีงบประมาณ 2559

4) วางแผนการดำเนินงานด้านเครื่องมือและเอกสารก่อน-หลังการลงพื้นที่ดำเนินงาน ทั้งในเรื่องการตรวจสอบถึงความเพียงพอ ความสมบูรณ์ของเอกสาร กับหน่วยงานที่รับผิดชอบให้มีความต่อเนื่อง ชัดเจน และวางแผนจัดส่งเอกสารเผยแพร่ความรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมายเป็นระยะหลังจัดโครงการ/ กิจกรรมเสร็จสิ้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง และเกิดความผูกพันลักษณะเครือข่าย เช่น จัดส่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช 2556 ให้กับผู้นำชุมชน ครู/อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการรัฐสภาสัญจรเพื่อเด็กและเยาวชน และเยาวชนประชาธิปไตย เป็นต้น โดยการจัดส่งนั้นมีอยู่ 2 กระบวนการ คือ 1. ขอความอนุเคราะห์ที่สำนักบริหารงานกลางใช้งบประมาณกลางจัดส่ง และ 2. ขอความอนุเคราะห์กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์จัดส่ง เนื่องจากการจัดส่งเอกสารเป็นรายการที่เบิกไม่ได้ตามระเบียบฝึกรอบกรมกระทรวงการคลังฯ และระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการพัสดุ ที่คณะกรรมการ คบง.รส. ยังจัดทำไม่แล้วเสร็จ

อนึ่ง เอกสารที่จะเผยแพร่ให้กับกลุ่มเป้าหมายทุกครั้งจะต้องเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกโครงการ/ กิจกรรม โดยอาจเชิญนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศที่เชี่ยวชาญด้านนี้ รวบรวมองค์ความรู้และช่วยกันพัฒนาคิดค้นหลักสูตรที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ น่าสนใจเหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม หรือเป็นประเด็นร้อนทางสังคม (Hot issue) เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายใหม่สนใจเข้าร่วมโครงการ/ กิจกรรม และกลุ่มเป้าหมายเดิมยังคงเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งต่อไป

5) ผู้บริหารในสายการบังคับบัญชา จะต้องนำหลักปฏิบัติตามหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร คือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” คือ มุ่งเน้นการสื่อสารที่ดีภายในองค์กรกับบุคลากร เพื่อให้เกิดความความชัดเจนในนโยบาย ชัดเจนใน

การปฏิบัติงาน หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในองค์กร ซึ่งเป็นสาเหตุของความไม่เข้าใจ ความสับสนไม่ชัดเจน เพราะหากการสื่อสารภายในองค์กรล้มเหลว ย่อมทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดี ความรู้สึกในทางลบ การปฏิบัติงานที่ผิดพลาด การใช้งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า ขาดการมีส่วนร่วมในการทำงาน และส่งผลต่องานที่ด้อยคุณภาพ ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติ

6) บุคลากรควรใช้วิธีทำงานด้วยการสร้างความสัมพันธ์ระบบเครือข่าย เพื่อช่วยลดการทำงานที่ล่าช้าให้เร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะถึงแม้ระบบการติดต่อสื่อสารที่ดี เช่น การพบปะพูดคุย การเผชิญหน้า การปรึกษาหารือ และการประชุม ซึ่งเป็นการสื่อสารแบบสองทาง (Two -Way Communication) และเป็นการใช้การสื่อสารแบบลายลักษณ์อักษรที่มีความชัดเจนและเป็นหลักฐาน แต่บางครั้งต้องใช้ในการติดต่อสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการ โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวเพื่อสร้างความเข้าใจในงานเบื้องต้นก่อน ก็จะสามารถทำให้การทำงานรวดเร็วและมีประสิทธิภาพได้เช่นกัน ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับความสามารถในการสื่อสารและสร้างของสัมพันธ์ของแต่ละบุคคลด้วย

7) มีแผนการพัฒนางานด้านการประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน โดยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะต้องสร้างร่วมมือกันในการใช้สื่อวิทยุ รัฐสภา สื่อโทรทัศน์รัฐสภา และสื่ออิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศ มาสนับสนุนงานให้เป็นประโยชน์ โดยการบูรณาการงานร่วมกัน เพื่อเป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านประชาธิปไตย และการประชาสัมพันธ์กิจกรรม อาทิ การทำงานร่วมกันเป็นทีม (Team Work) ซึ่งอาจจะเป็นแบบที่เป็นทางการ หรือไม่เป็นทางการก็ได้ ขึ้นอยู่กับลักษณะงาน และความเร่งด่วนของแต่ละโครงการ/กิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของนายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง ที่ได้กล่าวว่า ทิศทางและนโยบายด้านการประชาสัมพันธ์ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติควรจะมีการดำเนินงาน และสร้างร่วมมือร่วมกันระหว่างนักประชาสัมพันธ์ของ 2 สำนักงาน คือสำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้และความสัมพันธ์ที่ดีร่วมกัน ทั้งภายในและภายนอกองค์กร อีกทั้งยังเป็นการยกระดับงานประชาสัมพันธ์ของรัฐสภาให้ก้าวหน้ามากขึ้น โดยใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาเข้าร่วมให้การดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ให้ประสบผลสำเร็จสูงสุด โดยให้ทุกคนมองว่าทั้ง 2 สำนักงานฯ แยกกันเพียงโครงสร้างเท่านั้น แต่ไม่ได้แยกภารกิจ และความรับผิดชอบที่มีร่วมกัน หากแต่ต้องช่วยกันระดมสรรพกำลัง หรือบูรณาการทรัพยากรร่วมกัน จะเกิดความคุ้มค่าทั้งในด้านงบประมาณและทรัพยากร

ทั้งนี้ควรมีการตั้งคณะกรรมการ (Working Group) โดยเห็นว่าการตั้งคณะกรรมการทำงานร่วมกัน เพื่อหาแนวทางดำเนินงานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยร่วมกันของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีความจำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานมีความเข้มแข็ง และครอบคลุมทั้งด้านเนื้อหา และกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น รวมถึงลดการซ้ำซ้อนด้านต่าง ๆ ซึ่งการจัดตั้ง Working Group เพื่อบูรณาการการดำเนินกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ระหว่างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยมีโครงสร้าง ดังนี้

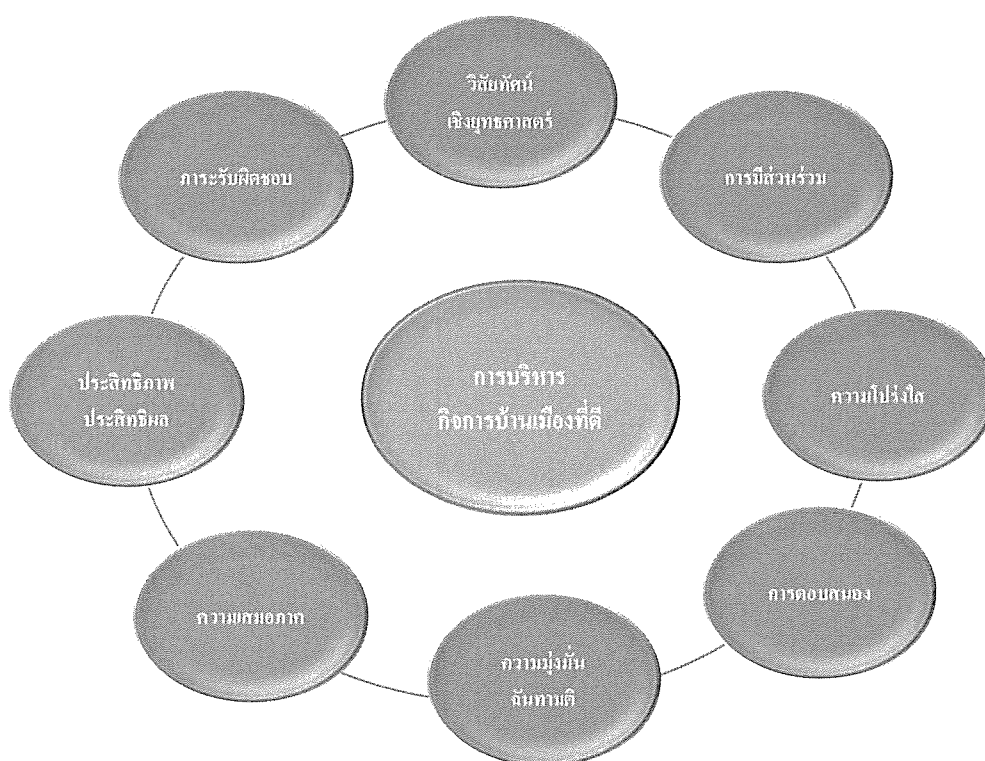
- ผู้บริหารกำกับดูแลงานด้านการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย
- ผู้บริหารกำกับดูแลงานด้านการประชาสัมพันธ์
- ผู้บริหารกำกับดูแลงานด้านสารสนเทศ
- เจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย
- เจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์
- เจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านสารสนเทศ

ทั้งนี้ Working Group อาจประกอบด้วยผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. รองเลขาธิการวุฒิสภา (ควบคุมดูแลและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการในสำนักงานประธาน : สำนักงานประธานวุฒิสภารับผิดชอบโครงการวุฒิสภาพบประชาชน หรือสถานีวิทยุวิทยุพประชาชน)
2. รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (ควบคุมดูแลและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการในสำนักประชาสัมพันธ์ และสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา)
3. รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (ควบคุมดูแลและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการในสำนักสารสนเทศ)
4. รองเลขาธิการวุฒิสภา (ควบคุมดูแลและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการในสำนักประชาสัมพันธ์)
5. รองเลขาธิการวุฒิสภา (ควบคุมดูแลและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการในสำนักสารสนเทศ)
6. ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
7. ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
8. ผู้อำนวยการสำนักสารสนเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
9. ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
10. ผู้อำนวยการสำนักสารสนเทศ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
11. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร
12. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมวุฒิสภา

8) มีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ทั้งด้านนโยบายการเมืองในขณะนั้น ด้านเศรษฐกิจที่ไม่สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายมาร่วมโครงการ/ กิจกรรมได้ ระดับความสนใจและรูปแบบการดำเนินชีวิตของกลุ่มเป้าหมายในแต่ละภูมิภาคที่แตกต่างกัน รวมทั้งการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาใช้สนับสนุนงาน อีกทั้งการสร้างพันธมิตรความร่วมมือนอกเหนือจากมูลนิธิคอนราด อเดนาวด์ ที่สนับสนุนด้านงบประมาณแล้ว ควรมีการยกระดับงานโดยหาพันธมิตรความร่วมมือเพื่อศึกษาวิจัยและพัฒนาโครงการ/ กิจกรรม เช่น ร่วมกับสถาบันพระปกเกล้า เพื่อหาแนวทางจัดทำ/พัฒนาหลักสูตร หรือทำความตกลงความร่วมมือกับสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme : UNDP) เรื่องของการสร้างธรรมาภิบาลประชาธิปไตยให้กับกลุ่มเป้าหมาย เช่น การมีส่วนร่วม ความเสมอภาค และความโปร่งใส เป็นต้น

แผนภาพที่ 6 : หลักธรรมาภิบาลของ UNDP

ที่มา : อ่างใน ปานจิต จินดากุล การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (สำนักงาน ก.พ.ร.) 19 มีนาคม 2552

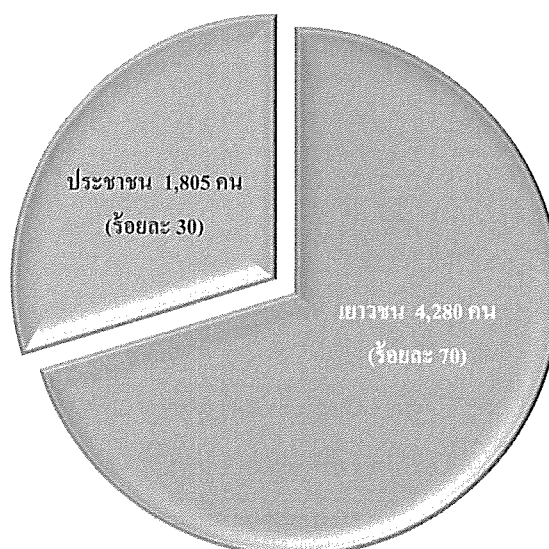
3.3 ด้านกลุ่มเป้าหมาย

3.3.1 สภาพปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มเป้าหมายโครงการ/ กิจกรรม

การเผยแพร่ความรู้ด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนการสร้างเครือข่ายขยายผลองค์ความรู้ด้านประชาธิปไตยสู่ชุมชน มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลายทั้งเยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป เพื่อให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งในปีงบประมาณ 2559 มีกลุ่มเป้าหมายรวมทั้งสิ้น จำนวน 6,085 คน ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชน จำนวน 4,280 คน ประกอบด้วย
 - 1.1 กิจกรรมเยาวชนประชาธิปไตย สัมมนาเชิงปฏิบัติการ จำนวน 320 คน
 - 1.2 กิจกรรมสร้างเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตย จำนวน 2,499 คน
 - 1.3 กิจกรรมรณรงค์เยาวชนประชาธิปไตยเพื่อการสร้างความเป็นพลเมือง จำนวน 663 คน
 - 1.4 โครงการรัฐสภาสัญจรเพื่อเด็กและเยาวชน จำนวน 798 คน
2. กลุ่มเป้าหมายประชาชนทั่วไป จำนวน 1,805 คน ประกอบด้วย
 - 2.1 โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ จำนวน 1,118 คน
 - 2.1 โครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตยเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยเชิงคุณภาพ จำนวน 30 ผลงาน
 - 2.3 โครงการประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า จำนวน 657 ผลงาน

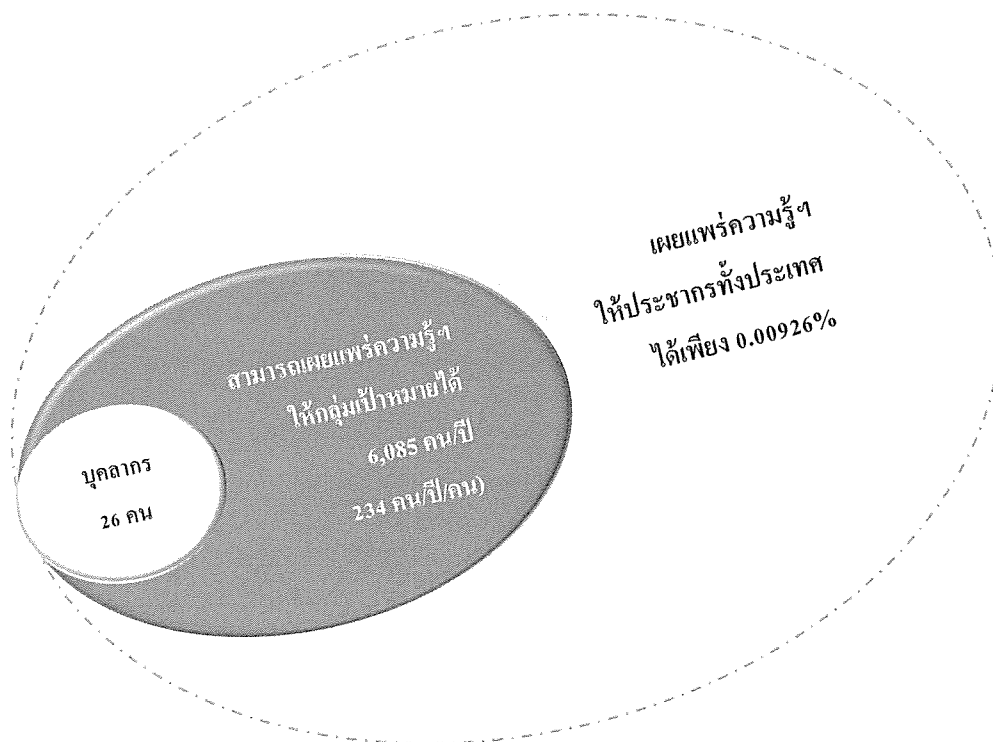
แผนภาพที่ 7 : แสดงประชากรกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ/ กิจกรรมในปีงบประมาณ 2559
จำนวนทั้งสิ้น 6,085 คน

ปัจจุบันกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยฯ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่รับผิดชอบงานด้านการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย มีจำนวนข้าราชการและพนักงานราชการ จำนวน 29 คน ไปช่วยราชการ จำนวน 3 คน คงเหลือปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 26 คน ทั้งนี้ ถ้าเปรียบเทียบตามอัตราส่วนจำนวนบุคลากร จำนวน 26 คน กับกลุ่มเป้าหมายในการเผยแพร่ความรู้ จำนวน 6,085 คน ในปีงบประมาณ 2559 จะเป็น $6,085/26 = 234.04$ คน/ปี และถ้าเปรียบเทียบตามอัตราส่วนประชากรทั้งหมดของประเทศ จำนวน 65,729,098 คน⁴ กับประชากรกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 6,085 คน ในปี 2559 จะขยายผลเผยแพร่ได้เพียง 0.00926% ของประชากรทั้งหมดของประเทศ

$$\frac{65,729,098 \times 100}{6,085} = 0.00926 \%$$

แผนภาพที่ 8 : แสดงสัดส่วนบุคลากร ประชากรกลุ่มเป้าหมาย และประชากรทั้งประเทศ ในการเผยแพร่ความรู้ ในปีงบประมาณ 2559

⁴ข้อมูลสถิติประชากรของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ประกาศ ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559

ตารางที่ 4 : แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคกลุ่มเป้าหมายโครงการ/ กิจกรรม

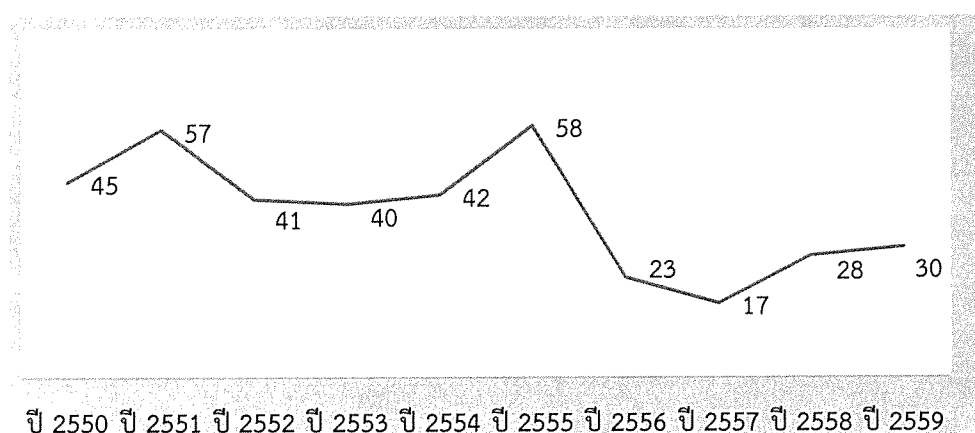
สภาพปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ
1. Who : กลุ่มเป้าหมายมี 2 กลุ่ม คือกลุ่มเยาวชน และกลุ่มประชาชนทั่วไป แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์เฉพาะ เช่น ครู/อาจารย์ นักวิชาการ ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน และนักเรียนของสถาบันศึกษานานาชาติ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการสัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรว่า สิ่งที่ต้องปรับปรุงเพื่อให้สามารถขยายกลุ่มเป้าหมาย คือ การเพิ่มงบประมาณบุคลากร และที่สำคัญคือความถี่ในการจัดกิจกรรม เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมกระจายได้อย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่ ให้คนได้มีโอกาสได้รับความรู้อย่างเท่าเทียมกันเท่าที่จะสามารถทำได้มากที่สุด หรืออาจขยายไปยังกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเจาะจง เช่นเยาวชนในระดับอุดมศึกษาล้วน ๆ จากคณะเดียวกัน ปีเดียวกัน แต่มาจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะมีความสามารถในการเรียนรู้เนื้อหาในระดับสูงกว่า และมีศักยภาพในการเป็นเครือข่ายที่ดี	- สมรรถนะของบุคลากรแต่ละคนไม่เท่ากัน เพื่อรองรับกับการขยายกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงกลุ่มดังกล่าว เช่น การจัดทำหลักสูตรเฉพาะให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และความรู้ด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษกับนักเรียนนานาชาติ
2. What : จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่อบรมในแต่ละครั้ง จำนวน 150 - 200 คน เพราะฉะนั้น อายุระดับการศึกษาของแต่ละคนจึงมีความหลากหลาย และมีความต้องการรับรู้ในระดับที่แตกต่างกัน เช่น ความรู้ด้านกฎหมาย รัฐธรรมนูญ มาตรฐานต่าง ๆ	- การบริหารจัดการองค์ความรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมายที่มีความแตกต่างกัน ทั้งด้านความเข้าใจในสถานการณ์การเมือง ในปัจจุบัน ระดับการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ความเข้าใจในภาพลักษณ์ของฝ่ายนิติบัญญัติ ทศนคติ และวัฒนธรรมทางการเมืองแต่ละภูมิภาค ทำให้มีความยุ่งยาก ซับซ้อนในการดำเนินงานรองรับความหลากหลายของกลุ่มเป้าหมาย

สภาพปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ
3. Why : กลุ่มเป้าหมายไม่เห็นความสำคัญว่าทำไมจึงต้องมาเข้าร่วมโครงการ/ กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ และมีความจำเป็นมากน้อยแค่ไหน	- เพราะในแต่ละครั้งกลุ่มเป้าหมายที่มาร่วมโครงการ/ กิจกรรม ต้องมีค่าใช้จ่าย สวัสดิภาพในการเดินทาง และการเสียสละเวลา ซึ่งเราจะต้องคิดในฐานะกลุ่มเป้าหมายด้วยว่ามีความคุ้มค่ามากน้อยอย่างไร
4. When : มีการเปลี่ยนแปลงวัน เวลา ในการจัดกะทันหัน ทำให้ได้กลุ่มเป้าหมายที่มาไม่ตรงตามวัตถุประสงค์การดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม	- ในการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม จะต้องพิจารณาปัจจัยแวดล้อมด้านสังคม สภาพแวดล้อม และช่วงการเปิด-ปิดของสถาบันการศึกษาเป็นหลัก เพื่อกำหนดวัน เวลา ที่ควรจะดำเนินงาน แต่ในบางครั้งก็ต้องทำงานเชิงนโยบาย ที่ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานกะทันหัน จึงได้กลุ่มเป้าหมายไม่ตรงตามวัตถุประสงค์
5. Where : สถานที่จัดกิจกรรมมักวนซ้ำ จังหวัดเดิม ด้วยเหตุผลว่าไม่ใช่โครงการ/ กิจกรรมเดียวกัน หรือบางครั้งก็ปรับเปลี่ยนสถานที่จัดกะทันหัน	- ในการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม จะมีการวางแผนดำเนินงาน และยึดหลักการคัดเลือกสถานที่ เช่น ยึดพื้นที่กลุ่มจังหวัด พื้นที่การศึกษา และความเหมาะสมสำหรับจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ เป็นต้น แต่ในบางครั้งก็ต้องทำงานเชิงนโยบาย ที่ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงาน
6. Who : การตัดสินใจเลือกกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ/ กิจกรรม บางครั้งจะทำตามแนวคิดผู้บริหาร หรือทำตามมติของคณะกรรมการ	- การคิดและตัดสินใจเลือกกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายมาร่วมในโครงการ/ กิจกรรม เดียวกัน บางครั้งทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางด้านความคิดขึ้น เช่น โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯ ที่รวมกลุ่มเป้าหมายทั้งผู้นำชุมชน ครู/อาจารย์ นักเรียน และเยาวชน ประชาธิปไตย มาเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้การนำกลุ่มความคิดไปอยู่ที่บุคคล หรือกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

สภาพปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ
7. How : ปัจจุบันประชาชนให้ความสนใจด้านการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยเฉพาะกลุ่มเท่านั้น โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนเป็นกลุ่มที่ให้ความสนใจน้อยที่สุด	- มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศหลายช่องทาง ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีโอกาสในการตัดสินใจเลือก หรือไม่เลือก เข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น เนื่องจากสามารถหาข้อมูลความรู้ได้จากช่องทางอื่นที่ไม่ใช่ลักษณะฝึกรอบรม

การดำเนินงานทุกโครงการ/ กิจกรรมที่เป็นรูปแบบฝึกรอบรม จะมีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมครบตามตัวชี้วัดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80⁵ ยกเว้นกิจกรรมสร้างเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตย ซึ่งเป็นกิจกรรมเดียวที่มีการจัดทำโครงการเพื่อต่อยอดขยายผลเครือข่ายด้านประชาธิปไตยของเยาวชนประชาธิปไตยในโรงเรียน/ชุมชน (เยาวชนฯ 1 คน : ขยายผล 100 คน/โครงการ) ที่มีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ. 2550 – 2559 และในปีงบประมาณ 2560 ได้วางแผนเพื่อเร่งรัดแก้ไขและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

แผนภาพที่ 9 : แสดงจำนวน โครงการสร้างเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตย ระหว่างปี ปี พ.ศ. 2550 - 2559

ทั้งนี้ ประเด็นเรื่องการกำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน และการสร้างเครือข่ายด้านประชาธิปไตยเพื่อต่อยอดขยายผลกลุ่มเป้าหมายในแต่ละโครงการ/ กิจกรรมมีความสำคัญยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริหารสำนักงานฯ ที่กล่าวว่า การกำหนดกลุ่มเป้าหมายมีความสำคัญ ควรจะต้องกำหนดให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานในระยะยาว เพราะกลุ่มเป้าหมายเครือข่ายเหล่านี้เปรียบเสมือนเป็นผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ที่สำคัญของสำนักงานฯ ในการเผยแพร่ความรู้เรื่องการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา ตลอดจนยังเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ ทิศทาง แผนการดำเนินงาน และแนวทางในการพัฒนาองค์กร โดยปัจจุบันผู้มีส่วนได้เสียประกอบด้วยกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

⁵ ข้อมูลในภาคผนวก : สถิติกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ/ กิจกรรม ประจำปีงบประมาณ 2559

1) กลุ่มเป้าหมายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก (key stakeholders) คือ เยาวชน (นักเรียน นิสิต นักศึกษา กิจกรรมเยาวชนประชาธิปไตย โครงการรัฐสภาสัญจรเพื่อเด็กและเยาวชน) และประชาชนทั่วไป (ประชาชนและผู้นำชุมชน ที่เข้าร่วมโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯ โครงการประกวดวรรณกรรมการเมืองฯ และโครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตยฯ)

2) กลุ่มเป้าหมายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพื้นฐาน (Primary stakeholders) คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลทั้งภายในและภายนอกสำนักงานฯ ที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทั้งทางบวกและทางลบ เช่น บุคลากรภายในสำนักงานฯ หน่วยงานราชการภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด พัฒนาชุมชนจังหวัด ผู้อำนวยการ/ครูในสถาบันการศึกษา สมาชิกวุฒิสภาและนักวิชาการที่เชิญมาเป็นวิทยากรบรรยาย/เสวนา เป็นต้น

3) กลุ่มเป้าหมายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอง (Secondary stakeholders) คือ หน่วยงานที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องของต่อสำนักงานฯ โดยตรง แต่จะเฝ้าติดตามผลการดำเนินงาน เช่น สื่อมวลชน เป็นต้น

3.3.2 แนวทางส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายโครงการ/กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมายของแต่ละโครงการ/กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ถือเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะความสำเร็จของการดำเนินงานวัดได้จากองค์ความรู้ที่ได้รับ และความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย โดยมีแนวทางการพัฒนางานด้านกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1) กลุ่มเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรมมีความหลากหลาย จึงจำเป็นต้องพิจารณาและเข้าใจข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายก่อนที่จะจัดทำเนื้อหาองค์ความรู้ให้เหมาะสม ง่ายต่อความเข้าใจ เพราะบางครั้งเนื้อหาที่มีความยากเกินกว่าที่กลุ่มเป้าหมายบางกลุ่มจะเข้าใจได้ เช่น สารสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวดและมาตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกลุ่มเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีการย่อข้อมูลให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม โดยการพิจารณาถึงช่วงอายุ อาชีพ การศึกษา ทักษะคิด และวัฒนธรรมทางการเมืองในแต่ละภูมิภาค ประกอบด้วย

2) หาแนวทางปรับและพัฒนางานเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มเป้าหมายเห็นความสำคัญ และเห็นว่ามาแล้วมีความคุ้มค่าในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- องค์ความรู้ที่ได้จะต้องมีความน่าสนใจ เป็นปัจจุบัน และถูกต้อง ชัดเจน เช่น สารสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สิทธิ หน้าที่ของพลเมือง เป็นต้น
- องค์ความรู้ที่ได้จะต้องเข้าใจง่าย สามารถนำไปถ่ายทอดได้จริงในชุมชน สังคม และพัฒนาให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย
- มีผลตอบแทนที่คุ้มค่าทั้งในด้านของงบประมาณ และความรู้ที่ได้รับสำหรับกลุ่มเป้าหมาย

3) เร่งหาแนวทางแก้ไขปัญหา การรักษา และสร้างเครือข่ายด้านประชาธิปไตยในทุกโครงการ/ กิจกรรม โดยเฉพาะแต่กิจกรรมสร้างเครือข่ายชุมชนฯ เท่านั้น โดยการประมวลผลคดีวิเคราะห์จากผลผลิตและผลลัพธ์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพของการดำเนินงานที่ผ่านมา ตลอดจนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารสำนักงานฯ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ และตัวแทนกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มเพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติใช้ได้จริง โดยเน้นแนวทางการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเครือข่ายด้านประชาธิปไตย แล้วนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงงาน แก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจใช้วิธีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ เพื่อนำมาใช้พัฒนางานบริการกลุ่มเป้าหมายให้ประสบความสำเร็จ โดยอาจนำแบบบริหารงานคุณภาพของวงจรมิง (Deming Circle) มาเป็นกรอบแนวคิดการดำเนินงาน

P (Plan) คือ ขั้นตอนการวางแผน เพื่อเลือกปัญหา ตั้งเป้าหมาย การแก้ปัญหา และวางแผนแก้ปัญหา

D (Do) คือ ขั้นตอนการดำเนินการแก้ไขปัญหาตามแนวทางที่วางไว้

C (Check) คือ ขั้นตอนการตรวจสอบ และเปรียบเทียบผล

A (Action) คือ การกำหนดเป็นมาตรฐานและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

3.4 ด้านความยั่งยืนในการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม

3.4.1 สภาพปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาไปสู่ความยั่งยืน

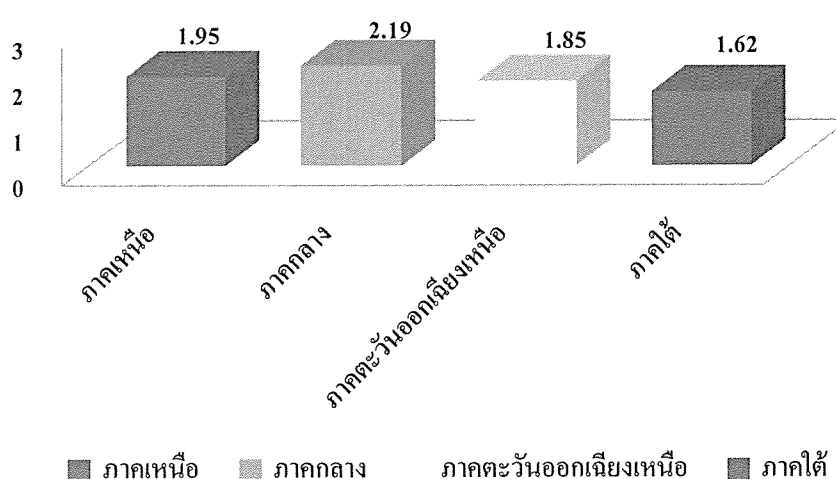
ตารางที่ 5 : แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคการสร้างควมยั่งยืน โครงการ/ กิจกรรม

สภาพปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ
1. งานเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย จำนวน 7 โครงการ/ กิจกรรม มีกิจกรรมสร้างเครือข่ายชุมชนประชาธิปไตย เพียงกิจกรรมเดียวที่มีการต่อยอดขยายผลสร้างเครือข่ายได้อย่างเป็นรูปธรรม ส่วนโครงการ/ กิจกรรมอื่น ๆ ยังไม่สามารถเห็นผลในลักษณะเครือข่ายความยั่งยืน	- เครือข่ายชุมชนฯ เป็นกิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสำนักงานฯ มาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 16 ปี รวมทั้งโครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองฯ ถึงแม้จะเริ่มทำงานในลักษณะเครือข่ายมากขึ้น แต่ปัจจุบันก็ยังไม่เห็นผลที่เป็นรูปธรรม เนื่องจากเป็นโครงการที่เพิ่งเริ่มดำเนินการมาเพียง 3 ปี ส่วนโครงการ/ กิจกรรมที่เหลืออื่น ๆ ยังไม่มีการดำเนินงานในลักษณะเครือข่ายเพื่อสร้างความยั่งยืน และเป็นพลังทวีคูณได้

สภาพปัญหาและอุปสรรค	สาเหตุ
2. การสร้างเครือข่ายขยายผลไม่เป็นไปตามความคาดหวัง ที่ต้องการทำให้เครือข่ายเป็นพลังทวีคูณ ทั้งในเรื่องของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นสื่อบุคคล และการนำเสนอ หรือนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้สนับสนุนงานมีน้อย	- ความสามารถในการเป็นตัวแทนขยายผลองค์ความรู้ฯ ของกลุ่มเครือข่ายแต่ละคนไม่เท่ากัน จึงทำให้ขาดความน่าเชื่อถือ และการสร้างเครือข่ายขยายผลไม่ประสบความสำเร็จ - บางโครงการ/ กิจกรรม ยังให้ความสำคัญน้อยกับการนำเสนอนวัตกรรมมาช่วยในการพัฒนาเครือข่ายสู่ความยั่งยืน
3. การเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วมทั้งกระบวนการน้อย ดังที่ประชาชนเครือข่ายชุมชนฯ ภาคเหนือ กล่าวว่า ชุมชนฯ จำนวนมากขาดโอกาสที่จะเข้าร่วมกิจกรรม จึงดูเหมือนว่าองค์กรชุมชนฯ มีขนาดเล็กไม่ยิ่งใหญ่เท่าที่ควร	- สำนักงานฯ เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วมเพียงระดับ ร่วมรับฟัง - ร่วมคิด ยังไม่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในระดับ ร่วมตัดสินใจ - ร่วมดำเนินการ - ร่วมประโยชน์ - ร่วมตรวจสอบ

ทั้งนี้ จากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมที่มีรูปแบบฝึกอบรม ยกตัวอย่างเช่น กิจกรรมรวมรุ่นชุมชนประชาธิปไตย กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในด้านความรู้ที่ได้รับและการนำความรู้ไปต่อยอดขยายผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ – ปานกลาง⁶

แผนภาพที่ 10 : แสดงความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายกิจกรรมรวมรุ่นชุมชนประชาธิปไตย

⁶ เกณฑ์วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) สำหรับแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามรายข้อ ซึ่งใช้เกณฑ์ดังนี้
ระดับต่ำ 1.00 – 1.66 ระดับปานกลาง 1.67 – 3.33 ระดับสูง 3.34 – 5.00

ทั้งนี้ จากการดำเนินงานกิจกรรมสร้างเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยที่ผ่านมา ประธานเครือข่ายเยาวชนฯ ภาคกลาง เห็นว่า การดำเนินงานยังขาดการมีส่วนร่วมของเยาวชนฯ วงนอก กล่าวคือ เยาวชนฯ กลุ่มนี้จะไม่ได้เป็นคณะกรรมการ อนุกรรมการ หรือคณะทำงานของแต่ละภูมิภาค ซึ่งมีจำนวนมาก แล้วจะหายไปจากสารบบเครือข่ายของเยาวชนฯ ไม่เข้าร่วมกิจกรรมฯ ไม่สามารถติดต่อได้ จะมีแค่เยาวชนฯ ที่เป็นแกนหลักเท่านั้นที่ยังทำงานให้กับองค์กรเยาวชนฯ ซึ่งมีจำนวนน้อย จึงทำให้ดูเหมือนว่าการสร้างเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควร ดังนั้นควรมีการปรับปรุง และจัดทำฐานข้อมูลของเยาวชนฯ ให้ทันสมัยในระบบสารสนเทศ ตลอดจนตั้งศูนย์ประสานงานเยาวชนประชาธิปไตยส่วนกลาง เพื่อเป็นศูนย์กลางการประสานงานกลาง มีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณให้มากขึ้น เพื่อที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมฯ ที่มีความหลากหลาย และต่อเนื่องในปีงบประมาณ ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้เยาวชนฯ กลุ่มที่ยังไม่เคยเข้ามามีส่วนร่วม มีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรม เช่นเดียวกับประธานเครือข่ายเยาวชนฯ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เห็นว่า กิจกรรมที่สำนักงานฯ เปิดโอกาสให้เยาวชนฯ เข้ามามีส่วนร่วมนั้นน้อยเกินไป และยังจำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมอีก ทำให้เยาวชนฯ จำนวนมากเมื่อไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมฯ ก็จะค่อย ๆ หายไปจากระบบเช่นกัน ทำให้เครือข่ายขาดความเข้มแข็งและความเป็นปึกแผ่นที่มั่นคง

อีกทั้งจากการสัมภาษณ์สื่อมวลชน และนักวิชาการที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมกับสำนักงานฯ เห็นว่าการจะสร้างเครือข่ายให้ยั่งยืนได้ ต้องมีวัตถุประสงค์ชัดเจนในหลักสูตร และไม่อาจทำได้แค่สมาชิกในเครือข่ายเดียวเท่านั้น แต่ต้องมีเครือข่ายอื่นร่วมเกี่ยวพันด้วย กล่าวคือ ต้องมีพวกให้มาก ถึงจะเกิดความยั่งยืน คือ ต้องนำบุคลากรที่สร้างขึ้นมามาเป็นพลังและให้เกิดการบูรณาการร่วมกัน ต้องนำความสามารถของแต่ละเครือข่าย สมาชิกแต่ละคนมาใช้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ให้เขาเกิดความรักความผูกพันกับสภา เป็นเกราะป้องกันให้กับสภาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ต้องเปิดเวทีให้เขาได้แสดงให้เห็นว่าทำอะไรเพื่อเราแล้วบ้าง ซึ่งในจุดนี้ สามารถนำสื่อ Social มาช่วยเพื่อเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยง และเปิดพื้นที่ให้สมาชิกเครือข่ายได้แสดงผลที่ได้ไปทำมาในฐานะเครือข่ายของรัฐสภา รวมถึงการจัดกิจกรรมประเภทวงรุ่มที่สภาจัดอยู่จะต้องให้มีความถี่มากขึ้น หรือใหญ่ขึ้นเพื่อให้มีเวทีในการทำความรู้จักกันของเครือข่าย และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน

3.4.2 แนวทางส่งเสริมให้ดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยให้มีความยั่งยืนและเป็นพลังทวีคูณ

สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ปรับกระบวนการทศน์ในการดำเนินงานปรับปรุงบริการ โดยริเริ่มจากแนวคิดที่ว่า หากต้องการรักษากลุ่มเครือข่ายด้านประชาธิปไตยทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ให้เป็นเครือข่ายด้านประชาธิปไตยของรัฐสภาที่มีลักษณะเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ตามวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านมิติความยั่งยืน และสอดคล้องกับหลักการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) หมวด 3 การให้ความสำคัญ

กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อยกระดับมาตรฐานการทำงาน และรองรับการพัฒนาแบบ
ราชการของสำนักงานฯ จะต้องดำเนินงานปรับปรุงบริการให้มีลักษณะเชิงรุกมากยิ่งขึ้น จะต้องหา
แนวทางพัฒนาความยั่งยืนในลักษณะเครือข่ายที่เป็นพลังทวีคูณ ดังนี้

1) วิเคราะห์เพื่อปรับกลยุทธ์การทำงานระหว่างผู้บริหารสำนักงานฯ บุคลากร และผู้นำ
เครือข่ายในแต่ละภูมิภาค โดยวิธีการ SWOT สภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยทั้งภายในและภายนอกองค์กร
ให้มีลักษณะเป็นการบูรณาการงานร่วมกันแบบวงจร Diming คือ ตั้งแต่การทบทวนเพื่อกำหนดแผนกล
ยุทธ์ การนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ การตรวจสอบ/เปรียบเทียบผล จนกระทั่งการกำหนดเป็นมาตรฐาน
การทำงานให้มีลักษณะต่อยอดขยายผลเป็นเครือข่ายร่วมกันทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้การพัฒนา
ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนมีการตั้งความคาดหวังผลสำเร็จของการดำเนินงานสร้าง
เครือข่ายด้านประชาธิปไตยของรัฐบาล ให้มีค่าเฉลี่ยการขยายผลเพิ่มขึ้น เช่น กลุ่มเป้าหมาย 1 คน :
สามารถขยายผลเผยแพร่ความรู้ฯ ได้ 100 คน ในโรงเรียน/ชุมชน เพื่อสร้างเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ใน
การดำเนินงาน ตามแผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ระยะปานกลาง (มากกว่า 1 ปี
แต่ไม่เกิน 5 ปี) คือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 ถึงปี พ.ศ. 2564

2) ใช้กระบวนการจัดการความรู้ มากำหนดและจัดทำเป็นมาตรฐานการทำงานร่วมกัน
เช่น คู่มือการสร้างความยั่งยืนให้กับเครือข่ายด้านประชาธิปไตยของรัฐบาล เพื่อให้เป็นกรอบแนว
ทางการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารสำนักงานฯ
บุคลากร และกลุ่มเครือข่าย วิธีการสร้างเครือข่ายขยายผลให้บรรลุเป้าหมาย ตลอดจนวิธีการนำสื่อ
อิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศมาสนับสนุนงานให้มีศักยภาพสูงสุด

3) การพัฒนาเครือข่ายด้านประชาธิปไตยของรัฐบาลให้มีความยั่งยืน และเป็นพลัง
ทวีคูณนั้น จะต้องย้อนกลับมาทบทวนในประเด็นการบริหารจัดการความรู้พื้นฐาน “Back to basic”
และการให้ความรู้ซ้ำกับกลุ่มเครือข่ายที่มีอยู่เดิมให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายเหล่านี้คือ “สื่อ
บุคคล” ที่จะนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ต่อไปในชุมชนของตนเอง ซึ่งจะต้องมีศักยภาพและความ
น่าเชื่อถือในข้อมูลการสื่อสาร

4) ควรมีการจัดตั้งศูนย์เผยแพร่ประชาธิปไตย โดยการจัดทำในรูปแบบของสื่อ Social
หรือดิจิทัล คือ การออกแบบเผยแพร่ประชาธิปไตยผ่าน Facebook line หรือ Instagram ซึ่งเป็นสื่อ
ที่ใช้ในปัจจุบัน เช่น สร้างเป็นสติ๊กเกอร์ฟรี เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้ดาวน์โหลด หรือจัดทำคลิปสั้น ๆ
หรืออินโฟกราฟิก เพื่อให้สามารถดูงานง่าย ๆ โดยสอดแทรกความรู้ด้านประชาธิปไตยผ่านสื่อ
ต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนทั่วไปเกิดความสนใจมากขึ้น

5) สำนักงานฯ จะต้องเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วม และเปิดพื้นที่ให้
สมาชิกเครือข่ายได้แสดงผลงานในฐานะเครือข่ายของรัฐบาล ตั้งแต่ระดับร่วมรับฟัง - ร่วมคิด - ร่วม
ตัดสินใจ - ร่วมดำเนินการ - ร่วมประโยชน์ - ร่วมตรวจสอบทั้งกระบวนการ

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผลการศึกษาวิจัย

กลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร เป็นกลุ่มงานในสังกัดสำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่รับผิดชอบงานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ซึ่งมีกรอบอำนาจหน้าที่ ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสัมมนา การเสวนา การอภิปราย จัดนิทรรศการและเผยแพร่เอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย บทบาทอำนาจหน้าที่ กิจกรรม และผลงานของสมาชิกรัฐสภา สิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญให้กับนิสิต นักศึกษา สถาบันการเมือง ส่วนราชการและเอกชน รวมทั้งประชาชนในภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ของกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตย อยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเผยแพร่องค์ความรู้เพื่อยกระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ประกอบด้วยโครงการต่าง ๆ จำนวน 7 โครงการ/ กิจกรรม ดังนี้

- 1) กิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย สัมมนาเชิงปฏิบัติการ
- 2) กิจกรรมสร้างเครือข่ายยุวชนประชาธิปไตย
- 3) กิจกรรมรวมรุ่นยุวชนประชาธิปไตย
- 4) โครงการรัฐสภาสัญจรเพื่อเด็กและเยาวชน
- 5) โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ
- 6) โครงการประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า
- 7) โครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตย เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยเชิงคุณภาพ

สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรค และแนวทางการส่งเสริมให้การดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืนในการดำเนินงาน ลักษณะเครือข่ายที่เป็นพลังส่งผลทวีคูณ

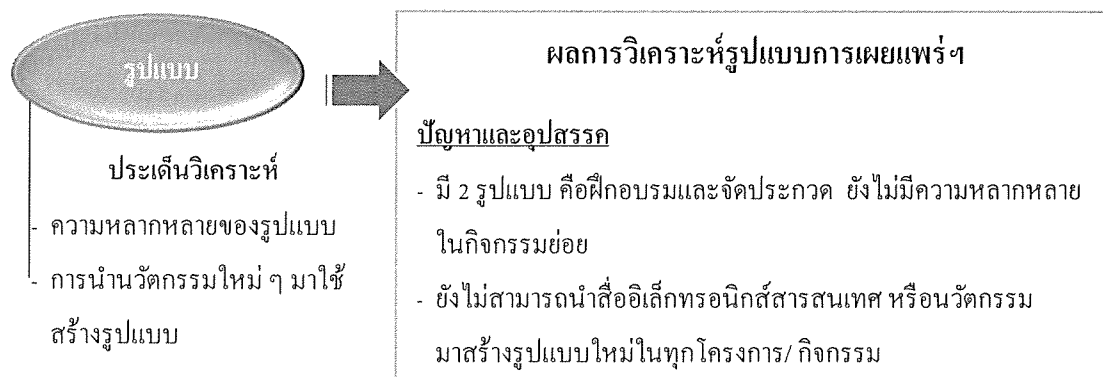
ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านรูปแบบโครงการ/ กิจกรรมที่ไม่มีความหลากหลาย และยังนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้น้อย

- 2) ด้านกระบวนการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร
- 3) ด้านกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลาย แต่ยังไม่สามารถลงไปเจาะลึกเฉพาะกลุ่ม
- 4) ด้านความยั่งยืนในลักษณะเครือข่ายที่เป็นพลังวิคุณ ที่ยังขาดการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาช่วยสนับสนุนงานให้มีความเข้มแข็ง

1) สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ด้านรูปแบบโครงการ/ กิจกรรม

แผนภาพที่ 11 : แสดงสรุปผลการวิเคราะห์ด้านรูปแบบโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่วิเคราะห์

ภาพรวมรูปแบบของการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรม ควรมีการปรับปรุงและพัฒนา 2 ด้าน คือ 1) พัฒนารูปแบบเดิมให้ดีขึ้นในเรื่องของวิธีการนำเสนอเนื้อหาสาระ (Content) ของแต่ละช่วงกิจกรรม และ 2) จัดทำรูปแบบการดำเนินการใหม่ ๆ ให้ทันสมัย โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศ และนวัตกรรมใหม่มาสนับสนุนงาน

➤ แนวทางส่งเสริมการดำเนินงานให้มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืน

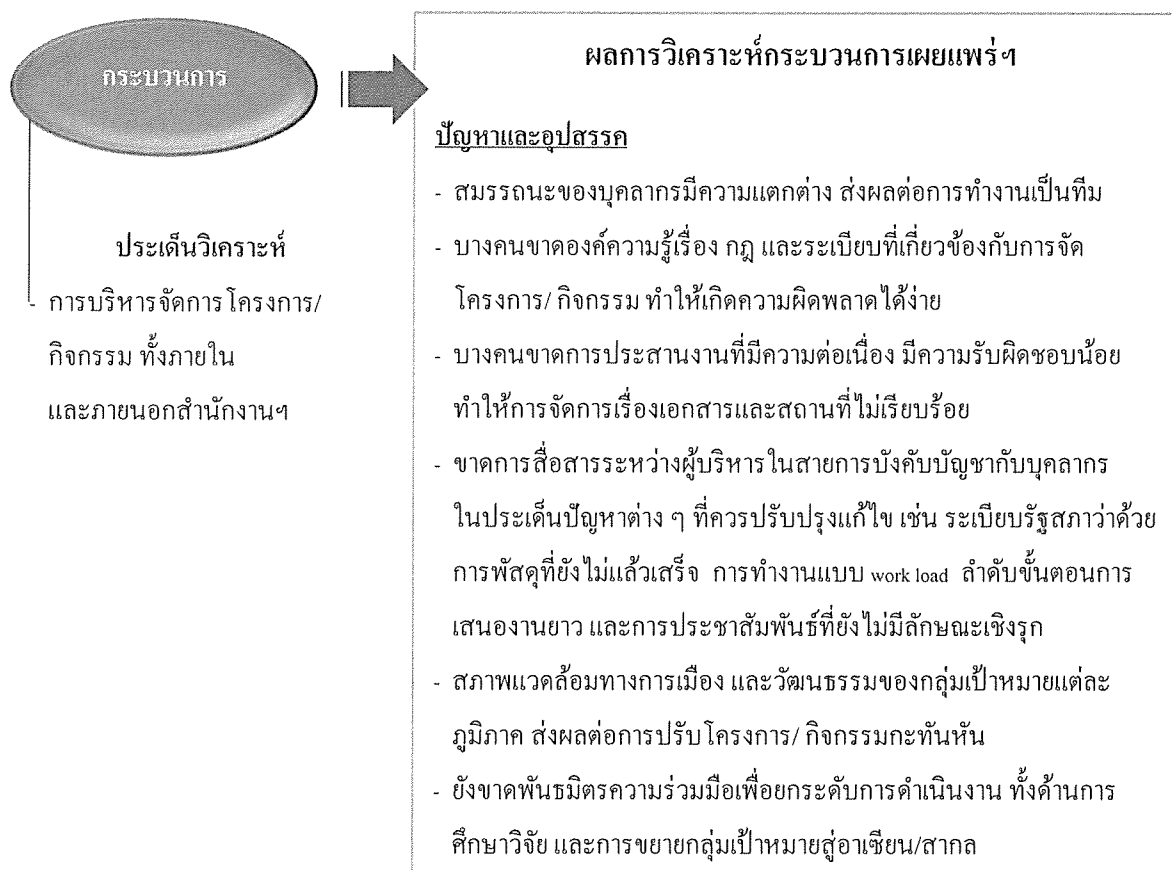
1) ผู้บริหารสำนักงานฯ สร้างแรงจูงใจ ความมั่นใจในความคิดเชิงพัฒนาของบุคลากร และบุคลากรต้องเปิดใจยอมรับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ เช่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาที่มีงานลักษณะใกล้เคียงกัน (Knowledge Sharing) และให้ความสำคัญกับข้อมูลประเมินผลของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำมาปรับปรุงรูปแบบงาน

2) โครงการที่ดำเนินงานตามมติคณะกรรมกร ฝ่ายเลขานุการจะต้องเป็นกรรมการด้วย เพื่อให้มีสิทธิในการแสดงความคิดเห็น เนื่องจากฝ่ายเลขานุการจะเป็นผู้รวบรวม จัดทำข้อมูลเบื้องต้น และเห็นถึงสภาพปัญหา/อุปสรรคได้ชัดเจน

3) นำรูปแบบที่สามารถนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาสร้างงาน เช่น การจัดนิทรรศการมีชีวิต การจัดวันให้รางวัลเครือข่ายดีเด่นโดยการโหวตคะแนนผ่านเว็บไซต์ และการจัดกิจกรรม หรือเกมที่มีสาระความรู้และบันเทิงร่วมกัน เป็นต้น

2) สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ด้านกระบวนการโครงการ/ กิจกรรม

แผนภาพที่ 12 : แสดงสรุปผลการวิเคราะห์ด้านกระบวนการโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้

➤ แนวทางส่งเสริมการดำเนินงานให้มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืน

1) เสริมสร้างทักษะและสมรรถนะให้กับบุคลากร โดยการ Training หรือแบบ “พี่สอนน้อง” ในแต่ละตำแหน่ง คือ วิทยากร นักประชาสัมพันธ์ นักวิชาการโสตทัศนูปกรณ์ ชุกรการ บันทึกข้อมูล และช่างภาพ/วิดีโอ ที่มุ่งเน้นในเรื่องของการทำงานเป็นทีม ความสามัคคี และกฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดโครงการ/ กิจกรรม

2) ผู้บริหารในสายการบังคับบัญชา จะต้อง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” กับบุคลากรทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อจะได้เห็นและเข้าใจจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และช่วยแก้ไขปรับปรุง

3) วิเคราะห์หาสาเหตุโครงการ/ กิจกรรมที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลงในแต่ละปี ตลอดจนการวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณ เมื่อเปรียบเทียบกับการบริหารจัดการ และผลิตผล/ผลลัพธ์ที่ได้

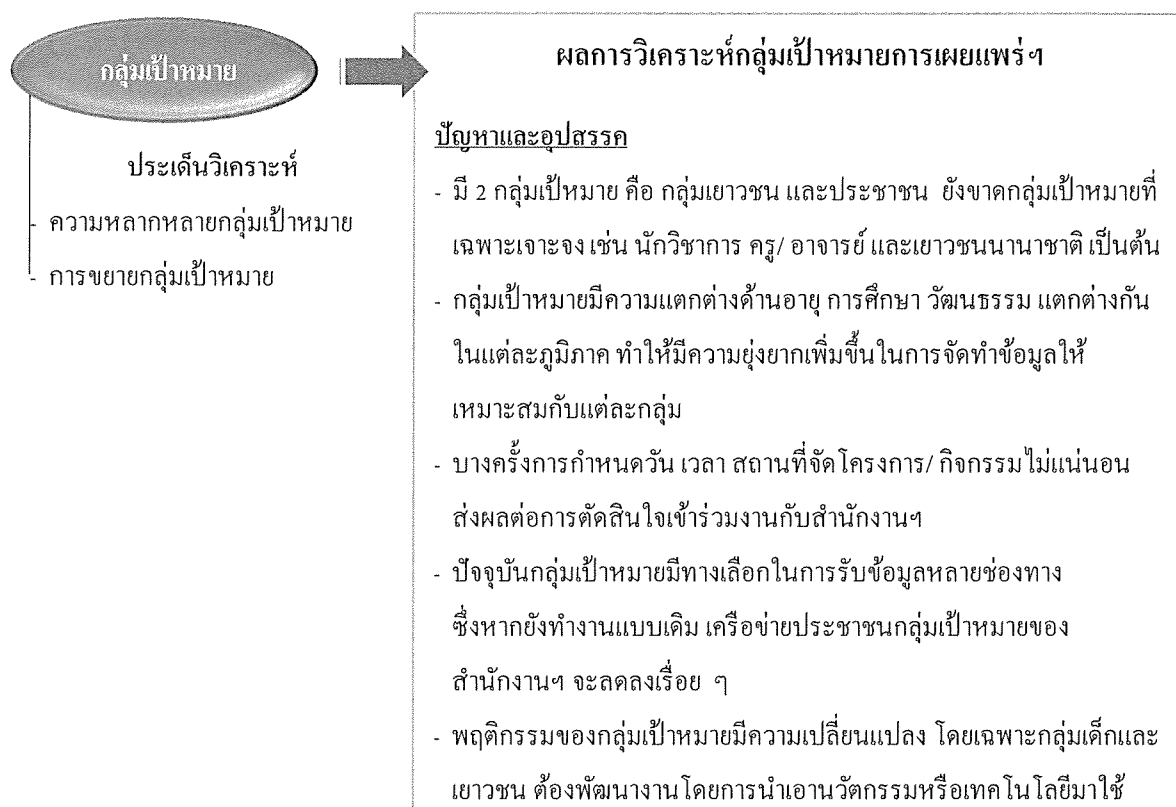
4) จัดแผนการพัฒนางานด้านการประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน ในรูปคณะกรรมการ (Working Group) อันประกอบด้วย ผู้บริหาร บุคลากร และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของรัฐสภา

ความสำคัญในการตั้งคณะกรรมการ (Working Group) ร่วมกัน เพื่อหาแนวทางดำเนินงาน กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยร่วมกันระหว่างสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีความจำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานมีความเข้มแข็ง และครอบคลุมทั้งด้านเนื้อหา และกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น รวมถึงลดการซ้ำซ้อนด้านต่าง ๆ ตลอดจนควรจัดให้มีศูนย์เผยแพร่ประชาธิปไตยและทำเว็บไซต์บริการ (Web service) ข้อมูลความรู้ด้านประชาธิปไตย ซึ่งส่งผลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ทุกเพศ ทุกวัย และทุกเวลา รวมถึงการนำข้อมูลความรู้ด้านประชาธิปไตยมาจัดทำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ง่ายต่อการสืบค้น และครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้เร็วและกว้างมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ กัลยพัชร ชاکร (2557) ที่พบว่าสื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางที่พึงพอใจมากที่สุด ประเด็นดังกล่าวนี้ทำให้สามารถพยากรณ์ได้ว่า สิ่งที่สำนักกราชเลขาธิการต้องเผชิญในอนาคต อาจไม่ใช่เรื่องของช่องทางการสื่อสารกับการบริหารคนต่างรุ่นในองค์กร แต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังมีเรื่องของสื่อสารในยุคดิจิทัล (Digital) ที่เครื่องมือสื่อสาร ข้อมูลข่าวสาร และผู้รับ-ส่งสาร จะมีความเชื่อมโยงถึงกันมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ หากต้องการให้งานประสบความสำเร็จ จะต้องมีการสร้างเครือข่ายด้านประชาธิปไตย และต่อยอดเครือข่ายด้านประชาธิปไตยให้มีความต่อเนื่อง โดยมีสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา มาเป็นพลังสนับสนุนในการต่อยอดเครือข่าย อาทิ เครือข่ายชุมชนฯ มาต่อยอดดำเนินงาน สื่อวิทยุ หรือสื่อโทรทัศน์ รวมถึงการที่ทำให้เครือข่ายผู้นำท้องถิ่น หรือเครือข่ายผู้นำพลเมืองที่สามารถเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ไปสู่ชุมชนท้องถิ่น หรือเป็นผู้สื่อข่าว หรือเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลของท้องถิ่นหรือชุมชน หรือรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชน ส่งต่อมายังสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา หรือฝ่ายนิติบัญญัติ ใช้เป็นข้อมูลต่าง ๆ อาทิ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมาย รวมทั้งให้นำผลงานที่ได้รับรางวัล เช่น จากกิจกรรมประกวดรางวัลวรรณกรรมการเมือง หรือโครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตย มาต่อยอดขยายผล เช่น จัดทำเป็นละครสั้น และละครเวที เป็นต้น แล้วนำไปออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา หรือเป็นคลิปวิดีโอในระบบอิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศ จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ สุพัตรา พรหมศร (2553) ที่ได้ศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพการณรงค์ประชาธิปไตยผ่านสื่อวิทยุรัฐสภา ผลการศึกษาพบว่าการผลิตและการดำเนินรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภาถึงแม้ว่าจะมีผู้รับฟังข่าวสารการเมืองเรื่องของประชาธิปไตยในระบบรัฐสภามากก็ตาม ผู้รับฟังก็ยังไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายทุกกลุ่มของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเยาวชนที่สามารถใช้สิทธิเลือกตั้งได้ เนื่องจากกลุ่มนี้ส่วนหนึ่งจะเป็นอนาคตของชาติ ดังนั้นการรณรงค์ส่งเสริมประชาธิปไตยผ่านรายการต่าง ๆ ของสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภาจึงควรที่จะต้องมีรูปแบบวิธีการนำเสนอรายการที่จะต้องปรับปรุงให้มีสีสันและเพิ่มเนื้อหาสาระให้น่าสนใจเพิ่มมากขึ้น

3) สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ด้านกลุ่มเป้าหมายโครงการ/ กิจกรรม

แผนภาพที่ 13 : แสดงสรุปผลการวิเคราะห์ด้านกลุ่มเป้าหมายโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ฯ

ภาพรวม คือ ควรมีการขยายกลุ่มเป้าหมายไปที่กลุ่มเฉพาะเจาะจงมากขึ้น เช่น ครู/อาจารย์ นักวิชาการ ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน และนักเรียนของสถาบันศึกษานานาชาติ เป็นต้น ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะมีความสามารถในการเรียนรู้เนื้อหาในระดับสูงกว่า และมีศักยภาพในการเป็นเครือข่ายที่ดี หรือเป็นกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญของสำนักงานฯ ทั้งนี้ความแตกต่างของกลุ่มเป้าหมาย การกำหนดหลักสูตร การเพิ่มงบประมาณ และความรู้ในการจัดกิจกรรม ก็มีผลสำคัญในการสร้างและยกระดับให้กลุ่มเป้าหมายเป็น “สื่อบุคคล” ที่มีคุณภาพของสำนักงานฯ ต่อไป

➤ แนวทางส่งเสริมการดำเนินงานให้มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็งเกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืน

1) พิจารณาและเข้าใจข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย ก่อนที่จะกำหนดหลักสูตร วัน เวลา และสถานที่ ทั้งนี้หากมีนโยบายที่ทำให้ต้องปรับแผนงานก็ต้องยืดหยุ่นอยู่บนพื้นฐานข้อเท็จจริง และประโยชน์ของกลุ่มเป้าหมายสูงสุด

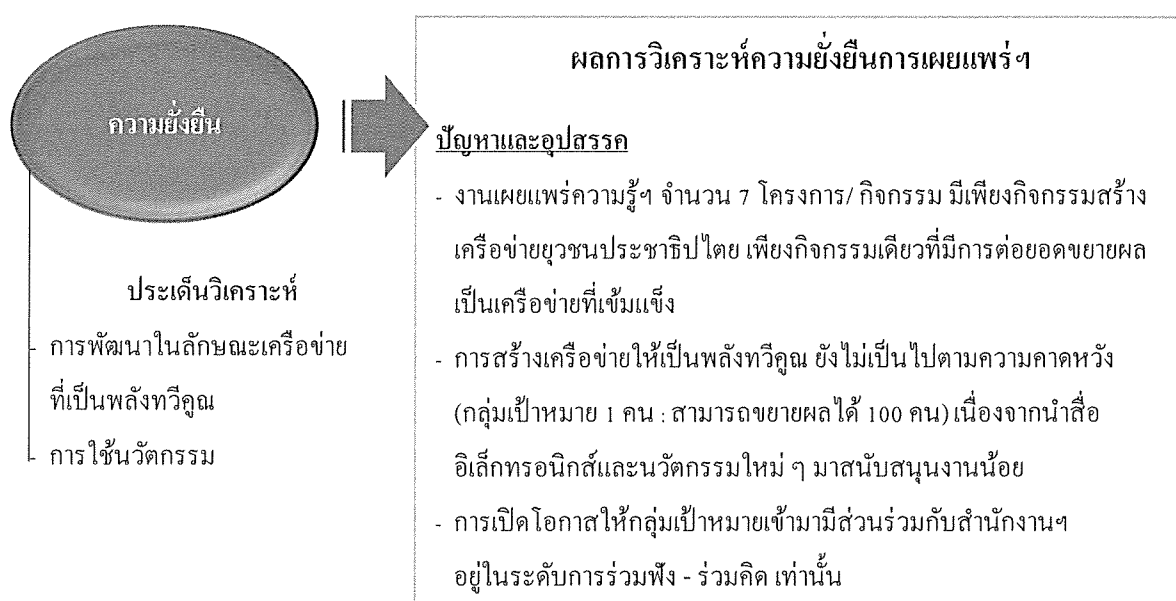
2) หาแนวทางปรับและพัฒนางานเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มเป้าหมายเห็นความสำคัญ และเห็นว่ามาร่วมงานแล้วมีความคุ้มค่าในด้านองค์ความรู้ ความทันสมัย และงบประมาณ

3) เร่งหาแนวทางแก้ไขปัญหา การรักษา และสร้างเครือข่ายด้านประชาธิปไตยในทุกโครงการ/ กิจกรรม โดยการประมวลผลคดีวิเคราะห์ จากผลผลิตและผลลัพธ์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพของการดำเนินงานที่ผ่านมา

4) สร้างแรงจูงใจให้กลุ่มเป้าหมายมีความสนใจที่จะเข้าร่วมโครงการ/ กิจกรรม เช่น สร้างกิจกรรมที่น่าสนใจนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้เพื่อดึงดูดความสนใจ

4) สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ด้านความยั่งยืนโครงการ/ กิจกรรม

แผนภาพที่ 14 : แสดงสรุปผลการวิเคราะห์ด้านความยั่งยืนโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ฯ

➤ แนวทางส่งเสริมการดำเนินงานให้มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืนเป็นพลังทวีคูณ

1) วิเคราะห์เพื่อปรับกลยุทธ์การทำงานระหว่างผู้บริหารสำนักงานฯ บุคลากร และผู้นำเครือข่ายในแต่ละภูมิภาค โดยวิธีการ SWOT สภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยทั้งภายในและภายนอกองค์กร ให้มีลักษณะเป็นการบูรณาการงานร่วมกันแบบวงจร Diming จนสามารถกำหนดเป็นคู่มือมาตรฐานการดำเนินงานเดียวกัน

2) ใช้กระบวนการจัดการความรู้ มากำหนดและจัดทำเป็นมาตรฐานการทำงานร่วมกัน เช่น คู่มือการสร้างความยั่งยืนให้กับเครือข่ายด้านประชาธิปไตยของรัฐบาล เพื่อให้เป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงาน

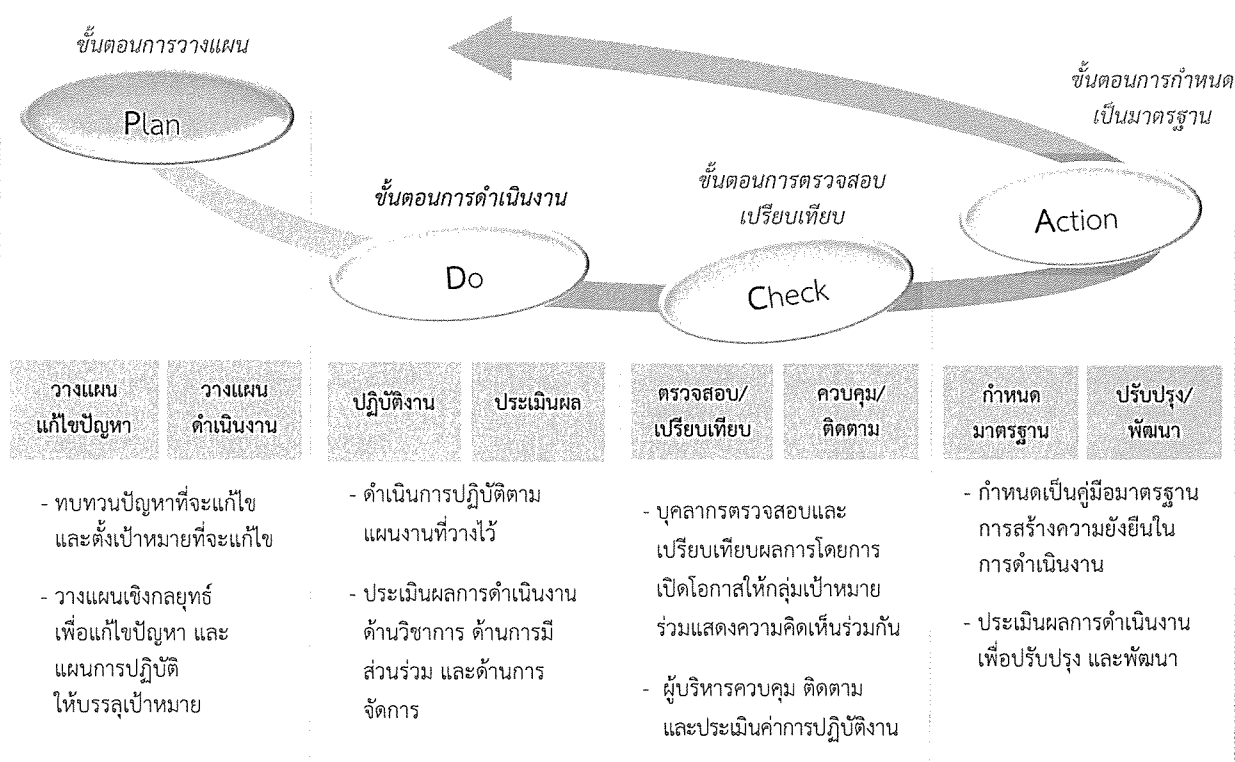
3) จัดกิจกรรมทบทวนและเสริมสร้างความรู้ซ้ำให้กับกลุ่มเครือข่ายที่มีอยู่เดิม เนื่องจากกลุ่มเหล่านี้เป็น “สื่อบุคคล” ที่จะต้องมีความรู้ที่ทันสมัย ถูกต้อง ชัดเจน และน่าเชื่อถือ

4) ควรมีการจัดตั้งศูนย์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยการจัดทำในรูปแบบของดิจิทัล คือ การออกแบบเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยผ่าน Facebook line หรือ Instagram

5) สำนักงานฯ จะต้องเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่ระดับร่วม รับฟัง - ร่วมคิด - ร่วมตัดสินใจ - ร่วมดำเนินการ - ร่วมประโยชน์ - ร่วมตรวจสอบ

วิเคราะห์เพื่อปรับกลยุทธ์การทำงานระหว่างผู้บริหารสำนักงานฯ บุคลากร และผู้นำเครือข่ายในแต่ละภูมิภาค โดยวิธีการ SWOT สภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยทั้งภายในและภายนอกองค์กร ให้มีลักษณะเป็นการบูรณาการงานร่วมกันแบบวงจร Diming คือ ตั้งแต่การทบทวนเพื่อกำหนดแผน กลยุทธ์ การนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ การตรวจสอบ/เปรียบเทียบผล จนกระทั่งการกำหนดเป็นมาตรฐานการทำงานให้มีลักษณะต่อยอดขยายผลเป็นเครือข่ายร่วมกันทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้การพัฒนาประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนมีการตั้งความคาดหวังผลสำเร็จของการดำเนินงานสร้างเครือข่ายด้านประชาธิปไตยของรัฐบาล ให้มีค่าเฉลี่ยการขยายผลเพิ่มขึ้น เช่น กลุ่มเป้าหมาย 1 คน : สามารถขยายผลเผยแพร่ความรู้ฯ ได้ 100 คน ในโรงเรียน/ชุมชน เพื่อสร้างเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ตามแผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ระยะปานกลาง (มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี) คือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 ถึงปี พ.ศ. 2564

แผนภาพที่ 15 : แสดงขั้นตอนการสร้างที่ยั่งยืนให้เครือข่ายด้านประชาธิปไตย

ดังนั้นแนวคิด “การสร้างความยั่งยืนและทั่วถึง” จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการบริหารจัดการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยไม่ได้มุ่งหวังเพียงความสำเร็จตามแผนยุทธศาสตร์เท่านั้น หากยังให้ความสำคัญกับการตั้งเป้าหมายเชิงสังคมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน และมีความทั่วถึง พร้อมด้วยกลวิธีวัดชี้วัดความสำเร็จ เพื่อสะท้อนความยั่งยืนของสำนักงานฯ โดยเฉพาะการรักษาและสร้างความยั่งยืนให้กับเครือข่าย ในฐานะกลุ่มผู้รับบริการและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพราะถึงแม้ความต้องการของแต่ละกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะแตกต่างกัน แต่ก็เป็นที่ยอมรับกันว่า แต่ละกลุ่มต่างมีความต้องการพื้นฐานร่วมกันในแง่ของการได้รับบริการที่มีคุณภาพจากภาครัฐ ซึ่งจะช่วยรักษาและเพิ่มพูนสัมพันธภาพอันดีระหว่างสำนักงานฯ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย และสามารถดำเนินงานให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืนได้

วิธีการที่จะทำให้การดำเนินงานสร้างความยั่งยืนและคงอยู่ในระยะยาวให้กับเครือข่ายด้านประชาธิปไตย ในฐานะกลุ่มผู้รับบริการและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย

- การสร้างการยอมรับนับถือจากกลุ่มเครือข่าย โดยผ่านกระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างผู้บริหารสำนักงานฯ บุคลากร และกลุ่มเป้าหมาย ให้สามารถเข้าใจในเจตนารมณ์ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายร่วมกัน

- การสื่อสารแบบเผชิญหน้า ระหว่างผู้บริหารฯ บุคลากร และกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งทำให้สามารถปรับปรุงเนื้อหา ประเด็น วิธีการให้เหมาะสมและตรงตามความต้องการ แล้วจัดทำเป็นคู่มือมาตรฐานในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

- การสร้างความคุ้นเคย โดยการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นกันเอง มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เพื่อทำให้เกิดการคล้อยตามและง่ายต่อการประสานความร่วมมือ

4.2 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการ/กิจกรรม เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย และผลักดันให้เป็นกลยุทธ์ของสำนักประชาสัมพันธ์ต่อไป

การพัฒนาโครงการ/กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยของสำนักงานฯ ให้ประสบความสำเร็จ คือ ผู้บริหารสำนักงานฯ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาส และการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อยกระดับมาตรฐานการทำงาน และรองรับการพัฒนากระบวนการราชการของสำนักงานฯ ที่เน้น “สื่อบุคคล” เป็นหัวใจสำคัญของงานพัฒนารวมทั้งบุคลากรมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยการศึกษาจุดด้อย ข้อบกพร่อง จุดแข็ง ของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องบุคลิกลักษณะ พฤติกรรม หรือแม้แต่วิธีการทำงาน แล้วนำมาต่อยอดพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ส่วนสิ่งไหนที่เป็นจุดอ่อน จุดบกพร่อง ก็ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และปรับปรุง/พัฒนา ตลอดจนรู้จักวางแผน ทำงานเป็นขั้นตอน รู้จักความเสี่ยง และหามาตรการมาป้องกัน เรียกว่ามีหัวใจเป็นนักพัฒนาอยู่เสมอ

ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางส่งเสริมการดำเนินงานให้มี
กลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็งเกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืนเป็นพลังทวีคูณ คณะผู้ศึกษาวิจัยจึง
ได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการ/กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย
และผลักดันให้เป็นกลยุทธ์ของสำนักประชาสัมพันธ์อย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม จำนวน 3 กลยุทธ์ พร้อม
ตัวอย่างโครงการที่จะพัฒนางานด้านการเผยแพร่ประชาธิปไตยในอนาคต จำนวน 3 โครงการ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างและพัฒนางานโครงการ/ กิจกรรมตามภารกิจ

การสร้างและพัฒนางานโครงการ/ กิจกรรมตามภารกิจ หมายถึง การสร้างงานใหม่และ
พัฒนางานเดิมของแต่ละโครงการ/ กิจกรรมตามภารกิจ ทั้งในด้าน 1) รูปแบบ 2) กลุ่มเป้าหมาย
และ 3) กระบวนการดำเนินงาน

เป้าหมายกลยุทธ์

- ด้านรูปแบบโครงการ/กิจกรรม
 - สามารถปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบที่มีอยู่เดิม ในเรื่องของวิธีการนำเสนอเนื้อหา
สาระ (Content) ของแต่ละช่วงกิจกรรมให้มีความน่าสนใจ และทันสมัยมากขึ้น
 - สามารถสร้างรูปแบบโครงการ/กิจกรรมโดยการประยุกต์เทคโนโลยีและนวัตกรรม
ใหม่ ๆ มาเป็นแนวทางพัฒนางานปีละ 1 – 2 โครงการ/ กิจกรรม
- ด้านกลุ่มเป้าหมายโครงการ/กิจกรรม
 - สามารถขยายกลุ่มเป้าหมายไปที่กลุ่มเฉพาะเจาะจงมากขึ้น 1 – 2 กลุ่ม
 - สามารถวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายในแต่ละโครงการ/กิจกรรม และกำหนดเป็นมาตรฐาน
ในการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายให้มีความเหมาะสม และคุ้มค่าในด้านงบประมาณ
- ด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม
 - ผู้บริหารสำนักงานฯ มุ่งเน้นการสื่อสารองค์กรทั้งแบบเป็นทางการ และไม่เป็น
ทางการ เข้าใจจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และช่วยแก้ไขปรับปรุง
 - บุคลากรสามารถเสริมสร้างทักษะและสมรรถนะ เพื่อบริการการทำงานตามภารกิจ
ทั้งในด้านวิชาการ การจัดการความรู้ การบริหารจัดการ งบประมาณ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่
 - สามารถพัฒนางานประชาสัมพันธ์ ให้มีลักษณะเป็นการประชาสัมพันธ์เชิงรุก
โดยการทำงานแบบ Working group เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งด้านบุคลากร และการใช้สื่อต่าง ๆ
ของสำนักงานฯ มาสนับสนุนงานประชาสัมพันธ์ให้แข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น

แผนงานหลัก

- แผนงานสร้างและพัฒนา รูปแบบโครงการ/ กิจกรรม
- แผนงานขยายและวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายโครงการ/ กิจกรรม
- แผนงานพัฒนาบุคลากร และงานประชาสัมพันธ์โครงการ/ กิจกรรม

ตัวชี้วัดการพัฒนาเชิงกลยุทธ์

- ร้อยละความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย ต่อการสร้างและพัฒนางานโครงการ/ กิจกรรมตามภารกิจในแต่ละด้าน
- ร้อยละความพึงพอใจของบุคลากร ต่อการสร้างและพัฒนางานโครงการ/ กิจกรรมตามภารกิจในแต่ละด้าน

กลยุทธ์ที่ 2 การรักษา การสร้าง และพัฒนาความยั่งยืนให้กับเครือข่ายประชาธิปไตยทั่วทุกภูมิภาคของประเทศให้มีลักษณะเป็นพลังทวีคูณ

การสร้างและพัฒนาความยั่งยืนให้กับเครือข่ายด้านประชาธิปไตย หมายถึง 1) การรักษาและพัฒนาเครือข่ายที่มีอยู่เดิม และ 2) การสร้างและพัฒนาเครือข่ายใหม่ ให้เป็นเครือข่ายด้านประชาธิปไตยของรัฐสภาให้มีความเข้มแข็ง ยั่งยืน และเป็นพลังทวีคูณทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ

เป้าหมายกลยุทธ์

- สามารถรักษา สร้าง และพัฒนาเครือข่ายประชาธิปไตยของรัฐสภาในทุกโครงการ/ กิจกรรม โดยการจัดตั้งศูนย์เผยแพร่ประชาธิปไตยในรูปแบบดิจิทัล คือ การออกแบบเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยผ่าน Facebook line หรือ Instagram
- สำนักงานฯ มีคู่มือมาตรฐาน เพื่อเป็นแนวทางการรักษา การสร้าง และพัฒนาเครือข่ายด้านประชาธิปไตยอย่างชัดเจน

แผนงานหลัก

- แผนงานรักษา สร้าง และพัฒนาเครือข่ายประชาธิปไตยของรัฐสภาให้มีความเข้มแข็ง ยั่งยืน และเป็นพลังทวีคูณทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ

ตัวชี้วัดการพัฒนาเชิงกลยุทธ์

- ร้อยละความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อสำนักงานฯ ในการรักษา สร้าง และพัฒนาความยั่งยืนให้กับเครือข่ายประชาธิปไตยทั่วทุกภูมิภาคของประเทศให้มีลักษณะเป็นพลังทวีคูณ
- สำนักงานฯ มีคู่มือมาตรฐาน เพื่อเป็นแนวทางการรักษา การสร้าง และพัฒนาเครือข่ายด้านประชาธิปไตย

กลยุทธ์ที่ 3 การนำระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศ และนวัตกรรม มาสนับสนุนงานโครงการ/ กิจกรรม

การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศ และนวัตกรรมมาสนับสนุนงาน หมายถึง บุคลากรจะต้องนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในปัจจุบันมาประยุกต์ใช้กับงานโครงการ/ กิจกรรม เพื่อให้เกิดการสร้างและพัฒนารูปแบบ ขยายกลุ่มเป้าหมาย ส่งเสริมกระบวนการทำงาน และสนับสนุนงานพัฒนาเครือข่ายให้เกิดความยั่งยืนในลักษณะพลังทวีคูณ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

เป้าหมายของกลยุทธ์

- บุคลากรสามารถนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศ และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาสนับสนุนงานแต่ละโครงการ/ กิจกรรม ปีละ 1 – 2 วิธีการ
- บุคลากรเข้าใจและสามารถใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศและนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ

แผนงาน เพิ่มประสิทธิภาพงานโครงการ/ กิจกรรม โดยประยุกต์ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และนวัตกรรมใหม่ ๆ

ตัวชี้วัดการพัฒนาเชิงกลยุทธ์

- บุคลากรสามารถนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาสนับสนุนงานแต่ละโครงการ/ กิจกรรม ปีละ 1 – 2 วิธีการ
- ร้อยละของบุคลากรมีความเข้าใจ และสามารถใช้อิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศและนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
- ร้อยละความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อสำนักงานฯ ในการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้สนับสนุนงานโครงการ/ กิจกรรม

โครงการที่ 1 โครงการแหล่งเรียนรู้ทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ร่วมกับ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

1. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ของรัฐบาลได้พยายามผลักดันให้ประเทศไทย เข้าสู่สังคมแห่งการสร้างภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (Knowledge Base Society) ในขณะที่สังคมโลกได้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างแพร่หลาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภา พร้อมทั้งการเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ภารกิจ กิจกรรมและความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบอบรัฐสภา จึงเห็นควรที่จะยกระดับให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ตลอดจนเป็นศูนย์รวมสื่อและข้อมูลทางด้านประชาธิปไตยของประเทศไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยการเปิดโอกาสให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชนทั่วไปที่สนใจเข้ามาศึกษา ค้นคว้า แสวงหาความรู้ได้โดยตรง และเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในระบอบรัฐสภา อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พร้อมทั้งการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านการเมืองอย่างสร้างสรรค์ร่วมกัน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้าเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นการปลูกฝังและส่งเสริมการแสวงหาความรู้ ด้วยทักษะที่หลากหลาย สร้างสรรค์และทันสมัย
2. เพื่อส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการแสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไปได้แลกเปลี่ยนและแสดงออกความคิดทางการเมือง ตลอดจนเกิดความคิดสร้างสรรค์สร้างนวัตกรรมทางด้านปัญญาในรูปแบบที่หลากหลายและขยายไปยังกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น

3. ระยะเวลา

ตุลาคม 2561 – กันยายน 2564

4. เป้าหมายโครงการ

นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

5. งบประมาณโครงการ จำนวน 40,000,000.- บาท

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. กลุ่มเป้าหมายมีแหล่งศึกษา ค้นคว้าเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นการปลูกฝังและส่งเสริมการแสวงหาความรู้ด้วยทักษะที่หลากหลาย สร้างสรรค์และทันสมัย
2. กลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการแสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. กลุ่มเป้าหมายที่เข้ามาศึกษา ค้นคว้าได้แลกเปลี่ยนและแสดงออกความคิดทางการเมือง ตลอดจนเกิดความคิดสร้างสรรค์สร้างนวัตกรรมทางด้านปัญญาในรูปแบบที่หลากหลายและขยายไปยังกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น

ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. ห้องประชุมรัฐสภาจำลอง
2. ลานเสวนาประชาธิปไตย (Democracy Activities Zone) เป็นมุมสำหรับจัดกิจกรรมเสวนาความรู้ทางการเมือง

3. มุมแหล่งเรียนรู้ประชาธิปไตย (Multimedia Democracy Zone) โดยใช้เทคโนโลยีมาผสมผสาน เช่น คอมพิวเตอร์ เพลง ดนตรี ภาพยนตร์
4. นิทรรศการความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทย ทั้งอดีตและปัจจุบัน
5. ห้องสมุดหนังสือ สื่อการเรียนรู้ทุกรูปแบบ
6. จัดทำเว็บไซต์แหล่งการเรียนรู้ทางการเมืองเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์ทางการเมือง

โครงการที่ 2 โครงการเยาวชนประชาธิปไตย อาสาเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ร่วมกับ คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)

1. หลักการและเหตุผล

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมเยาวชนประชาธิปไตย มาตั้งแต่ปี 2545 จนถึงปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้รับความรู้ความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเป็นสื่อบุคคลนำองค์ความรู้ไปเผยแพร่ต่อในโรงเรียนและชุมชน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ตลอดจนการสร้างเครือข่ายเยาวชนของรัฐสภาให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15 – 20 ปี และกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ สายอาชีพ หรือระดับอุดมศึกษา จากทุกภูมิภาคทั่วประเทศ จำนวน 320 คน/ปี (เฉลี่ยจังหวัดละ 4 คน) ซึ่งปัจจุบันมีเยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมจำนวนกว่า 4,000 คน

ทั้งนี้ เยาวชนประชาธิปไตยที่ผ่านการอบรมจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแล้วนั้น จะไปดำเนินการจัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตย เพื่อนำองค์ความรู้ด้านประชาธิปไตยไปเผยแพร่ต่อเยาวชนอื่นในโรงเรียนหรือชุมชนอย่างต่อเนื่องและกระจายทุกภูมิภาค ดังนั้นด้วยศักยภาพของเยาวชนประชาธิปไตย และมีภูมิลำเนาอยู่ทั่วทุกภูมิภาค สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจึงได้ร่วมมือกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง จัดฝึกอบรมให้แก่เยาวชนประชาธิปไตย ให้เป็นเครือข่ายในการสนับสนุน ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการจัดการเลือกตั้ง ภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2560 เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยอย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการปลูกจิตสำนึกถึงความสำคัญของการเลือกคนดีให้เข้ามาปกครองบ้านเมือง และเกิดการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม
2. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมการรณรงค์ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเลือกคนดีให้มาปกครองบ้านเมือง ผ่านการเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรม
3. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายด้านประชาธิปไตย และเกิดพลังทวีคูณในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3. ระยะเวลา

1 ตุลาคม 2561 – 30 กันยายน 2562

ไตรมาส 1 ดำเนินกิจกรรม ณ ภาคเหนือ

ไตรมาส 2 ดำเนินกิจกรรม ณ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ไตรมาส 3 ดำเนินกิจกรรม ณ ภาคกลาง

ไตรมาส 4 ดำเนินกิจกรรม ณ ภาคใต้

4. เป้าหมายโครงการ

การสร้างเยาวชนประชาธิปไตยจิตอาสาเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเป็นเครือข่ายในการสนับสนุน ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการจัดการเลือกตั้ง ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2560

5. งบประมาณโครงการ 8,000,000.- บาท

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีจิตสำนึกถึงความสำคัญของการเลือกคนดีให้เข้ามาปกครองบ้านเมือง และเกิดการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม
2. กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมการรณรงค์ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเลือกคนดีให้มาปกครองบ้านเมือง ผ่านการเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรม
3. กลุ่มเป้าหมายเกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายด้านประชาธิปไตย และเกิดพลังทวีคูณในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. จัดฝึกอบรมในแต่ละภูมิภาค โดยมุ่งเน้นการเข้ามามีส่วนร่วมช่วยสนับสนุนงานด้านการเลือกตั้งในแต่ละหน่วยเลือกตั้งให้ครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ร่วมกับและคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)
2. จัดกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ความรู้ด้านการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในแต่ละภูมิภาค
3. จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยจิตอาสาเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในแต่ละภูมิภาค เพื่อประสานงานกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ในการเลือกตั้งทั่วประเทศ ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2560

โครงการที่ 3 ผลิตสื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

1. หลักการและเหตุผล

สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจหน้าที่เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ตลอดจนความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และบทบาท อำนาจหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งมีกรอบการดำเนินงาน คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีความปรองดองสมานฉันท์ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการปฏิรูปประเทศไทยและพัฒนาประชาธิปไตยให้เข้มแข็ง โดยหนึ่งในภารกิจสำคัญของสำนักประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การรับรองคณะบุคคลต่างๆ ที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน รัฐสภา เช่น นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้น เพื่อให้ภารกิจดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จ การจัดทำสื่อเผยแพร่ที่สอดคล้องกับลักษณะของคณะเยี่ยมชม จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งภาพถ่ายเสมือนจริง (Augmented Reality) ซึ่งเป็นเทคนิครูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการประชาสัมพันธ์องค์กร โดยหลักการของเทคนิคความจริงเสมือนนั้นคือ การพัฒนาเทคโนโลยีที่ผสานเอาโลกแห่งความเป็นจริง และความเสมือนจริงเข้าด้วยกัน ผ่านซอฟต์แวร์และอุปกรณ์เชื่อมต่อต่างๆ เช่น กล้องวิดีโอ หรืออุปกรณ์อื่นที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในด้านประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อราชการสูงสุด และสามารถนำมาใช้ร่วมกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ จึงเห็นสมควรจัดทำภาพถ่ายเสมือนจริง ในการประชาสัมพันธ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา และคณะบุคคลต่างๆ ที่เข้ามาเยี่ยมชมรัฐสภา เกิดความประทับใจ และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสถาบันนิติบัญญัติและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการนำชมรัฐสภา และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย สำหรับคณะบุคคลที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาดูงานรัฐสภา
2. เพื่อนำเทคโนโลยีเสมือนจริงผ่านภาพถ่าย มาใช้ในการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทำให้คณะบุคคลที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาดูงานรัฐสภา เกิดความสนใจต่อสื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา
3. เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านประชาธิปไตยให้แก่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

3. ระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี เริ่มต้นปี 2561 สิ้นสุดปี 2562

4. เป้าหมายโครงการ

ดำเนินการจัดทำภาพถ่ายเสมือนจริง เพื่อการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 5,000 แผ่น

5. งบประมาณโครงการ 50,000.- บาท

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักประชาสัมพันธ์มีสื่อประกอบการนำชมรัฐสภา และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย สำหรับคณะบุคคลที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาดูงานรัฐสภา
2. สำนักประชาสัมพันธ์นำเทคโนโลยีเสมือนจริงผ่านภาพถ่าย มาใช้ในการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทำให้คณะบุคคลที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาดูงานรัฐสภา เกิดความสนใจต่อสื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา
3. สำนักประชาสัมพันธ์สามารถเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านประชาธิปไตยให้แก่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บรรณานุกรม

- กัลยพัชร ชากร. (2557). การเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารภายในองค์กรของสำนักข่าวเลขาธิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: สถาบันการต่างประเทศ เทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
- คัมภีร์ ดิษฐากรณ์. (2549). การพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารของโทรทัศน์รัฐสภา เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : หลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูงรัฐสภา ระดับ 9 ขึ้นไป. งานส่งเสริมเครือข่าย. (2550). องค์ประกอบของเครือข่าย การพัฒนาเครือข่ายสู่ความยั่งยืน. กองส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย. สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- วิพุธ อ่องสกุล. (2551). การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย. สำนักบริการการเปลี่ยนแปลง และนวัตกรรม. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัทวิชั่น พริน แอนด์ มีเดีย จำกัด.
- วิรัช สงวนวงษ์วาน. (2531). การบริหารครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ดวงกมลสมัย. ในเขตพื้นที่ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี. ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิโรจน์ ก่อสกุล. (2559). การบริหารเชิงกลยุทธ์. โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รามคำแหง.
- อุทัย หิรัญโต (2525). เทคนิคการบริหาร. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษรการพิมพ์สีลา สีนานุเคราะห์. องค์การการจัดการ. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ.

ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศ

การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2560,

จาก <http://drwarat.blogspot.com/2010/11/04-advertisng-campaign.html>

นวัตกรรม. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2560,

จาก <https://kminbusiness.wordpress.com/2010/05/29/-innovation>

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์เพื่อทำการวิจัย

เรื่อง : แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย

หลักสูตร : การพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 9 สถาบันพระปกเกล้า

นักศึกษา : กลุ่มที่ 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย :

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน โครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย
2. เพื่อหาแนวทางส่งเสริมให้การดำเนินงาน โครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีกลไกการดำเนินงานที่เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่า และมีความยั่งยืน
3. เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการ/ กิจกรรม เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย และผลักดันให้เป็นกลยุทธ์ของสำนักประชาสัมพันธ์

กลุ่มตัวอย่าง : เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เลือกตัวอย่างโดยการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ดังนี้

1. ผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่รับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์ และการใช้สื่อ
2. ผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่รับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์ และการใช้สื่อ
3. บุคคล หรือหน่วยงานด้านสื่อและการประชาสัมพันธ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ (ชื่อ – นามสกุล)

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ (วันเดือนปีที่สัมภาษณ์)

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย

1. ท่านคิดว่าปัจจุบัน รูปแบบการดำเนินงาน กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานฯ มีความเหมาะสม หรือไม่ อย่างไร (เช่น การฝึกอบรม การประกวดแข่งขัน และการเสวนา เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าปัจจุบัน กระบวนการดำเนินงาน กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย
ของสำนักงานฯ มีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร (เช่น การประสานงาน ความรวดเร็วในการ
ดำเนินงาน และความถูกต้องของข้อมูล เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าปัจจุบัน กลุ่มเป้าหมาย กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานฯ
ครอบคลุม และเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร (เช่น ประชาชนทั่วไป เยาวชน และผู้นำชุมชน เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าปัจจุบัน การประชาสัมพันธ์ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานฯ มีประสิทธิภาพหรือไม่ (เช่น เป็นที่รู้จัก ทนต่อเหตุการณ์ มีเนื้อหาสาระครบถ้วน เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านเห็นว่าควรปรับปรุง/พัฒนา 1) รูปแบบการดำเนินงาน 2) กระบวนการดำเนินงาน 3) กลุ่มเป้าหมาย และ 4) การประชาสัมพันธ์ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานฯ อย่างไร

1) รูปแบบการดำเนินงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2) กระบวนการดำเนินงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3) กลุ่มเป้าหมาย

4) การประชาสัมพันธ์

5. ท่านมีข้อเสนอแนะการพัฒนางานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ผ่านสื่อต่างๆ ของสำนักงานฯ อย่างไร

.....ขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม.....

สรุปข้อมูลการสัมภาษณ์บุคคลภายในและภายนอกสำนักงานฯ

บุคคลภายในสำนักงานฯ คือ ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรม เผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

ผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

- 1) นายประวิช ตั้งใจมั่น ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ
- 2) นางพรพรรณ ไทยวัฒนากุล ผู้อำนวยการสำนักสารสนเทศ
- 3) นางสาวโสมอุษา บุรณะเหตุ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
- 4) นางสาวขวัญเรือน สังข์ประไพ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตย และกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์
- 5) นายไชยศ สันต์สังวร ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานวิทยาการคอมพิวเตอร์ สำนักสารสนเทศ

ผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- 6) นายวิเชียร บัวบาน ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตย และกิจกรรมวุฒิสภาภูมิภาค สำนักประชาสัมพันธ์

1. รูปแบบกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานฯ

จากการศึกษาพบว่ารูปแบบกิจกรรมที่ใช้เป็นช่องทางในการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของทั้งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จะเป็นรูปแบบกิจกรรมการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ โดยจะกำหนดรูปแบบกิจกรรมให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ตั้งแต่ระดับนักเรียน เยาวชน นักศึกษา และระดับผู้ใหญ่ ทั้งผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป แต่จะมีความแตกต่างทางด้านเนื้อหา (Content) ซึ่งหากเป็นสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะเน้นทางด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจบทบาทภารกิจของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ การรับฟังปัญหาการร้องเรียนร้องทุกข์ของประชาชน (หากเป็นช่วงปกติ จะสนับสนุนภารกิจของวุฒิสภา) ส่วนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจบทบาทภารกิจของสภาปฏิรูปแห่งชาติ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ กระบวนการร่างรัฐธรรมนูญ และเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญ (ในสภาวะปกติ จะสนับสนุนภารกิจของสภาผู้แทนราษฎร) และจะมีความคล้ายคลึงกันทางด้านเนื้อหา อาทิ ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งจะเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก

นอกจากนี้ รูปแบบกิจกรรมที่ใช้เป็นช่องทางในการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ที่ทั้งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และเลขาธิการวุฒิสภา พยายามนำมาใช้คือ การสร้างเครือข่ายในการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย โดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะสร้างเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตย และเครือข่ายผู้นำพลเมือง รวมถึงการสร้างชุมชนออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็น Facebook Line ซึ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา หลังจากจัดโครงการต่างๆ แล้ว จะมีการสร้าง Facebook และ Line กรู๊ป (กลุ่มงานเผยแพร่ฯ สนง. วุฒิสภา มีประมาณ 15 Line กรู๊ป) ส่วนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีการสร้าง Facebook เยาวชนประชาธิปไตย Facebook เครือข่ายพลเมือง Facebook รางวัลพานแว่นฟ้า Facebook นวัตกรรมประชาธิปไตย

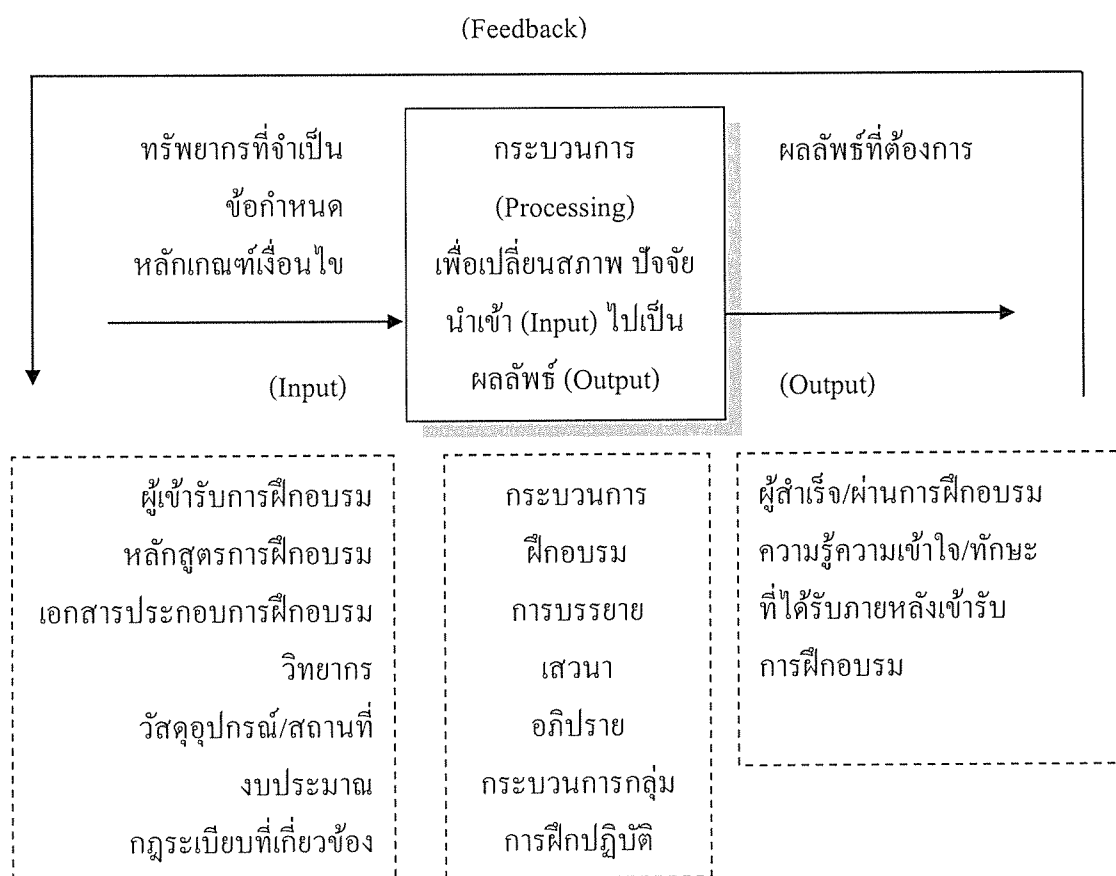
จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร บุคคล ที่รับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์ ทั้งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80) เห็นว่ารูปแบบกิจกรรมที่ใช้เป็นช่องทางในการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย มีความเหมาะสมแล้ว เพราะมีความหลากหลายสำหรับกลุ่มเป้าหมายแต่ละระดับ ทั้งกลุ่มเยาวชน ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป มีการเปิดโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองและการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง แต่รูปแบบกิจกรรมยังคงใช้รูปแบบเดิมๆ แต่ว่าตัวกิจกรรมยังคงต้องจัดกิจกรรมเหล่านี้ต่อไป ซึ่งจำเป็นต้องมี และอย่างไรต้องทำต่อไป แต่วิธีการในการจัดทำหรือวิธีการนำเสนอควรจะมีการปรับปรุง เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของประชาชน และเทคโนโลยี ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงต้องหาวิธีการที่จะนำเสนอ (Content) แต่ละกิจกรรมไปสู่ประชาชนให้รวดเร็ว ถูกต้อง น่าสนใจ และเข้าถึงง่าย

นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยต้องมีการปรึกษาหารือพูดคุยกันเกี่ยวกับการดำเนินโครงการกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย อาทิ

- ต้องมีการใช้สื่อให้มากขึ้นตามสื่อที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็น การอบรมเฟสบุฟเฟส แบบที่มานั่งคุยกัน การใช้สื่อออนไลน์
- การอบรมแบบ Training โดยการอบรมวิทยากรในส่วนภูมิภาค เป็นการสร้างเครือข่ายในท้องถิ่น ใช้เป็นช่องทางในการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย
- การใช้บุคคลระดับ VIP อาทิ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสมาชิก ที่มีชื่อเสียงมาจัดกิจกรรม เพื่อดึงดูดผู้เข้าร่วมกิจกรรม พร้อมทั้งจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ควบคู่กันไปในงาน

2. กระบวนการดำเนินงาน กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานฯ

จากการสัมภาษณ์ มีความคิดเห็นว่ากระบวนการดำเนินงานจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามกระบวนการฝึกอบรม (Input Process Output Feedback) เพราะบุคลากรมีความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ ในการดำเนินการให้กระบวนการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอน มีการติดตามอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ รวมถึงการมีแหล่งข้อมูลด้านประชาธิปไตยของหน่วยงานเองที่ใช้ในการทำหลักสูตร ทั้งนี้ กิจกรรมกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานมีความชำนาญ แต่จะเกิดปัญหาขึ้นเมื่อมีการปรับเปลี่ยนบุคลากรในการดำเนินงาน การย้ายเข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่ ยังไม่เรียนรู้ในกระบวนการดำเนินงาน จะเกิดปัญหาความเชื่อมโยงในการประสานงาน

นอกจากนี้ ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า จุดอ่อนของกระบวนการดำเนินงานจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย คือ กระบวนการ Feedback คือผลที่ได้จากการประเมินผลการจัดโครงการ/กิจกรรม ซึ่งยังไม่ได้นำกลับมาเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนางานในครั้งต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ บางครั้งเป็นเพียงข้อมูลในเอกสารเพื่อรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ

ทั้งนี้ เพื่อให้กระบวนการดำเนินงานจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการสร้างเครือข่ายมาต่อยอดการจัดกิจกรรม โดยสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา มีความสนใจที่จะต่อยอดเครือข่าย อาทิ เครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตย มาต่อยอดด้านงานสื่อวิทยุ หรือสื่อโทรทัศน์ หรือผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้ข้อเสนอแนะในการที่ทำให้เครือข่ายผู้นำท้องถิ่น หรือเครือข่ายผู้นำพลเมือง ที่สามารถเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ไปสู่ชุมชนท้องถิ่น หรือเป็นผู้สื่อข่าว หรือเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลของท้องถิ่นหรือชุมชน หรือรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชน ส่งต่อมายังสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา หรือฝ่ายนิติบัญญัติ ใช้เป็นข้อมูลต่างๆ อาทิ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมาย

3. กลุ่มเป้าหมาย กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานฯ

จากการสัมภาษณ์ มีความคิดเห็นว่า กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานมีความเหมาะสมเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับในแต่ละกิจกรรม ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ตั้งแต่ระดับนักเรียน เยาวชน นักศึกษา และระดับผู้ใหญ่ ทั้งผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป แต่เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับมีจำกัด การขยายจะขยายกลุ่มเป้าหมายในแต่ละกิจกรรม เช่น จาก 150 เป็น 200 หรือ จาก 200 เป็น 250 เป็นไปได้ยาก เนื่องจากกิจกรรมที่ดำเนินการเป็นรูปแบบฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ทั้งนี้ หากได้ปริมาณกลุ่มเป้าหมายที่มากขึ้นจะเกิดความคุ้มค่าในเชิงงบประมาณเพื่อลงพื้นที่ปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรม

นอกจากนี้ ยังมีความเห็นว่า หากมีการจัดตั้งศูนย์เผยแพร่ประชาธิปไตยของสำนักงานฯ หรือของรัฐสภา จะเกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายของหน่วยงานราชการอื่นๆ ในการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย เช่น กลุ่มเป้าหมายที่เป็นเครือข่ายผู้นำชุมชนของกระทรวงมหาดไทย หรือกรมการพัฒนาชุมชน เครือข่ายสถานักเรียนของการทรวงศึกษาธิการ สภาเด็กและเยาวชนของกรมกิจการเด็กและเยาวชน ซึ่งจะทำให้การเผยแพร่ข้อมูลด้านประชาธิปไตยครอบคลุมและลงลึกไปถึงระดับชุมชน หมู่บ้าน สถานศึกษา และทุกพื้นที่ของประเทศ โดยการเชื่อมโยงเครือข่ายให้เกิดการบูรณาการร่วมกัน

4. การประชาสัมพันธ์ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานฯ

การประชาสัมพันธ์ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย มีปัญหาโดยตลอด การประชาสัมพันธ์ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ไปสู่บุคคลภายนอก ในขณะที่สื่อต่าง ๆ พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว มีสื่อใหม่เกิดขึ้นอยู่เสมอ อาทิ เทคโนโลยี AR (ความเป็นจริงเสริมหรือความเป็นจริงแต่งเติม (AR : Augmented Reality Technology) หรือสื่อออนไลน์ใหม่ ๆ

จากการสัมภาษณ์ การประชาสัมพันธ์ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ควรจะมีสื่ออื่น ๆ มาช่วยในการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น รวมถึงต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้หลากหลายช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นสื่อรูปแบบเก่า เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ รวมถึงต้องใช้ New Media อาทิ Facebook Line ทั้งนี้ หากจะเพิ่มประสิทธิภาพด้านการประชาสัมพันธ์ มีข้อเสนอแนะให้มีการสร้างจุดขายในแต่ละกิจกรรม มีการสร้าง Content หรือสร้างทีม ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนหรือสื่อมวลชนสนใจที่จะนำกิจกรรมต่างๆ ไปประชาสัมพันธ์ รวมถึงต้องทำการประชาสัมพันธ์ไปพร้อมๆ กัน เพื่อให้เกิดเป็น Impact และสามารถเข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น

นอกจากนี้ จากข้อมูลด้านสารสนเทศ พบว่า จากเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีผู้เข้าชมเว็บไซต์ของสำนักประชาสัมพันธ์ ประมาณร้อยละ 0.2 เมื่อเปรียบเทียบกับยอดวิวเว็บไซต์ทั้งหมดประมาณ 12 ล้านวิว (เว็บไซต์หลัก ได้แก่ เว็บไซต์สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เว็บไซต์คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เว็บไซต์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เว็บไซต์เพื่อประชาชน) ดังนั้น ในด้านการประชาสัมพันธ์ควรที่จะต้องมีการปรับปรุงเว็บไซต์ของสำนักประชาสัมพันธ์ให้มีการนำเสนอในรูปแบบใหม่ๆ และมีข้อเสนอแนะว่าควรที่จะรวมเว็บไซต์ของสำนักงานฯ มารวมเป็นจุดเดียวกัน โดยจัดทำเป็นศูนย์เผยแพร่ประชาธิปไตย โดยเสนอแนวทางการทำเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ซึ่งส่งผลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ทุกเพศ ทุกวัย และทุกเวลา รวมถึงการนำข้อมูลความรู้ด้านประชาธิปไตยมาจัดทำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ง่ายต่อการสืบค้น และครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้เร็วและกว้างมากขึ้น

5. ปรับปรุง/พัฒนา 1) รูปแบบการดำเนินงาน 2) กระบวนการดำเนินงาน 3) กลุ่มเป้าหมาย และ 4) การประชาสัมพันธ์ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ของสำนักงานฯ

1) รูปแบบการดำเนินงาน

- ควรมีการปรับปรุงหรือจัดทำรูปแบบกิจกรรมใหม่ ๆ ให้ตอบสนองต่อพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย และประชาชน และให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี อาทิ เพิ่มรูปแบบการประกวดสื่อออนไลน์ ด้านการส่งเสริมและเผยแพร่ด้านประชาธิปไตย
- จัดทำเอกสารเผยแพร่รูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือจัดทำชุดนิทรรศการแบบเสมือนจริง โดยการจัดทำเป็นชุดนิทรรศการที่ดึงดูดความสนใจ จัดแสดงในที่สาธารณะให้ประชาชนส่วนใหญ่ได้ศึกษาเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- รูปแบบกิจกรรมควรมีการปรับปรุง โดยต้องไม่จัดอบรมเชิงวิชาการ 100% ต้องจัดอบรมเชิงวิชาการในลักษณะการให้ความรู้ส่วนหนึ่ง การให้เข้ามามีส่วนร่วมส่วนหนึ่ง การฝึกปฏิบัติ หรือการลงพื้นที่ เช่น การไปรับฟังปัญหาของประชาชนในพื้นที่ การระดมสมองหาแนวทางแก้ไข หรือสรุปประเด็นส่งมายังหน่วยงานด้านนิติบัญญัติ

- การเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยในรูปแบบของดิจิทัล เช่น Facebook หรือ Instagram ซึ่งเป็นสื่อที่ใช้ในปัจจุบัน การจัดทำคลิป หรือ Info graphic เพื่อให้การสื่อสารด้านประชาธิปไตยเข้าใจได้ง่ายขึ้น

- ควรมีการจัดกิจกรรมรูปแบบใหม่ ที่น่าสนใจ ดึงดูดความสนใจ เช่น นำองค์ความรู้ด้านประชาธิปไตยมาจัดทำเป็นละครวิทยุ หรือละครโทรทัศน์ ที่เน้นในเรื่องการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย

2) กระบวนการดำเนินงาน

- ควรมีการจัดทำคู่มือองค์ความรู้ด้านประชาธิปไตยที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น เอกสารบรรยายสำหรับเยาวชนประชาธิปไตย ที่ทำได้ดีมีประสิทธิภาพ

- ควรมีการจัดทำคู่มือองค์ความรู้ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เพราะแต่ละกลุ่มมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน ประสบการณ์ต่างกัน

3) กลุ่มเป้าหมาย

- ควรจะมุ่งเน้นในการขยายเครือข่าย หรือมุ่งเน้นความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายให้มากขึ้น

4) การประชาสัมพันธ์

- ควรมีทำการประชาสัมพันธ์ทาง Social Media เพิ่มมากขึ้น เช่น e-Book, Line official, Info graphic,

- ทำ Spot โฆษณาใน Free TV นอกเหนือจากประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์รัฐสภา ช่อง 10 (TV 10 Digital)

- ใช้นักการเมืองที่มีชื่อเสียงเป็นที่นิยมหรือเป็นที่รู้จัก ดารา นักแสดง นักร้อง Net Idol มาช่วยในงานด้านการประชาสัมพันธ์

- การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ ควรจะมีการจัดส่งให้กับกลุ่มเป้าหมายเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง และสร้างความร่วมมือที่ยั่งยืนได้

6. ข้อเสนอแนะการพัฒนางานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ผ่านสื่อต่าง ๆ ของสำนักงานฯ

- ทั้งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะต้องใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาให้เป็นประโยชน์ โดยการบูรณาการงานร่วมกันทั้งในด้านการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านประชาธิปไตย และการประชาสัมพันธ์กิจกรรม อาทิ การทำงานร่วมกันเป็นทีม (Team Work)

- เห็นว่าการตั้งคณะกรรมการ (Working Group) เพื่อทำงานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยร่วมกันของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีความจำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานมีความเข้มแข็ง และครอบคลุมทั้งด้านเนื้อหา และกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น รวมถึงลดการซ้ำซ้อนด้านต่าง ๆ
- เห็นว่าหากมีการนำผลงานที่ได้รับรางวัล เช่น รางวัลพานแว่นฟ้า รางวัลนวัตกรรมประชาธิปไตยมาต่อยอดขยายผล จะเป็นการเปิดช่องทางการรู้ด้านประชาธิปไตยที่คุ้มค่ามากขึ้น เช่น จัดทำเป็นละครสั้น ละครเวที เป็นต้น

เพิ่มเติม

5 ช่องทางในการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย

1. ออนกราวด์ การจัดกิจกรรม การจัดงานเสวนา การจัดอีเว้นท์
2. ออนไลน์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย อาทิ เว็บไซต์ แฟนเพจ ไลน์ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ออนไลน์ออฟเชลล์ การเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย จากการเข้าศึกษาดูงานที่รัฐสภา
4. ออนแอร์ คือ โทรทัศน์รัฐสภา ทีวี่ดิจิทัล ช่อง 10
5. ออนไลน์ การเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยผ่านนิทรรศการ แผ่นพับ และหนังสือต่าง ๆ โดยต้องทำพร้อมกันในหลาย ๆ ช่องทาง (สื่อ)

บุคคลภายนอกสำนักงานฯ คือ บุคคลที่ร่วมเป็นเครือข่ายการทำงานกับสำนักงานฯ

- 1) ดร. ปรัชญ์ ดาวอุดม อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- 2) นายสุวิษ สุทธิประภา บรรณาธิการข่าว ช่อง 9 MCOT
- 3) นายสมชาย เขียวพันธุ์ ประธานรวมรุ่นยุวชนประชาธิปไตย ภาคเหนือ
- 4) นายธนา อัครกุล ประธานรวมรุ่นยุวชนประชาธิปไตย ภาคกลาง
- 5) นายพิทักษ์ คัดโสภา ประธานรวมรุ่นยุวชนประชาธิปไตย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 6) นายสันติ มากชู ประธานรวมรุ่นยุวชนประชาธิปไตย ภาคใต้

➤ การสัมภาษณ์ ดร.ปรัชญ์ ดาวอุดม อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

รูปแบบ กิจกรรมสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรด้านรูปแบบ คิดว่ามีความหลากหลายที่มองเห็นในทั้งแง่ของช่วงวัย ของกลุ่มเป้าหมาย และกิจกรรม ตลอดจนรูปแบบการจัดผมเห็นได้ถึงความพยายามที่จะใช้นวัตกรรมหลายอย่างเข้ามาช่วยในการจัดกิจกรรม แต่ก็ยังมีบางกิจกรรมที่ยังต้องพัฒนาในด้านนี้ และมีความพยายามให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วม เกิดความสนใจ กระตือรือร้น อาทิ การเล่นเกม กิจกรรมเรียนรู้ตามฐาน สันทนาการ อบรม บรรยาย อภิปราย แบ่งกลุ่มย่อย และการประกวดด้านประชาธิปไตยต่าง ๆ อีกทั้งยังได้มีความพยายามนำเอาประเด็นร่วมสมัยมาประกอบผสานเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินงาน

ค่านิยมของกลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นคนอีกเจนเนอเรชั่น (G) อาจต่างจากผู้ร่างหลักสูตรต่างและห่างจากวิทยากรอย่างมาก ภาษาดนตรี หรือศิลปะ หรือวรรณกรรม เรียกว่า genre อ่านว่า ฉอง คนไทยเรียกขาน คือ การร่างหลักสูตร และการปฏิบัติการอบรมตามหลักสูตรควรคำนึงถึง ขนบ ของการรับรู้ของเด็กยุคนี้ **ภายใต้เนื้อหาเดียวกันถ้าขนบการอบรมผิดพลาดจะเกิดการไม่รับรู้/ไม่ยอมรับรู้ทันที** ตัวอย่าง เพลงนมัสการของศาสนาคริสต์ ใช้ได้ดีในหมู่เด็กวัยรุ่น แต่เมื่อจะเผยแพร่ศาสนาไปทางอิสลาม เพลงนมัสการยังต้องเปลี่ยนเป็นเพลงหมอลำ การอบรมก็ควรคำนึงถึงขนบตรงนี้เช่นกัน

การเข้ากลุ่มของเยาวชนจำนวนทั้งหมด 200 ต่อโครงการ/ กิจกรรม คนหากมีการเข้ากลุ่มมักแบ่งกลุ่มละ 20 คน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมและความสนิสนมอย่างทั่วถึง ผมเห็นว่าในกิจกรรมกลุ่มทุกอย่างไม่ควรเกิน 12 คนต่อกลุ่ม เนื่องจากเป็นจำนวนที่ได้รับการพิสูจน์มาแล้วว่าสามารถมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นได้อย่างทั่วถึง

กระบวนการ มีการวางแผนที่ดี เนื่องจากผมเห็นว่ารัฐสภาพการทำงานแบบมีอาชีพมาก มีการวางแผนและประชุมก่อนเริ่มดำเนินกิจกรรม หรือระหว่างโครงการอยู่เสมอ ผมไม่ทราบว่า มีโครงสร้างอย่างไรบ้าง แต่ระบบการบริหารเมื่อก่อนผมมีความรู้สึกว่าคล่องตัวดี เนื่องจากกระยะหลัง ผู้เห็นว่าผู้บริหารเริ่มมีวิสัยทัศน์มองความยั่งยืนของกิจกรรมมากขึ้น และมีการมองเห็นเป้าหมายที่

คาดหวังในอนาคตแบบถึงเห็นผลเลิศ คือ การสร้างสังคมที่มีพลเมืองประชาธิปไตยมากกว่าการทำแล้วทิ้ง ซึ่งก็ได้เจาะลงไปในกลุ่มผู้นำชุมชนที่มีพลังขับเคลื่อนได้

กลุ่มเป้าหมาย ทุกวันนี้กลุ่มเป้าหมายมีความหลากหลายอยู่แล้ว แต่ผมเห็นว่าบางกลุ่มเป็นกิจกรรมที่ทำแล้วทิ้ง คือ ไม่ได้มีกระบวนการหรือกิจกรรมสานต่อ เช่น โครงการรัฐสภาสัญจรเพื่อเด็กและเยาวชน ผมคิดว่าเราสามารถใช้งานที่ทำนั้นขยายผลต่อในหลายด้าน เช่น นำกลุ่มเยาวชนมาผนวกกับกิจกรรมผู้นำชุมชน และพัฒนาไปสู่การทำนวัตกรรมในโรงเรียน/ ชุมชน ต่อไป

การสร้างความยั่งยืน ควรเริ่มจากการมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ชัดเจน เช่น เราจะสร้างเครือข่ายไปทำไม เครือข่ายจะไปทำอะไรต่อ ควรชัดเจนมากกว่าการสร้างเครือข่ายไว้เฉย ๆ อีกทั้งผลกระทบ ผลลัพธ์ที่ต้องการของการสร้างเครือข่ายใด ๆ ก็ตาม ควรตั้งเป้าหมายที่ไปไกลกว่าจำนวนสมาชิกหรือเครือข่ายหรือความรู้ที่เครือข่ายได้รับ แต่ควรมีเป้าหมายในเชิงผลลัพธ์ผลกระทบที่ผู้จัดหลักสูตรมุ่งหวังให้เครือข่ายไปก่อให้เกิดขึ้นสังคมวงแคบ – กว้าง

ด้านอื่น ๆ

1. ความเบื่อหน่ายต่อเรื่องการเมือง ความเบื่อหน่ายต่อเรื่องราวทางการเมืองมีผลอย่างมากต่อการปฏิเสธการให้ความสนใจ หรือทำงานในระดับพื้นที่ของเครือข่าย หลักสูตรควรทำให้เรื่องการเมืองและประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่ใกล้ตัว

2. ความท้าทาย ในกรณีที่มีการอบรมมุ่งเป้าไปที่การเสริมสร้างความรู้และผลกระทบที่เครือข่ายจะเป็นผู้เปลี่ยนแปลง ควรมีประเด็นและกิจกรรมที่ท้าทาย เป็นเป้าหมายเล็กๆ ใกล้ตัวแต่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงได้ภายใต้วิถีประชาธิปไตย

3. กิจกรรมการอบรมต้องมุ่งทำลายโครงสร้างการรับรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยที่ผิดพลาด ซึ่งเป็นผลมาจากการขัดเกลานในอดีต และสร้างโครงสร้างทางปัญญาอันใหม่ที่ทำให้มีความเข้าใจที่ถูกต้อง

4. กิจกรรมไม่ควรจมจ่อมอยู่กับปัญหา การบ่นและให้เยาวชนมาหาทางแก้ แต่ควรใช้เนื้อหาความรู้ประชาธิปไตยมาสร้างความฝัน ความหวัง และมองถึงสังคมที่ดีที่อยากมีอยากได้ อยากเป็น

➤ การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ นายสุวิธ สุทธิประภา บรรณาธิการข่าว ช่อง 9 MCOT เรื่องความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ประชาธิปไตย ของสำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในวันพฤหัสบดีที่ 18 พฤษภาคม 2560 เวลา 11.11 นาฬิกา

ถาม

มีความคิดเห็นอย่างไรต่อรูปแบบการเผยแพร่ความรู้เรื่องประชาธิปไตยในปัจจุบัน ของสำนักงานซึ่งดำเนินการ โดยกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎรบ้าง

ตอบ

โดยส่วนตัวแล้วมีความคิดว่ารูปแบบของกิจกรรมต่าง ๆ ที่กลุ่มงานเผยแพร่ฯ ดำเนินการอยู่นั้นมีความหลากหลายที่มากเพียงพออยู่แล้ว โดยรูปแบบต่าง ๆ ที่มีอยู่สามารถนำความรู้กระจายไปสู่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างดี อย่างเช่น กิจกรรมเยาวชนประชาธิปไตย ซึ่งมีความหลากหลายโดยเป็นเยาวชนจากทั่วประเทศ ให้เด็กได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน ฝึกความเป็นผู้นำ กล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผล ซึ่งปัจจุบันมองว่า เรื่องการรวมกลุ่ม หรือการทำงานเป็นทีม (Teamwork) คนไทยยังด้อย ทำอย่างไรให้เด็กเหล่านี้ได้ฝึกฝนการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อให้งานสำเร็จ ซึ่งคงต้องถามตัวเองดูว่าพึงพอใจกับรูปแบบที่ดำเนินการอยู่นี้หรือยัง ถ้ายัง ยังมีกลุ่มเป้าหมายไหนที่น่าสนใจที่จะจัดกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ ไปให้กลุ่มเหล่านี้หรือไม่ เช่น กลุ่มกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น

ถาม

เราสามารถนำนวัตกรรมใดมาใช้เพื่อปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรมฯ ให้มีความหลากหลายมากขึ้นกว่าเดิมได้อีกหรือไม่

ตอบ

ในสังคมปัจจุบัน เราจะเห็นได้ว่าเดี๋ยวนี้ผู้คนสามารถรับรู้ข่าวสารเรื่องราวต่าง ๆ จากทั่วโลกได้ไกล และรวดเร็วขึ้นมากจากสื่อ Social ซึ่งปัจจุบัน สื่อ Social เหล่านี้กำลังมาแรง เทคโนโลยีต่าง ๆ ก็มีเพิ่มมากขึ้นอย่างมาก มีผู้ใช้งานเปิดรับข่าวสารจากสื่อ Social เหล่านี้จำนวนมากมาชมหาศาล เราจะสามารถนำสื่อ Social นี้มาใช้เป็นนวัตกรรมได้อย่างไร จากเดิมเรามีการประกวดแข่งขัน เช่น วรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า เราจะทำอย่างไรให้สื่อ Social มาเกี่ยวข้องได้อย่างสร้างสรรค์ และสร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมผ่านทาง Social แทนที่จะต้องรอให้สภาไปจัดกิจกรรมให้ หรือให้ประชาชนเดินทางมาที่สภา เราสามารถเห็นศิลปิน ดาราต่าง ๆ สมัยนี้เกิดขึ้นมาได้ผ่านสื่อ Social ที่เขาสร้างมาเอง เช่น Youtube หรือ Sanook เป็นต้น ไม่เหมือนสมัยก่อนที่ใครจะเป็นศิลปินดาราได้ต้องวิ่งเข้าหานายทุนก่อน สภาเป็นแหล่งข้อมูลเรื่องการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย สถาบันหลัก อดีตเราวิ่งไปให้ความรู้ประชาชน เราจะทำอย่างไรให้ประชาชนวิ่งหาเรามากขึ้น เชื่อมต่อกับเราได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น ต้องสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ขึ้นมาโดยใช้สื่อ Social เป็นเครื่องมือ

ถาม

มีความเห็นอย่างไรกับกระบวนการดำเนินงาน วิสัยทัศน์ และความสามารถของบุคลากรในกลุ่มงานเผยแพร่ในปัจจุบัน

ตอบ

เป็นเรื่องที่อาจตอบยากเนื่องจากไม่ได้คลุกคลีตลอดเวลา แต่เท่าที่ได้พบเห็นและประสบพบเห็นมาจากการทำงานร่วมกันหลาย ๆ ครั้งในอดีต ทำให้เห็นความตั้งใจของโครงสร้างบุคลากร ซึ่งทุ่มเททำงานกับผู้นำชุมชน รวมทั้งเด็กและเยาวชน มาอย่างต่อเนื่องโดยตลอด ซึ่งต้องใช้ความอดทนเป็นอย่างสูง ต้องมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม รวมถึงมีความเป็นทีมงานในการทำงานร่วมกันได้อย่างดีมากพอสมควร สิ่งที่ยากเห็นคืออยากให้มีการกระบวนการทำงานที่เน้นให้เด็กเกิดการซึมซับความเป็นระเบียบ วินัย ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เพิ่มมากขึ้นอีกเยอะ ๆ เนื่องจากนิสิตคนไทยชอบทำอะไรตามใจ ไม่มีระเบียบวินัย อยากให้สร้างหลักสูตรให้ประชาชนได้ตรงจุดนี้มากยิ่งขึ้น ซึ่งก็คงเหมือนปัจจุบันที่เน้นเรื่องความเป็นพลเมือง แค่ออกให้เน้นให้ชัดเจน อาจต้องรวมพลังกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการทั้งใน และต่างประเทศ ที่เชี่ยวชาญด้านนี้ รวบรวมองค์ความรู้และช่วยกันพัฒนาคัดค้นหลักสูตรที่เหมาะสม

ถาม

ในส่วนของกลุ่มเป้าหมายของกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ฯ มีความหลากหลายมากน้อยหรือไม่ และสามารถขยายกลุ่มเป้าหมายไปกลุ่มใดได้อีกบ้าง

ตอบ

โดยส่วนตัวคิดว่ากลุ่มเป้าหมายในปัจจุบัน โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนมีความเหมาะสมดีแล้ว เช่นกิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย ซึ่ง คัดเลือกเยาวชนจากต่างจังหวัดทุกจังหวัดเข้าร่วมอย่างทั่วถึง โดยสภาจะต้องมีมาตรการในการคัดกรองดูแลการคัดเลือกให้มีความยุติธรรมที่สุด ไม่มีการใช้เส้นสาย หรือเล่นพรรคเล่นพวก เพื่อให้ได้เยาวชนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่สุดเข้าร่วมในกิจกรรม ในการเผยแพร่ความรู้เรื่องประชาธิปไตย หรือเรื่องการเมือง ถ้ากลุ่มเป้าหมายอายุน้อย หรือมากเกินไปก็มีความยากมากกว่า เท่าที่จัดอยู่ถือว่าเหมาะสม แต่สิ่งที่ควรปรับเพื่อให้สามารถขยายกลุ่มเป้าหมายคือการเพิ่มงบประมาณ บุคลากร และที่สำคัญคือความถี่ในการจัดกิจกรรม เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมกระจายได้อย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่ ให้คนได้มีโอกาสได้รับความรู้อย่างเท่าเทียมกันเท่าที่จะสามารถทำได้มากที่สุด หรืออาจขยายไปยังกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเจาะจง เช่นเยาวชนในระดับอุดมศึกษาแล้ว ๆ จากคณะเดียวกัน ปีเดียวกัน แต่มาจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะมีความสามารถในการเรียนรู้เนื้อหาในระดับสูงกว่า และมีศักยภาพในการเป็นเครือข่ายที่ดี

ถาม

จะสร้างให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงานเผยแพร่ฯ โดยการใช้เครือข่ายให้เป็นพลังที่ส่งผลทวีคูณได้อย่างไร และสามารถนำนวัตกรรมใดมาใช้ในการนี้ได้บ้าง

ตอบ

การจะสร้างเครือข่ายให้ยั่งยืนได้ไม่อาจทำได้แค่สมาชิกในเครือข่ายเดียวเท่านั้น แต่ต้องมีเครือข่ายอื่นร่วมเกื้อหนุนด้วย กล่าวคือ ต้องมีพวกให้มากถึงจะเกิดความยั่งยืน สภาต้องนำบุคลากรที่สร้างขึ้นมาเป็นพลังและให้เกิดการบูรณาการร่วมกัน ต้องนำความสามารถของแต่ละเครือข่าย สมาชิกแต่ละคนมาใช้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุดให้เขาเกิดความรักความผูกพันกับสภา เป็นเกราะป้องกันให้กับสภาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ต้องเปิดเวทีให้เขาได้แสดงให้เห็นว่าทำอะไรเพื่อเราแล้วบ้าง ซึ่งในจุดนี้ สามารถนำสื่อ Social มาช่วยเพื่อเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยง และเปิดพื้นที่ให้สมาชิกเครือข่ายได้แสดงผลที่ได้ไปทำมาในฐานะเครือข่ายของรัฐสภา รวมถึงการจัดกิจกรรมประเภทรวมรุ่นที่สภาจัดอยู่อาจต้องให้มีความถี่มากขึ้น หรือใหญ่ขึ้นเพื่อให้เวทีในการทำความรู้จักกันของเครือข่าย และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน

➤ การสัมภาษณ์จากแบบสอบถามประธานรวมรุ่นเยาวชนประชาธิปไตย 4 ภูมิภาค เรื่องการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยสู่การเป็นเครือข่ายของรัฐสภาแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....นายสมชาย เขิงพันธ์.....ประธานรวมรุ่นเยาวชนประชาธิปไตย ภาคเหนือ
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2560.....

1. ท่านคิดว่าปัจจุบันสภาพการดำเนินการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยสู่การเป็นเครือข่ายของรัฐสภาแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นอย่างไร

สภาพการดำเนินการในปัจจุบันมีการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยที่มีความต่อเนื่อง มีทั้งในส่วนของการอบรมเชิงปฏิบัติการที่จัดทุกปีอย่างต่อเนื่อง ที่มีการปรับหลักสูตรให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ รวมถึงกิจกรรมที่จัดขึ้นตามส่วนภูมิภาคที่มุ่งเน้นกับกลุ่มเป้าหมายเยาวชนฯ ก็มีแผนงานที่ชัดเจน ทำให้เยาวชนในแต่ละภูมิภาคเกิดความสะดวกสบายในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งสำนักงานฯ มีความพยายามผลักดันให้สมาชิกเยาวชนฯ ไปดำเนินการจัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายขยายผลเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบบประชาธิปไตยไปสู่เยาวชนในระดับเดียวกัน โดยสำนักงานฯ ยังคงสนับสนุนงบประมาณ และเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม

2. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยสู่การเป็นเครือข่ายของรัฐสภาแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีวิธีแก้ไขอย่างไร

เยาวชนประชาธิปไตยมาจากทุกภูมิภาค ที่มีความหลากหลาย และสมาชิกเยาวชนประชาธิปไตยจะเพิ่มขึ้นในทุกๆ ปี จนปัจจุบันน่าจะประมาณเกือบ 4000 คน ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ ซึ่งแน่นอนว่าเมื่อสมาชิกมากขึ้นการติดต่อสื่อสาร การประสานงานก็จะไม่ทั่วถึง และมีข้อจำกัดในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ ซึ่งสำนักงานฯ จะกำหนดจำนวนไว้ในแต่ละกิจกรรมฯ ทำให้เยาวชนฯ จำนวนมากขาดโอกาสที่จะเข้าร่วมกิจกรรม จึงดูเหมือนว่าองค์กรเยาวชนฯ มีขนาดเล็กไม่ยิ่งใหญ่เท่าที่ควร เพราะติดขัดตรงประเด็นดังกล่าว

แนวทางแก้ไขจะต้องจัดตั้งศูนย์กลางการประสานงานเยาวชนฯ ที่มีตัวแทนเยาวชนแต่ละภูมิภาคร่วมเป็นคณะกรรมการฯ ขับเคลื่อนการทำงานของเยาวชนฯ ทั้งการเผยแพร่ความรู้ และการสนับสนุนงานของฝ่ายนิติบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนทั่วประเทศ ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณและเปิดโอกาสให้เยาวชนฯ ได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในจำนวนที่มากขึ้น เพื่อแสดงพลังความเป็นปึกแผ่น และยิ่งใหญ่ของเยาวชนประชาธิปไตย ให้สาธารณชนได้รับทราบ

3. ท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยสู่การเป็นเครือข่ายของรัฐสภาแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ อย่างไร

ต้องการให้เยาวชนฯ แต่ละภูมิภาคมีการติดต่อและสร้างความสัมพันธ์กันกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสร้างจิตสำนึกของการเป็นเยาวชนประชาธิปไตยที่ได้รับการหล่อหลอมจากสำนักงานฯ มีจิตอาสาเข้ามาร่วมงานกับสำนักงานฯ เพราะถ้าแต่ละภูมิภาคมีการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายที่มีความเข้มแข็งและเหนียวแน่น การรวมตัวกันระดับประเทศเพื่อทำประโยชน์ให้กับสังคมก็จะประสบความสำเร็จได้ไม่ยาก

ตลอดจนสำนักงานฯ จะต้องสร้างองค์ความรู้ให้กับเยาวชนฯ ในเรื่องการเขียนโครงการและการดำเนินการจัดโครงการ/ กิจกรรม ให้เข้าใจอย่างทอ้งแท้ และต้องลดขั้นตอนการอนุมัติโครงการ/กิจกรรม พร้อมทั้งจะต้องสร้างแรงจูงใจ หรือแรงบันดาลใจให้แก่เยาวชนฯ ที่เข้ามาร่วมงานกับสำนักงานฯอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งสำนักงานฯ จะต้องเพิ่มงบประมาณในโครงการ/กิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับเยาวชนฯ

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....นายธนา อัครกุล.....ประธานชมรมรุ่นเยาวชนประชาธิปัตย์ ภาคกลาง
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2560.....

1. ท่านคิดว่าปัจจุบันสภาพการดำเนินการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปัตย์ผู้การเป็นเครือข่ายของรัฐบาลแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นอย่างไร

การพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปัตย์ ผู้เครือข่ายของรัฐบาลได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกภูมิภาค และได้ร่วมบูรณาการกับหน่วยงาน/ องค์การอื่นๆ โดยได้มุ่งเน้นในเรื่องการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ความเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปัตย์ รัฐธรรมนูญ และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม

2. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปัตย์ผู้การเป็นเครือข่ายของรัฐบาลแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีวิธีแก้ไขอย่างไร

สถานการณ์ปัจจุบันปฏิเสธไม่ได้ว่าขาดการมีส่วนร่วมของเยาวชนฯ วงนอก กล่าวคือ เยาวชนฯ กลุ่มนี้จะได้เป็นคณะกรรมการ อนุกรรมการ หรือคณะทำงานของแต่ละภูมิภาค ซึ่งมีจำนวนมาก จะหายไปจากสารบบเครือข่ายของเยาวชนฯ ไม่เข้าร่วมกิจกรรมฯ ไม่สามารถติดต่อได้ จะมีแค่เยาวชนที่เป็นแกนหลักเท่านั้นที่ยังทำงานให้กับองค์กรเยาวชนฯ ซึ่งมีจำนวนน้อย จึงทำให้ดูเหมือนว่าการสร้างเครือข่ายเยาวชนประชาธิปัตย์ไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควร ซึ่งสาเหตุหลักก็คือการขาดการมีส่วนร่วมของเยาวชนฯ กลุ่มดังกล่าว

แนวทางแก้ไข จะต้องปรับปรุง และจัดทำฐานข้อมูลของเยาวชนให้ทันสมัย ตลอดจนตั้งศูนย์ประสานงานเยาวชนประชาธิปัตย์ส่วนกลาง เพื่อเป็นศูนย์กลางการประสานงาน มีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณให้มากขึ้น เพื่อที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมฯ ที่มีความหลากหลายและต่อเนื่องในปีงบประมาณ ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้เยาวชนฯ กลุ่มที่ยังไม่เคยเข้ามามีส่วนร่วม มีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรม

3. ท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปัตย์ผู้การเป็นเครือข่ายของรัฐบาลแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ อย่างไร

การพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปัตย์ คงต้องย้อนกลับมาทบทวนถึงบทบาท รวมไปถึงความรู้พื้นฐานด้านประชาธิปัตย์ “Back to basic” ว่าแท้จริงแล้วภายใต้เครือข่ายเยาวชนประชาธิปัตย์ ตัวเยาวชนฯ มีองค์ความรู้ ความเข้าใจในความหมายของประชาธิปัตย์อย่างทอ้งแท้แค่ไหน การปฏิบัติตัวเมื่อออกสู่สังคมภายนอกเป็นอย่างไร และจะสามารถอธิบายสื่อสารไปให้บุคคลอื่นได้หรือไม่ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมเยาวชนประชาธิปัตย์ สัมนาเชิงปฏิบัติการ จำนวน 10 วัน จะต้องสร้างหลักสูตรความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวอย่างชัดเจน หรือกิจกรรมรวมรุ่นเยาวชนฯ ของแต่ละภูมิภาคก็จำเป็นที่จะต้องเพิ่มพูนองค์ความรู้ที่ถูกต้องให้แก่เยาวชนฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ เพื่อที่จะเป็นสื่อบุคคลนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ต่อ ซึ่งจะทำให้องค์กรเยาวชนฯ เป็นเสมือนศูนย์รวมเยาวชนที่มีความรู้ด้านประชาธิปัตย์ และพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์..นายพิทักษ์ คิดโศดา..ประธานชมรมรุ่นเยาวชนประชาธิปไตย ภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2560.....

1. ท่านคิดว่าปัจจุบันสภาพการดำเนินการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยผ่านการเป็นเครือข่ายของรัฐสภาแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นอย่างไร

- หลังจากจบกิจกรรมที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดขึ้น ยุวชนฯ บางส่วนก็จะหายไปขาดการติดต่อ ซึ่งจะเป็นอย่างนี้ในทุกๆ ปี และการจัดกิจกรรมสร้างเครือข่าย เผยแพร่ความรู้ก็ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากยุวชนฯ เท่าที่ควร

- ยุวชนประชาธิปไตยขาดการมีส่วนร่วมกับสำนักงานฯ อาจเป็นเพราะงบประมาณที่ได้รับมาสนับสนุนกิจกรรมของยุวชนฯ มีจำนวนน้อยเกินไป ในการจัดกิจกรรมฯ แต่ละครั้งก็กำหนดจำนวนกลุ่มเป้าหมายไว้แค่ครั้งละ 170 คน ซึ่งเป็นจำนวนน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนยุวชนฯ ที่เพิ่มขึ้นทุกปี จึงอาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ยุวชนฯ ไม่ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมฯ หรือติดต่อกับสำนักงานฯ

2. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยผ่านการเป็นเครือข่ายของรัฐสภาแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีวิธีแก้ไขอย่างไร

- การเสนอโครงการเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานฯ มีขั้นตอนยุ่งยาก และล่าช้าในการอนุมัติ ทำให้ยุวชนฯ วางแผนการทำงานยาก จึงเกิดผลกระทบต่อการดำเนินการขยายผลสร้างเครือข่ายของยุวชนฯ เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะสังเกตได้ว่าจำนวนโครงการจะมีจำนวนน้อยลงเรื่อยๆ ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อองค์กรยุวชนฯ แนวทางแก้ไข สำนักงานฯ จะต้องปรับปรุงขั้นตอนการอนุมัติโครงการให้ง่ายขึ้น และมีความรวดเร็ว ตลอดจนสำนักงานฯ จะต้องสนับสนุนแผ่นพับ เอกสาร หนังสือ ที่จะใช้ประกอบการจัดโครงการให้มากขึ้นกว่าเดิมหรือเท่ากับจำนวนผู้เข้าอบรม ไม่ใช่แค่ให้เป็นตัวอย่าง

- กิจกรรมที่สำนักงานฯ เปิดโอกาสให้ยุวชนฯ เข้ามามีส่วนร่วมนั้นน้อยเกินไป โดยในปีหนึ่งจะมีแค่ 3 กิจกรรมเท่านั้น และยังจำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมอีก ทำให้ยุวชนฯ จำนวนมากเมื่อไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมฯ ก็จะค่อยๆ หายไปจากระบบ แนวทางแก้ไขคือสำนักงานฯ จะต้องเพิ่มกิจกรรมหรือเปิดโอกาสให้ยุวชนฯ เข้าร่วมกิจกรรมฯ อื่น ๆ ของสำนักงานฯ ด้วย เช่น กรณีหน่วยงานภายในของสำนักงานฯ ไปดำเนินการจัดกิจกรรมฯ ในพื้นที่จังหวัดไหน ก็ให้ยุวชนฯ จังหวัดนั้นเข้ามามีส่วนร่วมด้วย จะทำให้ยุวชนฯ มีความภูมิใจที่ได้เป็นยุวชนประชาธิปไตยของรัฐสภา และถ้าจังหวัดนั้นมีมหาวิทยาลัย ก็จะมียุวชนฯ ศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก

3. ท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยสู่การเป็นเครือข่ายของรัฐบาล แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ อย่างไร

- จะต้องจัดให้มีการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ระหว่างสำนักงานฯ กับเยาวชนฯ โดยอาจจะจัดตั้งศูนย์ประสานงานเยาวชนฯ ที่ใช้โซเชียลมีเดีย ในการติดต่อกับเยาวชน เช่น แจ้งข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้ และข่าวประชาสัมพันธ์ของสำนักงานฯ ซึ่งจะทำให้เครือข่ายเยาวชนฯ มีความเป็นปึกแผ่นและความเหนียวแน่นมากขึ้น จะทำให้ภารกิจของเยาวชนที่ได้รับมอบหมาย สัมฤทธิ์ผล

- จะต้องมีการหมุนเวียนให้มีการจัดกิจกรรมฯ ทุกจังหวัด เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ให้ประชาชนทั่วไปได้รู้จักเยาวชนฯ และสำนักงานฯ ในภารกิจส่งเสริมสนับสนุนเยาวชนในด้าน การเมืองมากขึ้น และเป็นการขยายสร้างเครือข่ายด้านประชาธิปไตยให้กับรัฐบาล

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....นายสันติ มากชู.....ประธานชมรมเยาวชนประชาธิปไตย ภาคใต้
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2560.....

1. ท่านคิดว่าปัจจุบันสภาพการดำเนินการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยสู่การเป็นเครือข่ายของรัฐบาลแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นอย่างไร

- ปัจจุบันมีการจัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยในหลายจังหวัดทั่วประเทศ และได้มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมที่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก (ระดับอำเภอ) เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนส่วนใหญ่ที่ไม่ค่อยได้เข้าร่วมฝึกอบรม ซึ่งได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา และนักเรียนเป็นอย่างดี

- การกระจายข้อมูลข่าวสารระหว่างสำนักงานฯ กับเยาวชนฯ หรือระหว่างเยาวชนฯ ด้วยกันนั้นมีช่องทางมากการติดต่อมากขึ้น แต่ยังไม่มีประสิทธิภาพสูงนัก

- รูปแบบกิจกรรมฯ ที่สำนักงานฯ ได้ดำเนินการในแต่ละปี โดยได้ประยุกต์ให้เข้ากับสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลา ทำให้มีความหลากหลาย กลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจแต่กิจกรรมฯ มีจำนวนน้อย

2. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยสู่การเป็นเครือข่ายของรัฐบาลแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีวิธีแก้ไขอย่างไร

ปัญหาอุปสรรค คิดว่าน่าจะเป็นการกำหนดหลักสูตร ที่จะต้องสอดคล้องกับเรื่อง การเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย หรือรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากสำหรับเยาวชนฯ บางคนทีดำเนินการในกรอบดังกล่าว หรือบางครั้งทางผู้บริหารสถานศึกษาที่เยาวชนฯ กำลังศึกษาอยู่ ไม่เห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมฯ ที่เกี่ยวกับการเมืองหรือหัวข้อที่เกี่ยวกับการเมือง เพราะมองว่าเป็น เรื่องไกลตัวกับเยาวชนฯ จะต้องจัดกิจกรรมฯ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษเท่านั้น การเมืองต้อง เป็นเรื่องของผู้ใหญ่ แนวทางแก้ปัญหาโดยสำนักงานฯ จะต้องใช้สื่อของรัฐบาล เช่น วิทยุ หรือ

โทรทัศน์ หรือเว็บไซต์รัฐสภา ส่งเสริมจุดเด่นของเยาวชนประชาธิปไตยให้สาธารณะชนได้รับทราบ ว่า เยาวชนฯ เป็นกลุ่มคนที่สนใจด้านการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา และได้ผ่านการฝึกอบรมความรู้จากสำนักงานฯ ตลอดจนได้รับมอบหมายให้ไปดำเนินการเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้กับเพื่อเยาวชนในโรงเรียนหรือชุมชน ซึ่งสิ่งดังกล่าวจะทำให้เยาวชนได้รับการยอมรับมากขึ้น

3. ท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยสู่การเป็นเครือข่ายของรัฐสภา แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ อย่างไร

ปัจจุบันเยาวชนประชาธิปไตยได้กระจายอยู่ตามพื้นที่หรือในหน่วยงาน/องค์กรต่าง ๆ ทั่วประเทศ สำนักงานฯ จะต้องบริหารจัดการโดยการนำเครือข่ายเหล่านี้มาพัฒนาและใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การปรับปรุง และจัดทำฐานข้อมูลให้ทันสมัย มีการสื่อสารระหว่างสำนักงานฯ กับเยาวชนฯ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การเปิดโอกาสให้เยาวชนฯ เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมอื่น ๆ ของสำนักงานฯ อย่างทั่วถึง

สำนักงานฯ จะต้องส่งเสริมการทำงานเป็นทีมให้แก่เยาวชนฯ ที่เป็นรูปธรรม อาจจะอยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ อนุกรรมการ คณะทำงาน ทั้งในระดับจังหวัด ระดับภาคหรือระดับประเทศ เพื่อขับเคลื่อนพัฒนาเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการออกเป็นคำสั่งแต่งตั้งจากสำนักงานฯ ตลอดจนต้องเริ่มมีการจัดทำบัตรประจำตัวเยาวชนประชาธิปไตย ที่มีจำนวนมากขึ้นในทุกปี ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งจูงใจ และสร้างความภูมิใจให้กับเยาวชนฯ ที่จะทุ่มเทแรงกายแรงใจในการร่วมกันพัฒนาเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยของรัฐสภาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งจะเป็นการบังคับให้เยาวชนฯ จะต้องรายงานตัวต่อสำนักงานฯ ในทุกปี เมื่อบัตรประจำตัวหมดอายุ

.....

โครงการ/ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นอีกองค์กรหนึ่งที่ได้นำสื่อมาใช้ในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร อาทิ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สารสนเทศ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมวลชน และสื่อกิจกรรม ให้สามารถประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ ที่เกี่ยวกับประชาธิปไตย ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย และแนวทางการปฏิรูปประเทศไทย อย่างถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งที่ผ่านมาสื่อเหล่านี้ สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร โดยเฉพาะการเผยแพร่ภารกิจของประธาน สมาชิกวุฒิสภา คณะกรรมาธิการ การเคลื่อนไหวทางการเมืองอื่น ๆ สู่ประชาชน การเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลงานของสมาชิกวุฒิสภา และเหตุการณ์/ประเด็นต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของประชาชน ทั้งนี้ กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ถือเป็นสื่อกิจกรรมรูปแบบหนึ่งที่ช่วยสนับสนุน และส่งเสริมงานเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตยขององค์กร ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนมีความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมกับการปฏิรูปประเทศไทยให้ยั่งยืน

3.1 กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักประชาสัมพันธ์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักประชาสัมพันธ์ เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลด้านการบริหารของ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในการแบ่งส่วนราชการ ภายในของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

1. ดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านการประชาสัมพันธ์ของวุฒิสภา สภาผู้แทนราษฎร และสำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
2. จัดกิจกรรมและเผยแพร่ความรู้ด้านรัฐสภา และการปกครองระบอบประชาธิปไตย
3. ดำเนินการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การติดต่อสอบถาม การต้อนรับ รับรอง และอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกวุฒิสภา บุคคลในวงงานสภา ประชาชน และผู้มาติดต่อราชการ
4. ดำเนินการประสานงาน และอำนวยความสะดวก งานด้านพระราชพิธี รัฐพิธีและพิธีการต่าง ๆ ของวุฒิสภา สภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
5. ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ วางแผนและดำเนินการผลิตเอกสาร และสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับความรู้ด้านการเมือง การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ของประชาชน บทบาทอำนาจหน้าที่ กิจกรรมและผลงานของวุฒิสภา สภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

6. ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ เพื่อจัดทำแผนงาน โครงการสัมมนา การเสวนา การอภิปราย การจัดทำเอกสาร และการจัดนิทรรศการเพื่อการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย บทบาทอำนาจหน้าที่ กิจกรรมและผลงานของรัฐบาล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษา ส่วนราชการ ภาคเอกชนและประชาชนในภูมิภาคต่าง ๆ ตลอดจน การจัดกิจกรรมให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

7. ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ วิเคราะห์ ประมวลผล เสนอแนะ และชี้แจงข้อเท็จจริงข่าวสารที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับรัฐบาล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งติดต่อประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่สื่อมวลชนในการเผยแพร่ข่าว การให้สัมภาษณ์ การแถลงข่าวของประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

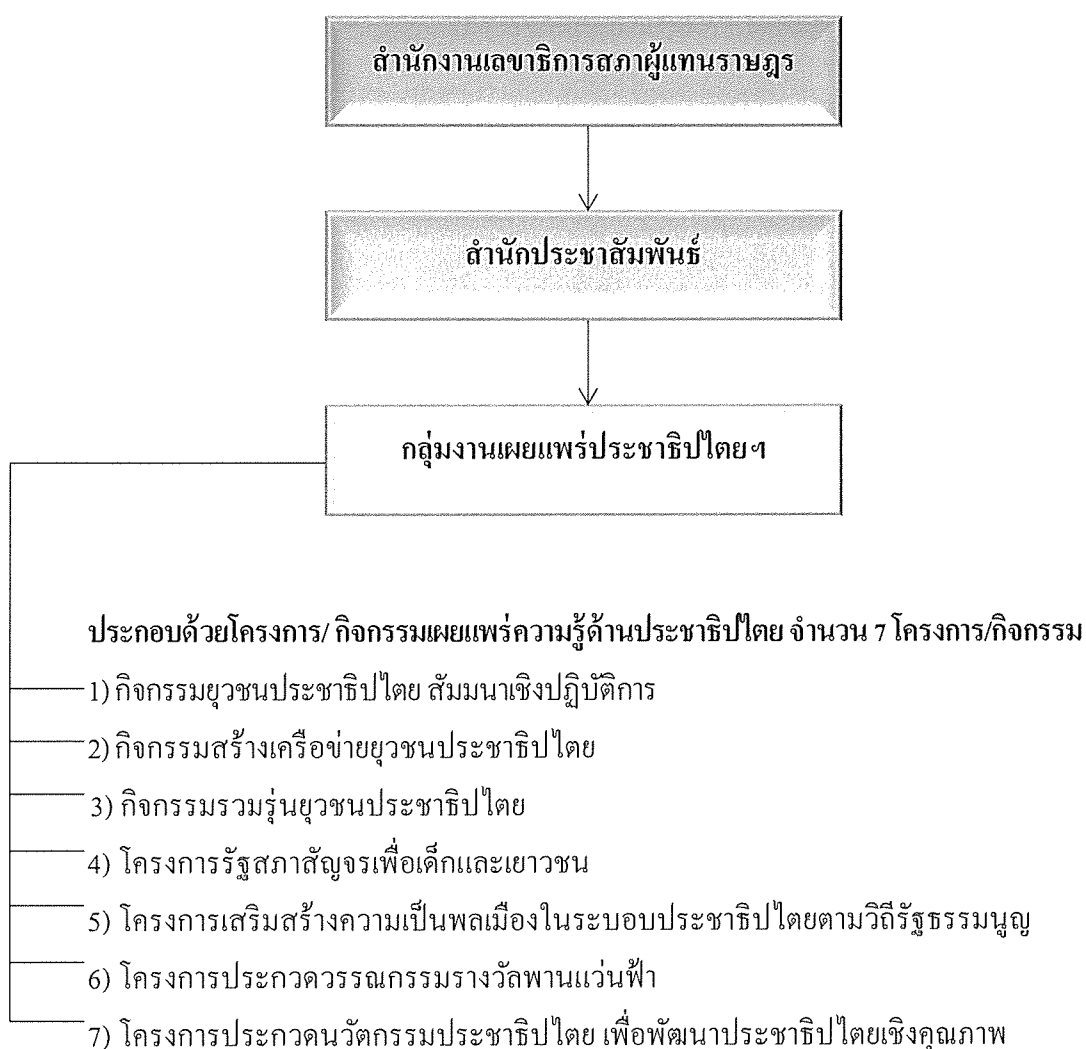
8. ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการวางแผนจัดหา ควบคุม ดูแล บำรุงรักษา และซ่อมแซมอุปกรณ์ เครื่องมือ โสตทัศนูปกรณ์ ระบบการลงคะแนน ระบบโทรทัศน์วงจรปิด ระบบเสียง ระบบภาพเพื่อสนับสนุนการประชุมรัฐบาล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ และการประชุมหรือการสัมมนาที่เกี่ยวข้องในวงงานของสภา

9. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

สำนักประชาสัมพันธ์แบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น 6 กลุ่มงาน ประกอบด้วย

1. กลุ่มงานบริหารทั่วไปและพิธีการ
2. กลุ่มงานสารนิเทศ
3. กลุ่มงานสื่อมวลชน
4. กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์
5. กลุ่มงานผลิตเอกสาร
6. กลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร

แผนภาพ : แสดงโครงสร้างกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร เป็นกลุ่มงานในสังกัดสำนักประชาสัมพันธ์ ที่รับผิดชอบงานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย ซึ่งมีกรอบอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และการจัดนิทรรศการเพื่อการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย บทบาทอำนาจหน้าที่ กิจกรรม และผลงานของรัฐสภา สิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ
2. ดำเนินการเกี่ยวกับการสัมมนา การเสวนา การอภิปราย จัดนิทรรศการและเผยแพร่เอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย บทบาทอำนาจหน้าที่ กิจกรรม และผลงานของสมาชิกรัฐสภา สิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ให้กับนิสิต นักศึกษา สถาบันการเมือง ส่วนราชการและเอกชน รวมทั้งประชาชนในภูมิภาคต่าง ๆ
3. ดำเนินการผลิตสื่อเพื่อใช้ในโครงการฯ เพื่อเผยแพร่ประชาธิปไตย
4. ดำเนินการศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการฯ
5. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

แผนและกระบวนการดำเนินงานกิจกรรม กลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยฯ สำนักประชาสัมพันธ์

กระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ของกลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยฯ อยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเผยแพร่องค์ความรู้เพื่อยกระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาประชาธิปไตยและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้ครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาค ประกอบด้วยโครงการต่าง ๆ จำนวน 7 โครงการ/ กิจกรรม ดังนี้

- 1) กิจกรรมเยาวชนประชาธิปไตย สัมมนาเชิงปฏิบัติการ
- 2) กิจกรรมสร้างเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตย
- 3) กิจกรรมร่วมนุ่นเยาวชนประชาธิปไตย
- 4) โครงการรัฐสภาสัญจรเพื่อเด็กและเยาวชน
- 5) โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ
- 6) โครงการประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า
- 7) โครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตย เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยเชิงคุณภาพ

การแบ่งประเภทกิจกรรมตามระดับของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ ดังนี้

- 1) กลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย
 - 1.1 กิจกรรมเยาวชนประชาธิปไตย สัมมนาเชิงปฏิบัติการ
 - 1.2 กิจกรรมร่วมนุ่นเยาวชนประชาธิปไตยเพื่อการสร้างความเป็นพลเมือง
 - 1.3 กิจกรรมสร้างเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตย
 - 1.4. โครงการรัฐสภาสัญจรเพื่อเด็กและเยาวชน
- 2) กลุ่มเป้าหมายประชาชนทั่วไป ประกอบด้วย
 - 2.1 โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ
 - 2.2 โครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตยเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยเชิงคุณภาพ
 - 2.3 โครงการประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า

รายละเอียดของกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านประชาธิปไตย

1. กิจกรรมเยาวชนประชาธิปไตย สัมมนาเชิงปฏิบัติการ

รูปแบบกิจกรรม ฝึกอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้รับองค์ความรู้เรื่องประชาธิปไตยระดับเข้มข้นเชิงบูรณาการ และปลูกฝังความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศและประชาธิปไตยให้ยั่งยืน ตลอดจนการเปิดโอกาสให้เยาวชนได้เข้าร่วมกิจกรรมกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในการเป็นเครือข่ายด้านประชาธิปไตยที่เข้มแข็งทั่วประเทศ และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่สถาบันนิติบัญญัติและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรให้แก่เยาวชน

กลุ่มเป้าหมาย เยาวชนซึ่งศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ/สายอาชีพ และระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าที่มีอายุระหว่าง 15 - 20 ปี

เป้าหมายโครงการ ดำเนินการจัดกิจกรรมเยาวชนประชาธิปไตย จำนวน 2 รุ่น รุ่นละ 10 วัน โดยกลุ่มเป้าหมายในแต่ละรุ่น รวมทั้งสิ้นจำนวน 320 คน

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (1 ตุลาคม 2559 - 30 กันยายน 2560)

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมตามจำนวนที่กำหนด

เชิงคุณภาพ

- ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายได้รับองค์ความรู้เพิ่มขึ้น

- ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายได้รับประสบการณ์และนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

วิธีการติดตาม และประเมินผล

1. แบบทดสอบก่อน/ หลังเข้าร่วมกิจกรรม
2. แบบประเมินความคาดหวัง
3. แบบประเมินความพึงพอใจ/ ความไม่พึงพอใจ

2. กิจกรรมรณรงค์เยาวชนเพื่อการสร้างความเป็นพลเมือง

รูปแบบกิจกรรม การสัมมนา และการทำกิจกรรมส่งเสริมภาพลักษณ์ CSR

วัตถุประสงค์ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายทบทวนและเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ หน้าที่และความรับผิดชอบของพลเมืองในระบบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การดำเนินงานจัดโครงการ/กิจกรรมเผยแพร่ความรู้และการขยายผลสร้างเครือข่ายในโรงเรียนและชุมชน และได้ร่วมกันทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม ตลอดจนการสร้างภาพลักษณ์ให้สังคมรู้จัก

กลุ่มเป้าหมาย เครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตยของรัฐบาล และเยาวชนจากโรงเรียนภาคีเครือข่ายของเยาวชนประชาธิปไตย จำนวน 170 คน

เป้าหมายโครงการ กำหนดจัดกิจกรรมฯ ภูมิภาคละ 1 ครั้ง (รวมจำนวน 4 ครั้ง)

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (1 ตุลาคม 2559 – 30 กันยายน 2560)

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

- จัดกิจกรรมฯ ภูมิภาค ๆ ละ 1 ครั้ง (รวมจำนวน 4 ครั้ง)
- กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

เชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกิจกรรมฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

วิธีการติดตาม และประเมินผล

การประเมินผลความพึงพอใจ

3. กิจกรรมสร้างเครือข่ายเยาวชนประชาธิปไตย

รูปแบบกิจกรรม การฝึกอบรม

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนประชาธิปไตยสร้างเสริมประสบการณ์ผ่านการไปดำเนินงานจัดโครงการ/กิจกรรมด้านประชาธิปไตย และเสริมสร้างเครือข่ายความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ ในโรงเรียนและชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

กลุ่มเป้าหมาย เยาวชนในสถานศึกษาของเยาวชนประชาธิปไตย และเยาวชนจากโรงเรียนภาคีเครือข่ายของเยาวชนประชาธิปไตย จำนวน 150 คน

เป้าหมายโครงการ กำหนดจัดกิจกรรมฯ ตามจำนวนที่เยาวชนประชาธิปไตยขอรับการสนับสนุนงบประมาณ (เฉลี่ยปีละ 20 โครงการ)

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (1 ตุลาคม 2559 – 30 กันยายน 2560)

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

เชิงคุณภาพ

- กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเป็นพลเมืองเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30
- กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกิจกรรมฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

วิธีการติดตาม และประเมินผล

1. การประเมินผลความพึงพอใจ
2. การทดสอบความรู้ก่อน – หลัง

4. โครงการรัฐสภาสัญจรเพื่อเด็กและเยาวชน

รูปแบบกิจกรรม การฝึกอบรม สัมมนา

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความรับผิดชอบของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการปฏิรูปประเทศ และให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีเครือข่ายด้านประชาธิปไตยที่เข้มแข็งทั่วประเทศ

กลุ่มเป้าหมาย เยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ที่กำหนดจัดกิจกรรมฯ แต่ละครั้ง (จำนวน 200 คน/ ครั้ง) อาจารย์ และเยาวชนประชาธิปไตย ร่วมสังเกตการณ์

เป้าหมายโครงการ จัดโครงการรัฐสภาสัญจรเพื่อเด็กและเยาวชน ภูมิภาคละ 1 ครั้ง

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (1 ตุลาคม 2559 – 30 กันยายน 2560)

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

เชิงคุณภาพ

-เยาวชนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความรับผิดชอบของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย และเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิรูปประเทศไทยเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

-เยาวชนกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการจัดโครงการฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

วิธีการติดตาม และประเมินผล

1. การทดสอบความรู้ก่อน – หลัง
2. การประเมินผลความพึงพอใจ

5. โครงการประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า

รูปแบบกิจกรรม การประกวดแข่งขันชิงรางวัล

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนการปฏิรูปการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ทั้งในเรื่องสิทธิหน้าที่ ความเสมอภาค และความรับผิดชอบต่อสังคม อันเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นประชาธิปไตย ผ่านศิลปะงานวรรณกรรม สนับสนุนและยกย่องผลงานวรรณกรรมไทยที่ทรงคุณค่าให้พัฒนาไปพร้อมกับสำนึกประชาธิปไตย ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ความปรองดองสมานฉันท์ และความสามัคคีของประชาชนในประเทศชาติ

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

เป้าหมายโครงการ กำหนดจัดการประกวดจำนวน ๑ ครั้ง มีประชาชนสนใจส่งผลงาน

วรรณกรรมเข้าร่วมประกวด และสามารถตัดสินผลงานให้ได้รับรางวัล

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (1 ตุลาคม 2559 – 30 กันยายน 2560)

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ จำนวนผลงานวรรณกรรมที่ส่งเข้าประกวดไม่น้อยกว่า 500 ผลงาน

เชิงคุณภาพ ร้อยละ ๘๐ ของผลงานที่ได้รับรางวัลแสดงออกถึงการส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ในเรื่องสิทธิหน้าที่ ความเสมอภาค ความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคม เพื่อให้เกิดความปรองดองสมานฉันท์ และความสามัคคีของประชาชนในประเทศชาติ

วิธีการติดตาม และประเมินผล

1. แบบประเมินสำหรับผู้ส่งผลงานเข้าประกวด/ ผู้เข้าร่วมงานพิธีมอบรางวัล
2. การเสนอข่าวสารจากสื่อมวลชน
3. ความคิดเห็นของคณะกรรมการ
4. การตอบรับ/ แสดงความคิดเห็นจากผู้ที่อ่านวรรณกรรม

6. โครงการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามวิถีรัฐธรรมนูญ

รูปแบบกิจกรรม การฝึกอบรม สัมมนา

วัตถุประสงค์ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับสถาบันนิติบัญญัติในการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน และสามารถต่อยอดและยกระดับกลไกการขับเคลื่อนพลเมืองดีในประเทศไทย ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมตามปณิธานที่ได้วางไว้

กลุ่มเป้าหมาย ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป จำนวน 150 คน/ ครั้ง

เป้าหมายโครงการ จำนวน 3 ครั้ง คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ ชลบุรี และสุราษฎร์ธานี

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (1 ตุลาคม 2559 - 30 กันยายน 2560)

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

- กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

เชิงคุณภาพ

- ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายที่ร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยมากขึ้น และได้ร่วมดำเนินการตามปณิธานที่ได้วางไว้
- ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายมีความเต็มใจและพึงพอใจในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองกับสถาบันนิติบัญญัติในการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน

วิธีการติดตาม และประเมินผล

1. การทดสอบความรู้ก่อน – หลัง
2. การประเมินผลความพึงพอใจ และการสังเกตการณ์

7. โครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตยเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยเชิงคุณภาพ

รูปแบบกิจกรรม การประกวดแข่งขันชิงรางวัล

วัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านนวัตกรรมประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่สร้างสังคมคุณภาพ และประชาธิปไตยที่มีคุณภาพ ในโรงเรียน/สถาบันการศึกษา และชุมชนท้องถิ่น อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนสนับสนุนให้เยาวชน และประชาชนมีส่วนร่วมกับสถาบันนิติบัญญัติ ในการส่งเสริมสนับสนุนความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมกับการปฏิรูปประเทศไทยให้ยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

เป้าหมายโครงการ ดำเนินการจัดกิจกรรม จำนวน 2 ครั้ง

1. การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ 2 วัน 1 คืน
2. การจัดประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตย โดยเป็นการสร้างผลงานของโรงเรียน/สถาบันการศึกษา ร่วมกับชุมชนท้องถิ่น หลังเสร็จสิ้นการสัมมนา

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (1 ตุลาคม 2559 – 30 กันยายน 2560)

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

เชิงคุณภาพ

- ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายได้รับองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมประชาธิปไตย และสามารถนำความรู้ไปสร้างนวัตกรรมประชาธิปไตย และสังคมคุณภาพได้อย่างเป็นรูปธรรม

- ร้อยละ 80 ของผลงานที่ส่งเข้าประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตยเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย และมีส่วนร่วมกับการปฏิรูปประเทศไทยให้ยั่งยืน

วิธีการติดตาม และประเมินผล

1. การสร้างตัวอย่างผลงานนวัตกรรมประชาธิปไตยระหว่างเข้าร่วมการสัมมนา
2. การสร้างผลงานนวัตกรรมประชาธิปไตยเข้าประกวดหลังเสร็จสิ้นการสัมมนา
3. แบบประเมินความพึงพอใจ/ไม่พึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ข้อมูลจาก : <http://www.zcooby.com/2559-thailand-information-number-statistics/>

ประกาศกรมการปกครอง
เรื่อง แจ้งข้อมูลทางการปกครอง

เพื่อให้การอ้างอิงตัวเลขสถิติข้อมูลต่าง ๆ เป็นไปโดยถูกต้องตรงกัน กรมการปกครองขอแจ้ง
ข้อมูลทางการปกครองทั่วประเทศ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ดังต่อไปนี้

ลำดับที่	ข้อมูล	จำนวน/หน่วย	หมายเหตุ
ข้อมูลการปกครองส่วนภูมิภาค			
๑.	จำนวนจังหวัด	๗๖ จังหวัด	
๒.	จำนวนอำเภอ	๘๗๘ อำเภอ	
๓.	จำนวนตำบล	๗,๒๕๕ ตำบล	
๔.	จำนวนหมู่บ้าน	๗๔,๙๖๕ หมู่บ้าน	
ข้อมูลการปกครองส่วนท้องถิ่น			
๑.	จำนวนองค์การบริหารส่วนจังหวัด	๗๖ แห่ง	
๒.	จำนวนเทศบาล	๒,๔๕๑ แห่ง	
	- เทศบาลนคร	๓๐ แห่ง	
	- เทศบาลเมือง	๑๗๘ แห่ง	
	- เทศบาลตำบล	๒,๒๓๓ แห่ง	
๓.	องค์การบริหารส่วนตำบล	๕,๓๓๕ แห่ง	
๔.	การปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา)	๒ แห่ง	
ข้อมูลด้านประชากร			
	จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร	๖๕,๗๒๙,๐๔๔ คน	จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักรตาม หลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ประกาศโดยอาศัย อำนาจตามความในมาตรา ๔๕ แห่ง พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พุทธศักราช ๒๕๓๔ ประกาศ ณ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
	- ชาย	๓๒,๒๘๐,๘๘๖ คน	
	- หญิง	๓๓,๔๔๘,๒๑๒ คน	

จึงประกาศมาเพื่อทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

ร้อยตำรวจโท

(อาภรณ์ บุญญะโสภิต)

อธิบดีกรมการปกครอง

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ – สกุล	นางกชพร นาคฤทธิ์
ตำแหน่งปัจจุบัน	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
คุณวุฒิการศึกษา	นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สถานที่ติดต่อ	สำนักกรรมธิการ 3 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
หมายเลขโทรศัพท์	ที่ทำงาน : 0 2244 2587-8 มือถือ : 087-712-9555
ชื่อ – สกุล	นางสาวจิราพร ภู่งศ์ศรี
ตำแหน่งปัจจุบัน	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
คุณวุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขารัฐศาสตร์)
สถานที่ติดต่อ	80 หมู่ที่ 9 ตำบลอินทร์บุรี อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี 16110
หมายเลขโทรศัพท์	ที่ทำงาน : 0 2244 1318 มือถือ : 089-501-2966
ชื่อ – สกุล	นางสาวช่อผกา กิจเจริญทรัพย์
ตำแหน่งปัจจุบัน	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
คุณวุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
สถานที่ติดต่อ	สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
หมายเลขโทรศัพท์	ที่ทำงาน : 0 2244 2522
ชื่อ – สกุล	นายณรงค์ศักดิ์ เพชรเรืองสุด
ตำแหน่งปัจจุบัน	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
คุณวุฒิการศึกษา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สถานที่ติดต่อ	สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
หมายเลขโทรศัพท์	ที่ทำงาน : 0 2244 2520
ชื่อ – สกุล	นางณัฐณิชา โพธิ์ศัพท์สุข
ตำแหน่งปัจจุบัน	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
คุณวุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต นิเทศศาสตร์ วิทยาลัยนครสวรรค์
สถานที่ติดต่อ	539/29 ถนนจรัญสนิทวงศ์ บางขุนศรี บางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700
หมายเลขโทรศัพท์	มือถือ : 089-074-9003

- ชื่อ – สกุล นายทิตวจน์ ณรงค์แสง
ตำแหน่งปัจจุบัน นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
คุณวุฒิการศึกษา นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถานที่ติดต่อ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
หมายเลขโทรศัพท์ ที่ทำงาน : 0 2244 2520
- ชื่อ – สกุล นางสาวนันท์ปัทม เกลิมสินศิริ
ตำแหน่งปัจจุบัน นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
คุณวุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
สถานที่ติดต่อ สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
หมายเลขโทรศัพท์ ที่ทำงาน : 0 2244 1483
- ชื่อ – สกุล นายประจักษ์ วรรณวงศ์
ตำแหน่งปัจจุบัน วิทยาการชำนาญการพิเศษ
คุณวุฒิการศึกษา นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สถานที่ติดต่อ 59/171 ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลเสาธงหิน อำเภอบางใหญ่
จังหวัดนนทบุรี 11140
หมายเลขโทรศัพท์ ที่ทำงาน : 0 2244 1403 มือถือ : 084-682-5785
- ชื่อ – สกุล นางสาวลดาวัลย์ วัฒนเสถียร
ตำแหน่งปัจจุบัน นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
คุณวุฒิการศึกษา นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถานที่ติดต่อ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
หมายเลขโทรศัพท์ ที่ทำงาน : 0 2244 1200
- ชื่อ – สกุล นายวิโรจน์ เฟื่องสะและ
ตำแหน่งปัจจุบัน วิทยาการชำนาญการพิเศษ
คุณวุฒิการศึกษา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
สถานที่ติดต่อ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
หมายเลขโทรศัพท์ ที่ทำงาน : 0 2244 2522

ชื่อ – สกุล	นายอภิรักษ์ บัวทอง
ตำแหน่งปัจจุบัน	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
คุณวุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)
สถานที่ติดต่อ	สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
หมายเลขโทรศัพท์	ที่ทำงาน : 0 2244 1403